Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij obsega:

- Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1 (Uradni list RS, št. 22/00 z dne 10. 3. 2000),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih uslužbencih – ZJU-B (Uradni list RS, št. 113/05 z dne 16. 12. 2005),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1B (Uradni list RS, št. 70/06 z dne 6. 7. 2006),
- Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij – uradno prečiščeno besedilo – ZIKS-1-UPB1 (Uradni list RS, št. 110/06 z dne 26. 10. 2006),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1C (Uradni list RS, št. 76/08 z dne 25. 7. 2008),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1D (Uradni list RS, št. 40/09 z dne 29. 5. 2009),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških – ZP-1G (Uradni list RS, št. 9/11 z dne 11. 2. 2011),
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list RS, št. 96/12 z dne 14. 12. 2012),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1E (Uradni list RS, št. 109/12 z dne 31. 12. 2012),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1F (Uradni list RS, št. 54/15 z dne 20. 7. 2015),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1G (Uradni list RS, št. 11/18 z dne 23. 2. 2018),
- Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju – ZOOMTVI (Uradni list RS, št. 200/20 z dne 29. 12. 2020),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1H (Uradni list RS, št. 141/22 z dne 7. 11. 2022),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1I (Uradni list RS, št. 83/24 z dne 27. 9. 2024),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1J (Uradni list RS, št. 85/25 z dne 6. 11. 2025).

ZAKON

O IZVRŠEVANJU KAZENSKIH SANKCIJ (ZIKS-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 14)

Datum začetka uporabe: 21.11.2025
Datum prenehanja uporabe: 31.12.2026

SKUPNE DOLOČBE

1. člen

(1) Po tem zakonu se izvršujejo kazenske sankcije ter drugi ukrepi, ki jih je izreklo sodišče v kazenskem postopku.

(2) Po določbah tega zakona se izvršujejo tudi sankcije, varstveni in vzgojni ukrepi, izrečeni v postopku o prekršku ali v kakšnem drugem postopku, če ni z zakonom drugače določeno.

(3) Po določbah tega zakona se izvršuje tudi kazen zapora, ki jo je izreklo Mednarodno kazensko sodišče, in za katero je Republika Slovenija sprejela imenovanje za državo izvršitve kazni zapora.

(4) Ta zakon v skladu z Direktivo 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (UL L št. 315/57 z dne 14. 11. 2012, str. 57), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2012/29/EU), določa način obveščanja oškodovancev, ki imajo položaj žrtve po zakonu, ki ureja kazenski postopek.

2. člen

(1) Kazenska sankcija se izvrši, ko postane odločba, s katero je sankcija izrečena, pravnomočna in ko za njeno izvršitev ni zakonite ovire.

(2) Samo izjemoma, kadar to zakon posebej določa, se sme začeti posamezna sankcija izvrševati, še preden postane odločba, s katero je izrečena, pravnomočna.

3. člen

(1) Če sodišče, ki je izdalo odločbo na prvi stopnji, ni samo pristojno za njeno izvršitev, mora poslati overjen prepis odločbe s potrdilom o izvršljivosti pristojnemu sodišču v osmih dneh od dneva, ko postane odločba izvršljiva, oziroma v osmih dneh od dneva, ko jo prejme od sodišča višje stopnje.

(2) Izvršitev kazenske sankcije se sme odložiti samo v primerih in ob pogojih, ki jih določa zakon.

4. člen

Med izvrševanjem kazenskih sankcij so obsojencu zagotovljene vse pravice državljanov Republike Slovenije, razen tistih, ki so mu izrecno odvzete ali omejene z zakonom.

5. člen

Tisti, proti kateremu se izvrši kazenska sankcija, ne plača stroškov za njeno izvršitev, razen če z zakonom ni drugače določeno.

6. člen

(1) Državni organi, javni zavodi, gospodarske javne službe, organi lokalnih skupnosti in druge organizacije ali osebe, ki opravljajo na svojem delovnem področju dejavnosti, pomembne tudi za izvrševanje posameznih kazenskih sankcij, morajo sodelovati z organi, ki so pristojni za izvrševanje teh sankcij.

(2) Organi, ki so pristojni za izvrševanje kazenskih sankcij, sodelujejo z drugimi organizacijami, ki se ukvarjajo s tem področjem.

7. člen

Upravne takse za vloge, uradna dejanja in odločbe v zvezi z izvrševanjem tega zakona določa zakon, ki ureja upravne takse.

8. člen

(1) Odločbe, izdane na podlagi 12., 22., 25., 26., drugega odstavka 48., 49., četrtega odstavka 56., 57.a, 62., prvega odstavka 71., prvega in tretjega odstavka 73., tretjega odstavka 75., drugega odstavka 77., 80., 81., 82., 95., 98., 98.a, 107., 108., 113., 193., 195. in 236. člena tega zakona, se izdajajo po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(2) O pritožbah zoper odločbe, ki jih izda na prvi stopnji generalni direktor Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljnjem besedilu: generalni direktor), odloča ministrstvo, pristojno za pravosodje. O pritožbah zoper odločbe, ki jih izda na prvi stopnji direktor zavoda oziroma prevzgojnega doma, vodja dislociranega oddelka ali pravosodni policist, odloča na drugi stopnji generalni direktor.

(3) Organi, pristojni za odločanje o zadevah po določbah prvega odstavka tega člena, odločajo v skrajšanem postopku brez zaslišanja strank.

(4) Vpis odločitve v osebni načrt na podlagi tega zakona nadomesti izdajo odločbe. Zoper odločitev, sprejeto v osebnem načrtu, ima obsojenec pravico vložiti pritožbo na generalnega direktorja.

(5) Kadar se obsojencu dovoli stik z osebami, ki niso ožji družinski člani, rejnik ali skrbnik in se s tem ne posega v korist koga drugega, se v osebni načrt zapiše samo izrek odločitve, zoper katero pritožba ni dovoljena.

(6) Upravni postopek lahko vodi in odloča v upravnih zadevah iz 236. člena tega zakona delavec, ki ima najmanj srednjo strokovno izobrazbo.

9. člen

Republika Slovenija zagotavlja iz proračuna sredstva za:

- izvrševanje kazenskih sankcij,
- financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti na področju penologije,
- za zaposlovanje zaprtih oseb.

10. člen

Posamezni izrazi iz tega zakona imajo naslednji pomen:

- osebni načrt je individualiziran program prestajanja kazni zapora, ki se izdela na podlagi ocene potreb in tveganj obsojenca za čas prestajanja kazni zapora in po odpustu, s ciljem, da se ga usposobi za življenje na prostosti, v skladu z družbenimi normami in odprave tveganj ponavljanja kaznivih dejanj. Oceno pripravijo strokovni delavci zavoda za prestajanje kazni zapora na podlagi razgovorov z obsojencem ter na podlagi drugih podatkov, ki se zbirajo v sprejemnem obdobju. Z osebnim načrtom, v katerem morajo biti opredeljene vse predvidene aktivnosti in dejavnosti, ki bodo pripeljale do realizacije cilja, mora biti obsojenec seznanjen in s strani strokovnih delavcev motiviran za aktivno in odgovorno sodelovanje. Obsojencu mora biti dana možnost, da osebni načrt podpiše, pri čemer njegov podpis ni pogoj za veljavnost načrta;

- varnostna ocena obsojenca je ocena dejavnikov tveganj za morebiten pobeg, za zagotavljanje obsojenčevega varnega prestajanja kazni zapora ter zagotavljanje varnosti, reda in discipline v zavodu. Ocena je sestavljena iz statičnih in dinamičnih dejavnikov tveganj, ki izhajajo iz ugotovljenih dejstev in okoliščin obsojenčevega obnašanja, njegove osebnosti in drugih okoliščin, ki vplivajo na to, da bi bila lahko ogrožena red in varnost v zavodu in izven njega. Na podlagi varnostne ocene se načrtujejo in izvajajo aktivnosti ter ukrepi na področju varnosti v zavodu in izven njega. Vsi pripadajoči postopki morajo zagotavljati varnost obsojencev, zaposlenih in obiskovalcev ter zmanjšati nevarnost nasilja in drugih dogodkov, ki bi lahko ogrožali varnost. Varnostna ocena postane obsojencu dostopna eno leto po prestani kazni, razen če v tem roku prestaja drugo kazen zapora;

- mučenje je vsako dejanje, s katerim uslužbenec javne službe ali druga oseba po ukazu ali pristanku uradne osebe, z namenom, da bi dobila od te ali od tretje osebe obvestila ali priznanje, da osebo kaznuje za dejanje, ki ga je storila ali ga je osumljena, zaradi zastraševanja ali kaznovanja tretje osebe ali zaradi kakšnega koli drugega razloga, ki temelji na diskriminaciji katerekoli vrste, osebi, zoper katero se izvršuje kazenska sankcija, hote povzroča hude telesne ali duševne bolečine ali trpljenje. Ta pojem ne zajema bolečine ali trpljenja, ki je neizogibna in nehotena posledica izvrševanja zakonite sankcije;

- ožji družinski člani so: zakonec oziroma oseba, s katero oseba, zoper katero se izvršuje kazenska sankcija, živi v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, oseba, s katero je oseba, zoper katero se izvršuje kazenska sankcija, v partnerski zvezi po zakonu, ki ureja partnerske zveze, sorodnik v ravni črti, sorodnik v stranski črti do drugega kolena, posvojenec, posvojitelj, očim, mačeha, pastorek in pastorka;

- varovani objekti so: zavodi za prestajanje kazni zapora, vključno z mladoletniškim zaporom, prevzgojni dom, oddelki za forenzično psihiatrijo zdravstvenih zavodov, v katerih se izvaja varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva, lahko pa tudi sodišča in druge stavbe ministrstva, pristojnega za pravosodje;

- varovano območje je območje varovanega objekta, kjer je prepovedano ali omejeno gibanje;

- varovane osebe so zaprte osebe: obsojenci, osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, osebe, za katere je sodišče odredilo pridržanje (sodno pridržane osebe), priporniki, osebe na prestajanju nadomestnega zapora in mladoletniki v prevzgojnem domu;

- probacijske naloge, so naloge, ki so določene v zakonu, ki ureja probacijo;

- zaostrene varnostne razmere so zlasti: odkrite priprave na upor in upor, odkrite priprave na množični pasivni odpor in množični pasivni odpor, požar, nevarno širjenje nalezljive bolezni ali naravna nesreča, ki vpliva na delovanje zavoda, nastavitev eksplozivnega sredstva oziroma grožnja z nastavitvijo eksplozivnega sredstva, neupravičen izklop/izpad elektrike, protesti in množično izražanje nezadovoljstva (pred ali v varovanemu objektu), najdba orožja v varovanem objektu, množično nasilje v varovanem objektu in zajetje talcev;

- zaostrene varnostne razmere zaradi kadrovskih ali prostorskih težav v zavodih so zlasti, ko delež varovanih oseb na posameznega pravosodnega policista in zasedenost zavodov skupaj ali vsak zase onemogočata varno in funkcionalno bivanje varovanih oseb v zavodih. Šteje se, da so zaostrene varnostne razmere zaradi kadrovskih ali prostorskih težav v zavodih podane, ko delež varovanih oseb na posameznega pravosodnega policista doseže 2,5 varovane osebe ali je zasedenost zavodov presežena za 20 odstotkov nad uradno ugotovljeno zmogljivostjo vseh zavodov skupaj. Za potrebe izračuna uradno ugotovljene zmogljivosti po tej določbi se upošteva površinski standard 9 m^2 površine na varovano osebo v samski sobi in 7 m^2 površine na varovano osebo v večposteljni sobi. Ne glede na sedmo alinejo tega člena se za potrebe izračunov v okviru te alineje za varovane osebe štejejo: obsojenci, ki kazen zapora prestajajo v zavodu; osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu; osebe, za katere je sodišče odredilo pridržanje (sodno pridržane osebe); priporniki in osebe na prestajanju nadomestnega zapora.

I. POGLAVJE POSEBNE SKUPNE DOLOČBE V PRIMERU ZAOSTRENIH VARNOSTNIH RAZMER, KI SO POSLEDICA NARAVNE ALI DRUGE HUJŠE NESREČE, EPIDEMIJE ALI PODOBNEGA IZREDNEGA DOGODKA

10.a člen

(1) V primeru nastanka zaostrenih varnostnih razmer, ki so posledica naravne ali druge hujše nesreče, epidemije ali podobnega izrednega dogodka iz devete alineje prejšnjega člena, ki v večjem obsegu vplivajo na položaj obsojencev zlasti tako, da ogrožajo njihovo zdravje in življenje, oziroma omejujejo ali onemogočajo izvrševanje kazenskih sankcij v zavodih in prevzgojnem domu ter terjajo poenoteno in hitro ukrepanje (v nadaljnjem besedilu: izredni dogodek), minister, pristojen za pravosodje, z odredbo določi vrsto in način izvedbe enega ali več začasnih ukrepov in čas njihove veljavnosti po določbah tega člena.

(2) Pri izbiri vrste, načina izvedbe in trajanja enega ali več začasnih ukrepov mora minister, pristojen za pravosodje, skrbeti, da so ti glede na okoliščine izrednega dogodka nujni, primerni in sorazmerni za varovanje življenja in zdravja obsojencev ter varstva njihovih človekovih pravic in temeljnih svoboščin oziroma za zagotavljanje nemotenega dela v zavodih in prevzgojnem domu v zvezi z izvrševanjem kazenskih sankcij. Začasni ukrepi so:

- skrajšanje bivanja na prostem (drugi odstavek 43. člena);

- začasna prepoved odhoda iz zavoda, npr. zaradi odhoda na delo (52. člen), koriščenja zunajzavodskih ugodnosti (sedmi odstavek 77. člena) ali namenskih izhodov (tretji odstavek 99. člena);

- prepoved ali omejitev obiskov oziroma določitev spremenjenega načina izvajanja obiskov obsojencev (šesti odstavek 74. člena);

- omejitev sprejemanja pošiljk (76. člen);

- prepoved ali omejitev podeljevanja zavodskih ugodnosti (77. člen);

- premeščanje obsojencev (79. člen in 81. člen);

- prekinitev prestajanja kazni zapora (drugi in peti odstavek 82. člena).

(3) Trajanje ukrepov se sme določiti za toliko časa, kolikor trajajo zaostrene varnostne razmere, vendar najdlje za tri mesece. Če zaostrene varnostne razmere trajajo dlje kot tri mesece, se veljavnost začasnih ukrepov na obrazložen predlog ministra, pristojnega za pravosodje, z odlokom Vlade Republike Slovenije, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, lahko podaljša, vendar vsakič najdlje za tri mesece. Generalni direktor mesečno preverja okoliščine zaostrenih varnostnih razmer in o ugotovitvah poroča ministru, pristojnem za pravosodje, lahko pa tudi predlaga morebitne spremembe glede vrste, načina izvedbe in trajanja ukrepov.

(4) Če bi povečanje števila zaprtih oseb v zaostrenih varnostnih razmerah onemogočilo varno in funkcionalno bivanje obsojencev v zavodih, minister, pristojen za pravosodje, na predlog generalnega direktorja odredi, da pristojno sodišče ne glede na prvi in drugi odstavek 18. člena tega zakona obsojencev, ki so na prostosti, in oseb, ki jim je odrejen nadomestni zapor, ne pozove na prestajanje kazni zapora oziroma nadomestnega zapora. Ukrep sme trajati dokler trajajo zaostrene varnostne razmere, vendar ne več kot dva meseca. Veljavnost ukrepa se lahko podaljša, vendar vsakič najdlje za en mesec.

II. POGLAVJE POSEBNE SKUPNE DOLOČBE V PRIMERU ZAOSTRENIH VARNOSTNIH RAZMER ZARADI KADROVSKIH ALI PROSTORSKIH TEŽAV V ZAVODIH

10.b člen

(1) Če generalni direktor ugotovi nastop razlogov za zaostrene varnostne razmere zaradi kadrovskih ali prostorskih težav v zavodih, poda pobudo ministru, pristojnemu za pravosodje, naj predlaga Vladi Republike Slovenije enega ali več začasnih ukrepov iz tega člena (v nadaljnjem besedilu: začasni ukrep), način njihovega izvrševanja in trajanje vsakega posameznega začasnega ukrepa.

(2) Začasni ukrepi so:

1. opravljanje del in nalog pravosodnega policista s strani delavca uprave, ki je bil v preteklosti zaposlen na delovnem mestu pravosodni policist (10.c člen),

2. prekinitev prestajanja kazni zapora (10.č člen) in

3. odlog nastopa kazni zapora ali nadomestnega zapora (10.d člen).

(3) Vlada Republike Slovenije z odlokom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, ugotovi zaostrene varnostne razmere zaradi kadrovskih ali prostorskih težav v zavodih ter določi vrsto in način izvršitve enega ali več začasnih ukrepov in trajanje njihove veljavnosti po določbah tega člena tako, da so ti glede na kadrovske oziroma prostorske težave v zavodih nujni, primerni in sorazmerni za varovanje življenja in zdravja varovanih oseb in varstvo njihovih človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter za zagotavljanje nemotenega dela v zavodih. Trajanje začasnih ukrepov se sme določiti za toliko časa, kolikor trajajo zaostrene varnostne razmere zaradi kadrovskih ali prostorskih težav v zavodih, vendar najdlje za tri mesece.

(4) Če zaostrene varnostne razmere zaradi kadrovskih ali prostorskih težav v zavodih trajajo dlje kot tri mesece, Vlada Republike Slovenije z odlokom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, trajanje začasnih ukrepov na obrazložen predlog ministra, pristojnega za pravosodje, podaljša, vendar vsakič najdlje za tri mesece.

(5) Generalni direktor mesečno preverja učinke začasnih ukrepov in druge okoliščine v zavodih, o ugotovitvah poroča ministru, pristojnemu za pravosodje, in predlaga spremembe glede vrste, načina izvršitve in trajanja začasnih ukrepov, ki bi bile po njegovi oceni nujne, primerne in sorazmerne za varovanje življenja in zdravja varovanih oseb in varstvo njihovih človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter za zagotavljanje nemotenega dela v zavodih.

10.c člen

(1) Generalni direktor poleg možnosti, ki jih ima po zakonu, ki ureja javne uslužbence, glede dela izven opisa delovnega mesta in opravljanja manj zahtevnega dela, zagotovi opravljanje posameznih ali vseh nalog pravosodnega policista tudi na podlagi sklenjenega pisnega dogovora z delavcem uprave, ki je bil v preteklosti zaposlen na delovnem mestu pravosodni policist.

(2) Dogovor iz prejšnjega odstavka se sklene za čas, ki je za ta začasni ukrep določen v odloku iz tretjega odstavka prejšnjega člena, in se lahko podaljša za obdobje, ki je določeno v odloku iz četrtega odstavka prejšnjega člena.

(3) Delavec uprave iz prvega odstavka tega člena ima v času opravljanja del in nalog pravosodnega policista enaka pooblastila kot pravosodni policist.

(4) Delavec uprave iz prvega odstavka tega člena za opravljanje del in nalog pravosodnega policista prejme enako plačo, kot bi jo sicer prejel na svojem delovnem mestu.

10.č člen

(1) Ugotovljene zaostrene varnostne razmere zaradi kadrovskih ali prostorskih težav v zavodih se štejejo za dodaten razlog za prekinitev prestajanja kazni zapora iz prvega odstavka 82. člena tega zakona.

(2) Zoper odločbo direktorja za prekinitev prestajanja kazni zapora po tem členu je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njene izvršitve.

(3) Obsojenec se v času trajanja prekinitve prestajanja kazni zapora po tem členu ne more prostovoljno vrniti v zavod.

10.d člen

(1) Ne glede na prvi in drugi odstavek 18. člena tega zakona se z začetkom veljavnosti odloka iz tretjega in četrtega odstavka 10.b člena tega zakona novi postopki za pozivanje obsojencev na prestajanje kazni zapora in oseb, ki jim je odrejen nadomestni zapor, na prestajanje nadomestnega zapora, ne začnejo.

(2) Obsojenca, ki je na prostosti, ne glede na prvi odstavek 18. člena tega zakona, pozove okrožno sodišče, na območju katerega je sodišče izdalo sodbo na prvi stopnji, na prestajanje kazni zapora v osmih dneh od poteka časa, za katerega je določena veljavnost odloka iz tretjega in četrtega odstavka 10.b člena tega zakona.

(3) Osebo, ki ji je odrejen nadomestni zapor, ne glede na drugi odstavek 18. člena tega zakona, pozove sodišče, ki je po določbah zakona, ki ureja prekrške, pristojno za odreditev nadomestnega zapora, na prestajanje nadomestnega zapora v osmih dneh od poteka časa, za katerega je določena veljavnost odloka iz tretjega in četrtega odstavka 10.b člena tega zakona.

PRVI DEL
IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ

I. IZVRŠEVANJE KAZNI

I. POGLAVJE
KAZNI, IZREČENE V KAZENSKEM POSTOPKU

1. ODDELEK
KAZEN ZAPORA

11. člen

Kazni zapora in mladoletniškega zapora ter zapor, odrejen po drugih predpisih, se izvršujejo v zavodih za prestajanje kazni zapora (v nadaljnjem besedilu: zavod).

12. člen

(1) Pod pogoji iz kazenskega zakonika in po postopku iz zakona, ki ureja kazenski postopek, se obsojencu izvršitev kazni zapora lahko dopusti tako, da obsojenec med prestajanjem kazni zapora še naprej dela ali se izobražuje in prebiva doma, razen ob prostih dneh, praviloma ob koncu tedna, ko mora biti v zavodu (v nadaljnjem besedilu: zapor ob koncu tedna), če je obsojenec osebnostno toliko urejen, da mu je mogoče zaupati, da takega načina prestajanja kazni zapora ne bo zlorabil in ki je v času odločanja o načinu izvršitve kazni zapora:

- zaposlen, samozaposlen ali samostojno opravlja kmetijsko dejavnost v Republiki Sloveniji ali v državi, s katero ima Republika Slovenija urejeno sodelovanje v kazenskih zadevah v zvezi z izvrševanjem kazenskih sankcij ali

- če ima v Republiki Sloveniji ali v državi, s katero ima Republika Slovenija urejeno sodelovanje v kazenskih zadevah v zvezi z izvrševanjem kazenskih sankcij, status dijaka in se redno šola oziroma ima status študenta in redno izpolnjuje svoje študijske obveznosti.

(2) Sodišče lahko dopusti izvršitev kazni zapora z zaporom ob koncu tedna pod pogoji iz prejšnjega odstavka tudi na predlog obsojenca, ki že prestaja kazen zapora.

(3) Direktor zavoda, v katerem obsojenec prestaja kazen zapora ob koncu tedna, najpozneje v osmih dneh po nastopu kazni obsojenca v zavodu oziroma po pravnomočnosti odločitve sodišča o dopustitvi prestajanja kazni ob koncu tedna, po posvetovanju z obsojencem in njegovim delodajalcem oziroma izvajalcem izobraževanja, izda odločbo, v kateri določi natančnejše pogoje izvrševanja zapora ob koncu tedna. Do izdaje te odločbe obsojenec prestaja kazen zapora v zavodu.

(4) Z odločbo iz prejšnjega odstavka se določijo:

- dan in čas odhoda ter vrnitve obsojenca v zavod;

- način izpolnjevanja obveznosti praviloma dveh prenočitev na teden v zavodu;

- način preverjanja rednega izpolnjevanja delovnih oziroma izobraževalnih obveznosti obsojenca;

- obveznosti, ki jih je delodajalec oziroma izvajalec izobraževanja po predhodnem pisnem dogovoru z direktorjem zavoda sprejel glede vsebine, rokov in načina obveščanja zavoda o izpolnjevanju oziroma opuščanju delovnih oziroma izobraževalnih obveznosti obsojenca, morebitnih zlorabah načina prestajanja kazni zapora ob koncu tedna, hujših kršitvah delovnih oziroma učnih ali študijskih obveznosti in drugih okoliščinah, ki lahko vplivajo na način izvrševanja kazni zapora;

- način in roki izvajanja neposrednega nadzora zavoda nad izpolnjevanjem delovnih oziroma izobraževalnih obveznosti obsojenca, če tega ni mogoče zagotoviti drugače;

- druge obveznosti obsojenca, njegovega delodajalca oziroma izvajalca izobraževanja, s katerimi se zagotavlja izvrševanje zapora ob koncu tedna in preprečujejo njegove zlorabe.

(5) Pritožba zoper odločbo iz tretjega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve.

(6) Direktor zavoda lahko po posvetovanju z obsojencem in njegovim delodajalcem oziroma izvajalcem izobraževanja spremeni pogoje izvrševanja zapora ob koncu tedna, če se spremenijo okoliščine, na podlagi katerih so bili pogoji določeni.

(7) Direktor zavoda lahko sodišču predlaga, da odloči, da obsojenec preostanek kazni zapora prestane v zavodu v naslednjih primerih:

- če obsojenec ne izpolnjuje več pogojev glede zaposlitve oziroma šolanja ali študija iz prvega odstavka tega člena;

- če obsojenčev delodajalec oziroma izvajalec izobraževanja ne upošteva pogojev izvrševanja kazni zapora ob koncu tedna in s tem onemogoča nadzor nad njegovim izvrševanjem;

- če obsojenec stori dejanje, ki ima znake kaznivega dejanja ali disciplinskega prestopka;

- če obsojenec krši obveznosti, določene v odločbi iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Sodišče o predlogu direktorja zavoda iz prejšnjega odstavka odloči s sklepom v osmih dneh od prejema predloga.

(9) Če obsojenec zlorabi zapor ob koncu tedna na način naveden v tretji in četrti alineji sedmega odstavka tega člena, lahko direktor zavoda začasno zadrži izvrševanje zapora ob koncu tedna do odločitve sodišča, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, o predlogu direktorja zavoda iz sedmega odstavka tega člena.

(10) Začasno zadržanje izvrševanja zapora ob koncu tedna iz prejšnjega odstavka se odredi ustno, pisna odločba pa mora biti obsojencu vročena najpozneje v 24 urah od ure odreditve začasnega zadržanja. Zoper odločbo ima obsojenec pravico do sodnega varstva v treh dneh od dneva, ko mu je bila odločba vročena. Zahteva za sodno varstvo ne zadrži izvršitve odločbe. Sodišče o zahtevi odloči hkrati z odločitvijo o predlogu direktorja zavoda iz sedmega odstavka tega člena, vendar najpozneje v treh delovnih dneh od prejema zahteve za sodno varstvo, sicer odločba iz devetega odstavka tega člena preneha po samem zakonu.

(11) O pritožbi zoper sklep, s katerim je sodišče odločilo o predlogu direktorja, višje sodišče odloči v osmih dneh od prejema pritožbe.

12.a člen

(1) S sodbo ali s posebnim sklepom, s katerim sodišče, pod pogoji iz kazenskega zakonika in po postopku iz zakona, ki ureja kazenski postopek, dopusti izvršitev kazni zapora s hišnim zaporom in odredi ali spremeni način njegovega izvrševanja, se v okviru pravil o izvrševanju hišnega zapora določijo:

- naslov stavbe in po potrebi tudi natančen opis posameznega dela stavbe v katerem obsojenec stalno ali začasno prebiva oziroma javnega zavoda za zdravljenje ali oskrbo, v katerem je obsojenec nameščen in v katerem se izvršuje hišni zapor,

- način izvrševanja probacijske naloge in obveznosti obsojenca pri tem,

- izjeme od prepovedi oddaljevanja od stavbe, kadar je to neizogibno potrebno, da si obsojenec zagotovi najnujnejše življenjske potrebščine ali zdravstveno pomoč, ali za opravljanje dela,

- osebna imena, rojstni datumi in naslovi posameznikov, s katerimi obsojenec ne prebiva oziroma ga ne zdravijo ali oskrbujejo in s katerimi so mu stiki prepovedani ali omejeni,

- način seznanitve teh oseb s prepovedjo ali omejitvijo stikov in način, po katerem te osebe lahko obvestijo pristojne organe o morebitnih kršitvah prepovedi.

(2) Sodišče lahko dopusti izvršitev kazni zapora s hišnim zaporom pod pogoji iz prejšnjega odstavka tudi na predlog obsojenca, ki že prestaja kazen zapora.

(3) Sodišče pošlje sodbo oziroma poseben sklep o načinu izvršitve hišnega zapora in sklep o spremembi načina njegovega izvrševanja iz prvega odstavka obsojencu, zavodu za prestajanje kazni, v katerega bi bil obsojenec sicer napoten po določbah tega zakona ter probacijski enoti, pristojni po zakonu, ki ureja probacijo (v nadaljnjem besedilu: pristojna probacijska enota).

(4) Izvrševanje hišnega zapora nadzoruje pristojna probacijska enota. Pristojna probacijska enota o morebitnih kršitvah hišnega zapora brez odlašanja obvesti sodišče in zavod, v katerega bi bil obsojenec sicer napoten na prestajanje kazni zapora.

(5) Pristojna probacijska enota določi način izvrševanja izjem iz tretje alineje prvega odstavka tega člena in način, po katerem osebe, ki jih obsojenec obiskuje v okviru dovoljenega oddaljevanja od stavbe, obveščajo pristojno probacijsko enoto o obiskih obsojenca, o izvajanju delovne obveznosti in drugih okoliščinah, povezanih z dovoljenim oddaljevanjem obsojenca od stavbe.

13. člen

(1) Pod pogoji iz kazenskega zakonika in po postopku iz zakona, ki ureja kazenski postopek, se obsojencu izvršitev kazni zapora lahko dopusti tako, da opravi delo v splošno korist.

(2) Sodišče lahko dopusti izvršitev kazni zapora z delom v splošno korist pod pogoji iz prejšnjega odstavka tudi na predlog obsojenca, ki že prestaja kazen zapora.

(3) Izvrševanje dela v splošno korist za obsojenca pripravi, vodi in nadzoruje pristojna probacijska enota.

14. člen

(1) Izvrševanje kazni zapora in mladoletniškega zapora mora biti organizirano tako, da obsojencu in mladoletniku nudi programe in aktivnosti za izboljšanje kakovosti življenja in večjo socialno vključenost po prestani kazni.

(2) Obsojenca je treba vzpodbujati in mu omogočiti, da aktivno sodeluje pri pripravi in izvajanju osebnega načrta.

(3) Obsojenca je treba seznaniti z ravnanji, s postopki in z aktivnostmi med izvrševanjem kazenskih sankcij. Opozoriti ga je treba, v kolikšni meri utegnejo posamezne oblike posegati v njegove osebnostne pravice.

(4) Obsojenca, ki odkloni postopke iz prejšnjega odstavka, je treba opozoriti na morebitne posledice zavrnitve teh postopkov.

15. člen

(1) Obsojencu, ki je zmožen za delo, je treba omogočiti delo v skladu z možnostmi zavoda. Za obsojenca, ki ni sposoben za redno delo, mora zavod v okviru možnosti zagotoviti delovno terapijo.

(2) Delo obsojenca mora omogočiti ohranjevanje, pridobivanje in povečanje njegovih strokovnih sposobnosti, da bi se po prestani kazni laže vključil v življenje na prostosti.

(3) Delo za obsojenca mora biti organizirano v okviru možnosti zavoda po sodobnih tehnoloških in drugih postopkih, v kakršnih se enaka ali podobna dela opravljajo zunaj zavoda.

16. člen

(1) Obsojencu je treba skladno z možnostmi zavoda in njegovimi sposobnostmi in interesi omogočiti, da med prestajanjem kazni pridobi znanja, zlasti pa da dokonča osnovnošolsko obveznost in si pridobi poklic. Izobraževanje, opredeljeno v osebnem načrtu, ima enak status kot delo.

(2) Obsojencu je treba v zavodu skladno z možnostmi omogočiti kulturno-izobraževalne dejavnosti, športno-rekreativne dejavnosti, spremljanje dogajanj doma in v svetu ter druge aktivnosti, ki so koristne za njegovo telesno in duševno zdravje.

(3) Obsojencu se lahko za dosežene rezultate pri izobraževanju dajejo ugodnosti, določene s tem zakonom in drugimi predpisi.

16.a člen

(1) Če pri obsojencu nastanejo razlogi iz 1. ali 2. točke prvega odstavka 82. člena tega zakona, se obsojencu, ki prestaja kazen po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, kazen zapora ne prekine, potrebno zdravstveno oskrbo oziroma pomoč pa začasno zagotovi zavod v skladu s sporazumom med Republiko Slovenijo in Mednarodnim kazenskim sodiščem, ki ureja izvrševanje kazni Mednarodnega kazenskega sodišča.

(2) Obsojenca, ki kazen prestaja po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, ni dopustno predčasno ali pogojno odpustiti.

(3) O odločitvi, da se obsojencu, ki kazen prestaja po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, v skladu s tem zakonom odobri delo iz drugega odstavka 52. člena tega zakona, odobri namestitev v zavodu za rehabilitacijo v skladu z 68. členom tega zakona, podeli zunajzavodsko ugodnost v skladu s prvim odstavkom 77. člena tega zakona, se ga premesti v skladu s prvim odstavkom 81. člena tega zakona, se mu omogoči izobraževanje zunaj zavoda v skladu z drugim odstavkom 102. člena tega zakona ali usposabljanje iz drugega odstavka 103. člena tega zakona, se o tem obvesti Mednarodno kazensko sodišče.

(4) Mednarodno kazensko sodišče se obvesti tudi o drugih pomembnih dogodkih v zvezi z izvrševanjem kazni, zlasti pa o:

- namestitvi obsojenca v zdravstveni ustanovi zunaj zavoda v skladu s tretjim odstavkom 59. člena tega zakona,
- odločitvi, da se obsojenec namesti v specializirani organizaciji v skladu s tretjim odstavkom 30. člena tega zakona,
- premestitvi obsojenca v skladu s prvim ali drugim odstavkom 79. člena tega zakona in
- premestitvi v drug zavod ali v drugi oddelek tega zavoda v skladu z 81. členom tega zakona.

17. člen

Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje uredi izvrševanje kazni zapora.

1. Sprejem obsojencev

Poziv obsojencem na prestajanje kazni

18. člen

(1) Obsojenca, ki je na prostosti, pozove na prestajanje kazni zapora okrožno sodišče, na območju katerega je sodišče izdalo sodbo na prvi stopnji, takoj, najpozneje pa v osmih dneh po prejemu izvršljive odločbe.

(2) Osebo, ki ji je odrejen nadomestni zapor, pozove na prestajanje nadomestnega zapora sodišče, ki je po določbah zakona, ki ureja prekrške, pristojno za odreditev nadomestnega zapora.

(3) Sodišče iz prvega in drugega odstavka tega člena posreduje nalog za izvršitev kazni oziroma nalog za izvršitev nadomestnega zapora zavodu, v katerega je obsojenec napoten, hkrati s pozivom na prestajanje kazni oziroma nadomestnega zapora obsojencu. Nalogu za izvršitev kazni sodišče priloži kopijo odločbe, ki naj se izvrši, ter psihološko izvedeniško mnenje, psihiatrično izvedeniško mnenje in socialno poročilo o obsojencu, če jih sodišče ima.

(4) Sodišče iz prvega odstavka opremi nalog za izvršitev kazni zapora tudi s kontaktnimi podatki oškodovanca iz 34.a člena tega zakona in podatki o zahtevi oškodovanca,

da se ga obvesti o pobegu in izpustitvi pripornika, če je oškodovanec v predkazenskem ali kazenskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, takšno zahtevo podal in je bilo zahtevi ugodeno ter oškodovanec odločitve o obveščanju ni spremenil.

(5) Obsojenca, ki je v priporu, in obsojenca, ki je že na prestajanju kazni, pa je bil ponovno obsojen, razporedi na prestajanje kazni okrožno sodišče iz prvega odstavka tega člena.

(6) Sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ukrene vse potrebno, da se najde obsojenec, ki je neznanega prebivališča.

(7) Pri odločitvi o tem, v kateri zavod pošlje obsojenca, sodišče upošteva spol, starost, vrsto in višino izrečene kazni ter pri zaščitenih osebah po zakonu, ki ureja zaščito prič, tudi ukrepe v programu zaščite.

(8) Zavod, v katerem bo prestajal obsojenec kazen zapora, ki mu jo je izreklo Mednarodno kazensko sodišče, določi Okrožno sodišče v Ljubljani.

19. člen

(1) Obsojencu, ki je v hišnem priporu, pošlje okrožno sodišče, na območju katerega prestaja hišni pripor, poziv, da takoj, najpozneje pa v 24. urah od prejema poziva, nastopi kazen zapora v določenem zavodu.

(2) Glede izvršitve kazni zapora obsojencu, ki je v hišnem priporu, se smiselno uporabljajo tudi določbe drugega, tretjega, petega in šestega odstavka 20. člena tega zakona.

20. člen

(1) V pozivu za nastop kazni zapora se določi dan, ko mora obsojenec nastopiti kazen, in zavod, v katerem mora nastopiti kazen. Dan nastopa kazni v zavodu mora biti določen tako, da ostane obsojencu od prejema poziva do nastopa kazni najmanj osem dni, vendar ne več kot en mesec.

(2) Če obsojenec določenega dne ne nastopi kazni, obvesti zavod v treh dneh o tem sodišče, ki ga je pozvalo na prestajanje kazni. Če sodišče ugotovi, da je bil poziv za nastop kazni obsojencu pravilno vročen ali če iz okoliščin izhaja, da se obsojenec izmika vročitvi poziva, odredi privedbo.

(3) Ne glede na določbe prvega odstavka 18. člena tega zakona in prvega odstavka tega člena lahko sodišče še pred izvršljivostjo pravnomočne sodbe odredi privedbo obsojenca, če njegovo dosedanje obnašanje, predvsem pa izmikanje udeležbi na posameznih procesnih dejanjih ali druge posebne okoliščine kažejo na nevarnost, da bo pobegnil.

(4) Če privedba ne uspe, če obsojenec sodišču ni sporočil spremembe svojega naslova oziroma prebivališča ali če ni mogoče ugotoviti, kje se obsojenec nahaja, odredi sodišče tiralico.

(5) Ko policija izvršuje odredbo sodišča o privedbi osebe v nadomestni zapor, se ji med privedbo lahko omogoči plačilo globe, če varnostne okoliščine to dopuščajo in če oseba lahko izvede plačilo brez odlašanja. Potrdilo o opravljenem plačilu predoči policistu, ta pa o plačilu globe brez odlašanja obvesti sodišče, ki je odredilo nadomestni zapor, in zavod, ki je v odredbi določen za izvršitev nadomestnega zapora.

(6) Začetek prestajanja kazni se šteje od dneva zglasitve, v primerih iz četrtega odstavka tega člena pa od dneva, ko je obsojenec priveden v zavod.

(7) Določbe tega člena o privedbi ne veljajo za obsojence, ki se jim poziv za prestajanje kazni dostavlja v tujino.

20.a člen

(1) Če v tem zakonu ni drugače določeno, sodišče v pozivu na prestajanje hišnega zapora obsojencu odredi, da se na dan, ki ga določi za dan nastopa hišnega zapora, zglasi v zavodu, v katerega bi bil sicer po tem zakonu napoten na prestajanje kazni zapora, pri čemer se kot dolžina izrečene kazni upošteva dolžina hišnega zapora.

(2) Obsojenec se mora na dan, ki je določen za nastop hišnega zapora, med uradnimi urami zglasiti v zavodu, ki je naveden v pozivu na prestajanje kazni hišnega zapora iz prejšnjega odstavka.

(3) Dan, ko se je obsojenec zglasil v zavodu v skladu s prejšnjim odstavkom, se šteje za dan nastopa in začetek prestajanja hišnega zapora.

(4) Če obsojenec določenega dne ne nastopi kazni hišnega zapora, sodišče, ki je obsojenca pozvalo na prestajanje kazni, po prejemu obvestila zavoda o tem obvesti sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji. Sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, po prejemu obvestila opravi ustrezne poizvedbe o razlogih, zaradi katerih obsojenec ni nastopil hišnega zapora in odloči, ali naj se kazen izvrši s hišnim zaporom ali v zavodu.

(5) Če sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ugotovi, da obsojenec hišnega zapora ni nastopil iz opravičenih razlogov, o tem obvesti sodišče, ki je obsojenca pozvalo na prestajanje kazni, da obsojenca ponovno pozove na prestajanje hišnega zapora.

(6) Če sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ugotovi, da obsojenec hišnega zapora ni nastopil brez opravičenih razlogov in da zaradi tega niso več podani pogoji za izvršitev kazni s hišnim zaporom, odloči, da se kazen zapora izvrši v zavodu, če posebne okoliščine kažejo na nevarnost, da bi obsojenec pobegnil, pa hkrati odredi takojšnjo privedbo obsojenca v zavod in o tem obvesti zavod in sodišče, ki je obsojenca pozvalo na prestajanje kazni.

(7) Pritožba obsojenca zoper sklep o izvršitvi izrečene kazni zapora v zavodu ne zadrži izvršitve privedbe in začetka prestajanja kazni v zavodu.

(8) Glede drugih vprašanj v zvezi s pozivom obsojenca na prestajanje hišnega zapora, prekinitve in odložitve izvršitve ter za nastop hišnega zapora se smiselno uporabljajo določbe od 18. do 28. člena in 82. člena tega zakona.

21. člen

(1) Zavod o nastopu kazni obsojenca v osmih dneh obvesti sodišče, ki je obsojenca pozvalo na prestajanje kazni.

(2) Zavod o nastopu kazni obsojenca v 15 dneh obvesti center za socialno delo, ki je pristojen po predpisih s področja socialnega varstva (v nadaljnjem besedilu: pristojni center).

(3) Po vnaprejšnji pisni privolitvi obsojenca, ki je tuji državljan ali oseba brez državljanstva, zavod v 15 dneh po nastopu kazni obvesti konzularne organe njegove države

oziroma pristojno mednarodno organizacijo ali nevladno organizacijo, ki po pravilih mednarodnega prava ali na podlagi zakona varuje njegove koristi.

22. člen

(1) Obsojenec ima pravico do brezplačne vozovnice, če so mu za nastop kazni potrebna medkrajevna prevozna sredstva.

(2) Stroške privedbe na prestajanje kazni plača obsojenec. Obsojenec plača stroške tudi, če je na prestajanje kazni priveden z bega. Odločbo o plačilu stroškov privedbe izda direktor zavoda.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba. Pravnomočno in izvršljivo odločbo izvrši pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja davčni postopek, na predlog zavoda.

23. člen

(1) Zahtevo za oddajo v zavod pred pravnomočnostjo sodbe da obdolženec, ki je v priporu, pisno ali ustno na zapisnik pri sodišču, ki je izreklo sodbo.

(2) Obdolženec, ki se odda v zavod po določbi prejšnjega odstavka, je glede pravic in dolžnosti, določenih v tem zakonu in na njegovi podlagi izdanih predpisih, izenačen z drugimi obsojenci. Ugodnosti se lahko omejijo, če to narekujejo razlogi, zaradi katerih je odrejen pripor. Pred odločitvijo o zahtevi ga mora sodišče o tem poučiti. Pouk se vnese v zapisnik.

(3) Če sodišče ugodi zahtevi obdolženca, pošlje odločbo in en izvod sodbe prve stopnje sodišču, pristojnemu za izvršitev.

24. člen

(1) Obsojencu, ki je na prostosti, se sme na njegovo prošnjo ali z njegovo privolitvijo na prošnjo ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika ali na predlog pristojnega centra odložiti izvršitev kazni zapora:

1. če ni zmožen nastopiti kazni zaradi bolnišničnega zdravljenja;

2. če v njegovi ožji družini kdo umre ali je huje bolan in je nujno potrebna obsojenčeva pomoč;

3. če mu je potrebna odložitev, da bi lahko opravil ali dokončal neodložljiva poljska ali sezonska dela ali dela, ki jih je povzročila naravna nesreča ali kakšna druga nesreča, pa v svoji družini nima za delo drugih sposobnih članov;

4. če mora opraviti določeno delo, ki ga je začel, in bi nastala občutnejša škoda, če ga ne bi opravil;

5. če mu je potrebna odložitev, da konča šolo ali opravi izpit, za katerega se je pripravljal;

6. če je odložitev potrebna, da obsojenec poskrbi za varstvo in vzgojo otrok ali v primerih, ko bi se lahko bistveno poslabšale bivanjske razmere njegove družine, o čemer da mnenje pristojni center, na območju katerega prebiva obsojenčeva družina;

7. če so skupaj z njim obsojeni njegov zakonec oziroma oseba, ki z obsojencem živi v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih

posledicah izenačena z zakonsko zvezo, oseba, s katero je oseba, zoper katero se izvršuje kazenska sankcija, v partnerski zvezi po zakonu, ki ureja partnerske zveze, ali drugi člani skupnega gospodinjstva ali že prestajajo kazen in bi bilo ogroženo preživljanje starih, bolnih ali mladoletnih družinskih članov, če bi vsi obsojeni hkrati prestajali kazen zapora;

8. če ima obsojenka otroka, ki še ni star eno leto, ali če je obsojenka noseča in do poroda ni ostalo več kot pet mesecev, ali če ima otroka, ki še ni star dve leti, in zahtevajo posebni zdravstveni, socialni ali drugi razlogi, da sama skrbi zanj;

9. če mu je potrebna odložitev, da dokonča program zdravljenja odvisnosti, v katerega je vključen in bi njegova prekinitev ogrozila uspešno dokončanje programa, če to predlaga pristojni center.

(2) Izvršitev kazni se v primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka lahko odloži, dokler traja bolnišnično zdravljenje, v primerih iz 2., 3., 4. in 6. točke skupaj največ za tri mesece, v primerih iz 5. in 7. točke največ za šest mesecev, v primerih iz 8. točke, dokler otrok ne dopolni enega leta oziroma dveh let starosti, v primerih iz 9. točke prejšnjega odstavka pa največ za dve leti. Prošnja za odložitev izvršitve kazni, ki jo vloži obsojenec, ki ni na prostosti, ali jo za obsojenca vložijo osebe, ki niso upravičeni vlagatelji, se zavrže in ne odloži izvršitve kazni zapora.

(3) V primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena se mora sodišču predložiti vsak mesec novo zdravniško potrdilo o bolnišničnem zdravljenju, ki mora vsebovati te elemente:

- navedbo, da se potrdilo izdaja za namen vložitve prošnje za odlog nastopa kazni zapora;

- opis razlogov, ki narekujejo nujno potrebnost bolnišničnega zdravljenja obsojenca.

(4) Potrdilo iz prejšnjega odstavka se izda na obrazcu, ki ga s pravilnikom predpiše minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.

25. člen

(1) Prošnjo za odložitev izvršitve kazni zapora je treba vložiti v treh dneh po prejemu poziva za nastop kazni. Če nastanejo razlogi za odložitev po 1. do 3. točki prvega odstavka prejšnjega člena pozneje, lahko vloži obsojenec prošnjo tudi po tem roku, vendar pred dnevom, ko bi se moral zglasiti na prestajanju kazni.

(2) Prošnji je treba priložiti tudi dokaze o razlogih za odložitev.

(3) O prošnji za odložitev izvršitve kazni odloča sodnik, ki vodi zadeve izvrševanja kazni zapora. Odločbo je treba izdati v osmih dneh od prejema prošnje. Preden izda odločbo, lahko sodišče s potrebnimi preverjanji ugotovi dejstva, ki jih obsojenec navaja v prošnji. Če se obsojenec v prošnji sklicuje na razlog iz 1. točke prvega odstavka 24. člena ali razloge in okoliščine iz 1. in 2. točke prvega odstavka 82. člena tega zakona, lahko sodišče v primeru suma zlorabe ali dvoma o zagotovljenosti ustrezne zdravstvene oskrbe v zavodu pridobi mnenje posebne zdravniške komisije, ki jo imenuje minister pristojen za zdravje. Zdravniška komisija izda mnenje na podlagi dokumentacije, ki ji jo posreduje sodišče, najkasneje v desetih delovnih dneh od prejema zahteve sodišča. Do izdaje odločbe o prošnji se začetek prestajanja kazni odloži.

(4) Če sodišče ugodi prošnji za odložitev izvršitve kazni, pošlje en izvod odločbe zavodu, v katerem bi moral obsojenec nastopiti prestajanje kazni.

(5) Če je prošnja vložena pred vročitvijo poziva, po izteku roka iz prvega odstavka tega člena ali če prošnji niso priložena dokazila, da je razlog za odložitev nastal pozneje, sodišče prošnjo s sklepom zavrže.

26. člen

(1) Zoper odločbo, izdano na podlagi tretjega in petega odstavka prejšnjega člena, je dovoljena pritožba na višje sodišče v treh dneh od vročitve odločbe. Pritožba zadrži izvršitev kazni, razen pritožbe zoper odločbo, s katero je bila prošnja za odložitev kazni zavrnjena, ker je bila vložena ponovno iz istih odložitvenih razlogov, oziroma zavržena, ker je bila vložena po preteku predpisanega roka. Višje sodišče o vloženi pritožbi v roku treh dni obvesti zavod, v katerega je bil obsojenec napoten.

(2) Če ima obsojenec pooblaščenca, vroči sodišče odločbe in druga pisanja pooblaščencu.

(3) Višje sodišče je dolžno izdati odločbo o pritožbi v treh dneh od dneva prejema pritožbe.

(4) Če je bila pritožba iz prvega odstavka tega člena zavrnjena oziroma zavržena, mora obsojenec nastopiti kazen zapora na dan, ki ga pristojno višje sodišče v sklepu ali odločbi določi kot nov datum nastopa kazni. Datum nastopa se določi tako, da ostane obsojencu od prejema poziva do nastopa kazni največ osem dni. O tem datumu je pristojno višje sodišče dolžno nemudoma pisno ali po ustrezni varni elektronski poti obvestiti zavod, v katerem mora obsojenec nastopiti kazen. Vložitev nove prošnje za odložitev izvršitve kazni zapora v tem terminu ne povzroči zadržanja začetka prestajanja kazni.

27. člen

(1) Kadar zahteva pristojni državni tožilec na podlagi pooblastila, ki mu ga daje zakon, odložitev izvršitve kazni zapora, lahko pristojno sodišče odloči, da obsojenca ne kliče na prestajanje kazni; če ga je že poklicalo, pa še ni pretekel rok, v katerem bi se moral zglasiti v zavodu, lahko izda predsednik pristojnega sodišča odločbo o odložitvi izvršitve kazni. Zoper to odločbo ni pritožbe.

(2) Odložitev izvršitve kazni iz prejšnjega odstavka traja v takem primeru toliko časa, dokler ne sporoči državni tožilec pristojnemu sodišču, da lahko začne z izvrševanjem kazni oziroma dokler ni izdana nova sodna odločba.

28. člen

(1) Pristojno sodišče mora po uradni dolžnosti paziti na to, ali ni nastopilo zastaranje izvršitve kazni. Če ugotovi, da se izrečena kazen ne sme več izvršiti zaradi zastaranja, izda sodnik, ki vodi zadeve izvrševanja kazni zapora, sklep, s katerim ugotovi zastaranje izvršitve kazni.

(2) Sklep iz prejšnjega odstavka se vroči pristojnemu državnemu tožilstvu in zavodu, v katerem bi moral obsojenec prestajati kazen zapora.

(3) Če se ugotovi, da se izrečena kazen ne more izvršiti zaradi smrti obsojenca, izda sodnik iz prvega odstavka tega člena o tem sklep.

(4) Če nastane dvom o dovoljenosti izvršbe, pošlje sodnik, ki vodi zadeve izvrševanja kazni zapora, vse spise sodišču, ki je sodilo na prvi stopnji.

Sprejem obsojenca v zavod

29. člen

(1) Ko obsojenec nastopi kazen, je treba ugotoviti njegovo istovetnost, pridobiti njegov izpisek iz kazenske evidence, ga fotografirati ter opraviti zdravniški pregled. Obsojencu se v primeru dvoma o njegovi istovetnosti oziroma za izvrševanje čezmejnega ali mednarodnega sodelovanja odvzamejo tudi njegovi prstni odtisi obeh rok, kar odredi direktor zavoda oziroma od njega pooblaščena oseba.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se zdravniškega pregleda ne opravi, če obsojenec nastopi kazen iz pripora v okviru istega zavoda.

(3) Ob sprejemu v zavod se obsojencu odvzamejo stvari oziroma predmeti, ki jih med prestajanjem kazni ne sme imeti pri sebi (v nadaljnjem besedilu: nedovoljene stvari).

(4) Ob sprejemu v zavod je treba obsojenca seznaniti s hišnim redom, z omejitvami pravic oziroma dolžnostmi, ki jih ima med prestajanjem kazni, z načinom uveljavljanja njegovih pravic in z disciplinskimi kaznimi, ki se lahko izrečejo zoper njega, ter z ugodnostmi, ki jih je lahko deležen.

(5) Zavod mora nameniti posebno pozornost obsojencem v sprejemnem obdobju. V sprejemnem obdobju se opravljajo vse aktivnosti in postopki, ki so potrebni za ustrezno vključitev obsojencev v življenje v zavodu in izdelavo osebnega načrta obsojenca, ki mora upoštevati tudi varnostne razloge.

(6) Pri zaščitenih osebah po zakonu, ki ureja zaščito prič, mora zavod ob sprejemu obsojenca in sestavi osebnega načrta upoštevati odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in sodelovati z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb.

29.a člen

(1) Ob zglasitvi obsojenca zaradi prestajanja hišnega zapora je treba ugotoviti njegovo istovetnost, ga fotografirati in ga seznaniti z njegovimi pravicami in dolžnostmi. Obsojencu se v primeru dvoma o njegovi istovetnosti oziroma za izvrševanje čezmejnega ali mednarodnega sodelovanja odvzamejo tudi njegovi prstni odtisi obeh rok, kar odredi direktor zavoda oziroma od njega pooblaščena oseba.

(2) Zavod obsojenca iz prejšnjega odstavka vpiše v matično knjigo, centralno evidenco o osebah na prestajanju kazni zapora, zanj odpre osebni list in v njem poleg osebnih podatkov po tem zakonu zapiše nastop in predviden iztek hišnega zapora in o tem obvesti sodišče in pristojno probacijsko enoto.

(3) Po opravljenih dejanjih iz prejšnjih odstavkov zavod napoti obsojenca v stavbo ali posamezni del stavbe, kjer se po sodni odločbi izvršuje hišni zapor.

(4) Za namene izvršitve kazni zavod za obsojenca, ki prestaja hišni zapor, upravlja zbirke osebnih podatkov iz 31., 32., 33., 34., 34.a, 35., 37., 38., 39. in 40. člena tega zakona. Osebne podatke obsojencev v hišnem zaporu zavod obdeluje ločeno od osebnih podatkov drugih obsojencev.

30. člen

(1) Za obsojenca se ob prihodu na prestajanje kazni lahko določi poseben režim, ki traja največ 30 dni. V sprejemnem obdobju se spoznava njegova osebnost, zdravstveno stanje, delovne in učne sposobnosti in druge okoliščine, pomembne za obravnavo obsojenca ter za njegovo pravilno razvrstitev. Ob zaključku sprejemnega obdobja se za obsojenca pripravi osebni načrt.

(2) Zavod pošlje pristojnemu centru zaprosilo za podatke o obsojencu, če oceni, da je to potrebno za sestavo obsojenčevega osebnega načrta. Pristojni center pošlje zavodu podatke v 30 dneh od prejema zaprosila.

(3) Za preučitev osebnosti po prvem odstavku tega člena se posamezni obsojenci z njihovo privolitvijo lahko pošljejo v specializirane organizacije, kjer lahko ostanejo največ tri mesece.

30.a člen

(1) Zavod za prestajanje kazni oziroma prevzgojni dom prijavi obsojenca ali druge osebe, ki so nastopile kazen zapora ali so bile sprejete v zavod, skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča.

(2) Obsojence ali druge posameznike, ki so nastopili kazen zapora ali bili v zavode sprejeti pred uveljavitvijo zakona iz prejšnjega odstavka, zavod prijavi v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona.

30.b člen

(1) Zavod, v katerem obsojenec prestaja kazen, obvešča oškodovanca o izhodih obsojenca iz zavoda, o njegovem odpustu oziroma pobegu, če oškodovanec to zahteva.

(2) Oškodovanec vloži zahtevo za obveščanje pri Generalnem uradu.

(3) Šteje se, da je oškodovanec vložil zahtevo za obveščanje iz prejšnjega odstavka, če je možnost obveščanja o izpustitvi in pobegu pripornika koristil v predkazenskem ali kazenskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, in je bilo njegovi zahtevi ugodeno ter oškodovanec odločitve o obveščanju ni spremenil.

(4) Sodišče v roku osmih dni po prejemu obvestila, da je obsojenec nastopil kazen zapora, obvesti oškodovanca, ki ni vložil zahteve za obveščanje po prejšnjem odstavku, o možnosti obveščanja iz prvega odstavka tega člena.

(5) Zavod si prizadeva z oškodovancem doseči dogovor o obsegu obveščanja in pri tem upošteva naravo in težo kaznivega dejanja, osebno varnost oškodovanca zaradi možnega maščevanja obsojenca, ter navedbe obsojenca in oškodovanca o tveganju, da bi jima lahko zaradi obveščanja nastala škoda.

(6) O pobegu oziroma odpustu obsojenca zavod oškodovanca obvesti takoj, ko je to mogoče, najpozneje pa v roku 24 ur od nastanka razloga za obvestilo.

(7) Na zahtevo oškodovanca se po tem členu obvešča tudi pristojni center.

(8) Za pobeg po tem členu se štejejo okoliščine, ko je za obsojenca izdana tiralica.

(9) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za obveščanje o izhodih, o odpustu in pobegu mladoletnika ali osebe, zoper katero se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu.

(10) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za obveščanje o izhodih, o odpustu in pobegu obsojenca iz hišnega zapora.

Zbirke podatkov in varstvo osebnih podatkov

31. člen

Zaradi uresničevanja zakonitega in strokovnega izvrševanja kazenskih sankcij in obveščanja oškodovancev zavod obdeluje podatke o obsojencih na prestajanju kazni zapora, o osebah, ki prestajajo kazen mladoletniškega zapora, o mladoletnikih, zoper katere se izvršuje vzgojni ukrep oddaje v prevzgojni dom in o osebah na prestajanju nadomestnega zapora.

32. člen

Zbirka podatkov o obsojencih obsega:

- podatke o identiteti obsojenca in o njegovem osebnem stanju;
- podatke o ožjih družinskih članih obsojenca in osebah, s katerimi ima obsojenec dovoljene stike;
- podatke o oškodovancih iz 30.b člena tega zakona;
- podatke o sodni odločbi, ki jo je treba izvršiti oziroma ki se izvršuje;
- podatke o obsojencu, ki se zbirajo med prestajanjem kazni zapora.

33. člen

Podatki o identiteti obsojenca in o njegovih osebnih stanjih obsegajo:

- ime in priimek obsojenca,
- enotno matično številko,
- davčno številko,
- osebno fotografijo,
- prstne odtise obeh rok v primerih, ki jih določata 29. in 29.a člen tega zakona,
- rojstne podatke,
- podatke o državljanstvu,
- podatke o prebivališču,
- podatke o splošnem zdravstvenem stanju ob sprejemu v zavod in morebitni invalidnosti.

34. člen

(1) Podatki o ožjih družinskih članih obsojenca obsegajo:

- enotno matično številko občana, ali če ta ne obstaja, datum rojstva,

- podatke, ki se nanašajo na družinsko razmerje,
- število družinskih članov,
- osebno ime in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča ter starost družinskih članov,
- podatke o preskrbljenosti družinskih članov in
- telefonske številke.

(2) Podatki o osebah, s katerimi ima obsojenec dovoljene stike, obsegajo:

- enotno matično številko občana, ali če ta ne obstaja, datum rojstva in
- osebno ime in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča teh oseb.

34.a člen

Podatki o oškodovancu in o njegovem zakonitem zastopniku, kadar je oškodovanec mladoleten, iz 30.b člena obsegajo:

- ime in priimek, enotno matično številko občana, ali če ta ne obstaja, datum rojstva, naslov, na katerega želi prejemati obvestila oziroma drugi kontaktni podatki in
- podatki o prošnji za obveščanje.

35. člen

Podatki o sodni odločbi, ki jo je treba izvršiti, obsegajo:

- naslov sodišča, ki je sodbo izreklo, opravilno številko in datum sodbe,
- vrsto kaznivega dejanja,
- vrsto in višino kazni,
- datum nastopa kazni in iztek kazni,
- morebitne prejšnje kazni,
- pravno podlago za odpust s prestajanja kazni zapora.

36. člen

Podatki o obsojencu, ki se zbirajo med izvrševanjem kazni zapora in se uporabljajo pri izdelavi in dopolnjevanju osebnega načrta obsojenca, obsegajo:

- podatke o osebnosti in vedenju obsojenca,
- podatke o ukrepih, potrebnih za osebni načrt in pripravo na življenje po prestani kazni,
- podatke o dovoljenju za prebivanje tujca,
- podatke o zdravstvenem stanju in morebitni invalidnosti obsojenca,

- podatke o socialnih razmerah obsojenca in njegove družine ter odnosih v družini,
- podatke, ki opredeljujejo varnostno oceno obsojenca,
- psihološka oziroma psihiatrična izvedeniška mnenja ter poročila in podatki centrov za socialno delo, če je to potrebno za obravnavo obsojenca,
- podatke o doseženih rezultatih njegove obravnave med izvrševanjem kazni zapora,
- podatke o ukrepih in dosežkih na področju priprave na odpust,
- podatke, ki se nanašajo na družinski status (samski, poročen, vdovec, življenjska skupnost, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali partnerska zveza po zakonu, ki ureja partnerske zveze),
- podatke, ki se nanašajo na stanovanjske, bivalne in družinske razmere,
- podatke o izobrazbi in pridobljenih znanjih,
- podatke o dosedanjih zaposlitvah,
- podatke o socialnem in ekonomskem stanju, o plači pred nastopom kazni zapora, drugih prejemkih, lastništvu nepremičnin in obveznostih preživljanja,
- podatke o samomorilni ogroženosti,
- fotografijo iz 29. člena tega zakona,
- podatke o kazenskih postopkih, ki tečejo pri sodiščih zaradi utemeljenega suma storitve kaznivih dejanj pred nastopom kazni zapora in po njem,
- podatke o odprtih kazenskih postopkih in pravdnih postopkih, v katerih je bilo odločeno o škodi glede kaznivega dejanja.

37. člen

(1) Upravljalec zbirke podatkov zbira podatke o obsojencih in o osebah, zoper katere se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, neposredno od oseb, na katere se ti podatki nanašajo, od drugih oseb pa le tedaj, če osebe, o katerih se zbirajo podatki, v to pisno privolijo.

(2) Podatki o osebah iz prejšnjega odstavka se lahko pridobivajo tudi od pravosodnih organov, policije in drugih državnih organov, javnih zavodov, pristojnih centrov ter organov lokalne samouprave.

(3) Upravljalec zbirke podatkov zbira podatke o oškodovancih od sodišča, policije, državnega tožilstva in pristojnega centra, lahko pa tudi neposredno od oškodovanca.

38. člen

(1) Osebni podatki iz zbirke podatkov o obsojencih se shranjujejo in uporabljajo, dokler je obsojenec na prestajanju kazni zapora. Po prestani kazni ali odpustu obsojenca s prestajanja kazni zapora se podatki arhivirajo in se hranijo trajno.

(2) Dostop do podatkov iz prejšnjega odstavka je dopusten le upravljalcu zbirke podatkov oziroma osebi, ki jo upravljalec pooblasti, osebam, ki so pooblaščene za nadzor nad delom zavodov, in osebi, na katero se podatki nanašajo.

(3) Ugotovitve, ki se zbirajo med izvrševanjem kazni zapora, niso dostopne osebi, na katero se nanašajo, če bi seznanitev s temi ugotovitvami lahko negativno vplivala na delo z njo.

(4) Podatki iz prvega in tretjega odstavka tega člena so po zakonski rehabilitaciji dostopni le osebi, na katero se ti podatki nanašajo.

39. člen

(1) Osebne podatke iz zbirke podatkov o obsojencih lahko uporabljajo pooblaščeni delavci Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljnjem besedilu: uprave) in ministrstva, pristojnega za pravosodje, za izvrševanje z zakonom določenih nalog. Delavci uprave so dolžni varovati kot uradno tajnost podatke o obsojencih, za katere zvedo pri opravljanju uradnih dolžnosti.

(2) Upravljalec zbirke podatkov obsojencev posreduje drugim uporabnikom podatke iz te zbirke, če so za njihovo uporabo pooblaščeni z zakonom ali na podlagi pisne privolitve ali zahteve posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

40. člen

(1) Uprava vodi centralno evidenco o osebah na prestajanju kazni zapora.

(2) Podatke za centralno evidenco iz prejšnjega odstavka posredujejo upravi upravljalci zbirke podatkov in drugi organi v skladu z zakonom. Upravi se, skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, in zakonom, ki ureja davčni postopek, za izvajanje njenih nalog in pooblastil iz prvega odstavka tega člena, omogoči neposreden elektronski dostop do evidenc prekrškov, kazenske evidence, pravdnega vpisnika, kazenskega vpisnika in vpisnika prekrškovnih zadev na sodiščih, do vpisnikov na državnih tožilstvih, do evidenc socialnih transferov, evidenc finančne uprave, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Centralnega registra prebivalstva in vseh drugih evidenc državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, ki se vodijo v elektronski obliki.

(3) Informacijski sistem uprave se lahko za namene zagotavljanja točnosti in ažurnosti podatkov, ki jih pridobiva in posreduje za vodenje centralne evidence oseb na prestajanju kazni zapora, poveže z uradnimi evidencami in javnimi knjigami iz prejšnjega odstavka, razen z zbirko osebnih podatkov iz kazenske evidence in prekrškovne evidence. Povezovanje se izvede z imenom in priimkom, enotno matično številko ali davčno številko ali drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, o kateri se zahteva podatek.

(4) Centralna evidenca razvida oseb iz prvega odstavka tega člena vsebuje podatke iz členov od 32. do 34.a tega zakona.

(5) Skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, je upravljavcu zbirke podatkov oziroma osebi, ki jo upravljavec pooblasti, osebam, ki so pooblaščene za nadzor nad delom zavodov, sodišču, državnemu tožilstvu ter policiji glede kazenskega postopka, ki teče zoper obsojeno osebo, za izvajanje njihovih nalog in pooblastil, povezanih s pregonom storilcev kaznivih dejanj ter z vodenjem

kazenskega postopka, o osebah na prestajanju kazni zapora dopusten neposredni elektronski dostop do naslednjih podatkov iz centralne evidence:

- ime in priimek,
- davčna številka,
- EMŠO,
- rojstni podatki,
- stalno ali začasno prebivališče,
- državljanstvo,
- zavod, kraj prestajanja kazni,
- izrek, nastop in iztek kazni oziroma predviden odpust.

(6) Dostop do podatkov iz prejšnjega odstavka je dopusten tudi osebi, na katero se podatki nanašajo.

(7) Centralna evidenca iz prvega odstavka tega člena se povezuje z informacijskim sistemom sodišč, s katerim si v varni elektronski obliki izmenjuje podatke in dokumente, ki so jih uprava in sodišča dolžni posredovati na podlagi tega zakona.

(8) Uprava zagotavlja in je odgovorna za vzpostavitev, razvoj in delovanje elektronskega poslovanja v zavodih in v upravi v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek.

40.a člen

(1) Zaradi ugotavljanja zakonitega in strokovnega ravnanja zavoda v primeru smrti obsojenca v zavodu zavod obdeluje podatke o smrti obsojencev.

(2) Za namen obdelave podatkov iz prejšnjega odstavka zavod pridobi od pristojne upravne enote izpisek iz matičnega registra o smrti.

(3) Če je bila o smrti obsojenca iz prvega odstavka tega člena opravljena obdukcija, zavod od pristojnega organa pridobi tudi podatke o vzroku smrti.

41. člen

Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše način zbiranja podatkov in vodenja zbirke podatkov po tem zakonu, kakor tudi postopek za ugotavljanje negativnega vpliva podatkov, ki v smislu tretjega odstavka 38. člena tega zakona niso dostopni osebi, na katero se nanašajo.

41.a člen

Določbe od 32. do 41. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za zbirko podatkov o osebah na prestajanju nadomestnega zapora, o osebah, ki prestajajo kazen mladoletniškega zapora in o mladoletnikih, ki jim je bil izrečen ukrep oddaje v prevzgojni dom.

41.b člen

Zaradi zagotavljanja pravice obsojencev, oseb, ki prestajajo kazen mladoletniškega zapora, mladoletnikov, zoper katere se izvršuje vzgojni ukrep oddaje v prevzgojni dom in oseb na prestajanju nadomestnega zapora do zdravstvenega varstva, obdeluje zdravstveno osebje zavoda zdravstvene podatke o obsojencih, katerih upravljalec je zdravstveni dom, ki zagotavlja zdravstveno oskrbo obsojencev v zavodu.

41.c člen

(1) Zaradi zagotavljanja varnosti, reda in discipline, ter uresničevanja drugih nalog v oddelku za forenzično psihiatrijo zdravstvenega zavoda, zavod obdeluje podatke o osebah, zoper katere se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu.

(2) Zbirka podatkov o osebah iz prejšnjega odstavka obsega:

- podatke o identiteti, in sicer ime in priimek, rojstne podatke, enotno matično številko in podatke o prebivališču, in
- podatke o sodni odločbi, ki jo je treba izvršiti oziroma ki se izvršuje, in sicer naslov sodišča, ki je sodbo izreklo, opravilno številko in datum sodbe, trajanje izrečenega ukrepa, datum nastopa ukrepa in njegov predvideni iztek.

(3) Upravljalec zbirke podatkov zbira podatke o osebah iz prvega odstavka tega člena od sodišča in zdravstvenega zavoda, v katerem se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, lahko pa tudi neposredno od oseb iz prvega odstavka tega člena.

2. Položaj obsojencev

Zagotavljanje varnosti in funkcionalnega bivanja

41.č člen

(1) Obsojencem se zagotavlja varno in funkcionalno bivanje v zavodu.

(2) Obsojenec sme imeti pri sebi in uporabljati stvari za osebno rabo, za vzdrževanje higiene, tiskovine, strokovno in drugo literaturo ter druge predmete, ki glede na velikost in količino omogočajo varno in funkcionalno bivanje v bivalnem prostoru in ne motijo soobsojencev.

(3) Obsojenec sme imeti pri sebi gotovino do zneska, določenega v hišnem redu zavoda.

(4) Obsojenec sme imeti pri sebi in uporabljati tehnične naprave, ki za svoje delovanje potrebujejo električno napajanje, če je to v skladu s hišnim redom zavoda.

(5) Direktor zavoda lahko obsojencu odvzame stvari iz prejšnjega odstavka, če je prenehal namen, zaradi katerega jih je ta smel imeti pri sebi in jih uporabljati, ali če ni več tehničnih možnosti za njihovo uporabo. Direktor zavoda lahko obsojencu stvari odvzame tudi začasno, za obdobje do treh mesecev, če ta z njihovo uporabo krši hišni red.

(6) Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje določi dovoljene stvari.

Prostori in prehrana

42. člen

(1) Prostori, v katerih prebivajo obsojenci, morajo ustrezati zdravstvenim, higienskim zahtevam in omogočati realizacijo osebnega načrta.

(2) Obsojencu je skladno z možnostmi zavoda ter na njegovo željo mogoče dodeliti samsko sobo.

(3) Obsojenca, ki je zaščitena oseba po zakonu, ki ureja zaščito prič, se razporedi ob upoštevanju odločitev komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in v sodelovanju z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb.

43. člen

(1) Obsojencu je treba omogočiti, da prebiva vsak dan najmanj dve uri na prostem.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je treba v primeru zaostrenih varnostnih razmer obsojencu omogočiti bivanje na prostem, ki je prilagojeno spremenjenim varnostnim razmeram in možnostim zavoda.

44. člen

Obsojenec dobiva hrano, ki zadošča za ohranitev njegovega zdravja in popolne telesne sposobnosti.

Delo obsojencev

45. člen

Obsojencu, ki med prestajanjem kazni zapora dela polni delovni čas in med delom neopravičeno ne izostaja z delovnega mesta več, kot je razlog za prenehanje delovnega razmerja po splošnih predpisih, oziroma ki pri delu dosega glede na svoje sposobnosti primeren uspeh, je treba zagotoviti vse pravice iz dela po splošnih predpisih, če ni z zakonom drugače določeno.

46. člen

(1) Preden se obsojenca razporedi na delo v zavodu ali zunaj njega, ga mora zavod poslati na zdravniški pregled.

(2) Zdravniški pregled iz prejšnjega odstavka se lahko opusti, če je bil obsojenec pred nastopom kazni v delovnem razmerju in če od prekinitve delovnega razmerja ni preteklo več kot šest mesecev.

(3) Na specialni zdravniški pregled, s katerim se ugotavlja zdravstveno in psihofizično stanje, mora zavod obsojenca poslati, preden je razporejen na delo z večjo nevarnostjo poškodb ali zdravstvenih okvar.

(4) Med opravljanjem dela iz prejšnjega odstavka je treba obsojenca pošiljati tudi na obdobne zdravstvene preglede, pri katerih se ugotavlja, ali še izpolnjuje posebne zdravstvene in psihofizične pogoje za delo z večjo nevarnostjo poškodb ali zdravstvenih okvar.

(5) Zdravstveni pregledi iz tega člena se opravljajo po splošnih predpisih.

47. člen

Stroške za zdravstvene storitve iz prejšnjega člena plača zavod oziroma sklenitelj pogodbe o delu.

48. člen

(1) Obsojenec se razporedi na delo v skladu z njegovimi duševnimi in telesnimi sposobnostmi in možnostmi zavoda. V okviru možnosti zavoda se pri razporeditvi na delo upoštevajo tudi želje obsojenca.

(2) O razporeditvi na delo iz 52. člena tega zakona odloči direktor zavoda, v dislociranih oddelkih pa vodja dislociranega oddelka.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka se sme obsojenec pritožiti v treh dneh. Pritožba ne zadrži izvršitve.

49. člen

Obsojencu, ki se šola ali se izobražuje po verificiranih programih za pridobitev stopnje izobrazbe in obenem dela, lahko direktor zavoda z odločbo skrajša delovni čas in prizna druge pravice iz študija ob delu.

50. člen

Obsojenca, ki je s storitvijo kaznivega dejanja zlorabil svoj poklic, dejavnost ali dolžnost ali mu je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, ni mogoče razporediti na tako delo v zavodu ali zunaj njega.

51. člen

Izven rednega delovnega časa je dovoljeno obsojenca zaposliti največ dve uri na dan z deli, ki so potrebna, da se ohrani čistoča in red za normalno življenje v zavodu.

52. člen

(1) Obsojenec dela v gospodarskih dejavnostih zavoda, na delih, potrebnih za normalno poslovanje zavoda, ali v okviru delovne terapije.

(2) Obsojenec lahko dela tudi zunaj zavoda pri pravnih ali fizičnih osebah, če je to skladno z osebnim načrtom.

(3) **(črtan)**

53. člen

O delu obsojenca zunaj zavoda sklene zavod z delodajalcem pogodbo, v kateri se podrobneje določijo pogoji dela in medsebojne pravice in obveznosti.

54. člen

(1) Osnova za izračun plačila za delo obsojencev je 25 odstotkov osnove za obračun plače orientacijskega delovnega mesta v sistemu plač javnega sektorja.

(2) Količnike za določitev osnovnih plačil ter kriterije in merila za ocenjevanje uspešnosti in rezultatov dela predpiše minister, pristojen za pravosodje. Pri oblikovanju kriterijev in meril se upošteva kakovost in količina opravljenega dela, obsojenčev prispevek k zmanjšanju stroškov proizvodnje, zahtevnost in težavnost dela ter delovne pogoje.

(3) Obsojencu se za doseženi nadpovprečni oziroma podpovprečni uspeh pri delu v skladu z merili in kriteriji iz tega člena plačilo za delo ustrezno poveča oziroma zmanjša.

(4) Obsojenec lahko za prizadevanje pri delu pri fizičnih in pravnih osebah iz drugega odstavka 52. člena tega zakona prejme posebno denarno nagrado.

55. člen

(1) Obsojenec, ki začasno ni zmožen za delo, nima pravice do nadomestila med začasno nezmožnostjo za delo.

(2) Med letnim dopustom dobiva obsojenec nadomestilo enako povprečnemu plačilu, ki ga je dobival za delo v rednem delovnem času v zadnjih šestih mesecih oziroma v času, ko je delal, če je delal manj kot šest mesecev.

56. člen

(1) Obsojenec, ki med prestajanjem kazni zapora dela, ima za vsak mesec dela s polnim delovnim časom pravico do dveh dni letnega dopusta. Če obsojenec redno dela s časom krajšim od polnega, se mu določi sorazmerni del letnega dopusta tako, da se opravljene ure dela seštejejo in se mu za seštevek, ki je enak mesečni obveznosti ur za polni delovni čas, določita dva dneva letnega dopusta. Po kriterijih, ki jih predpiše minister, pristojen za pravosodje, obsojenec lahko dobi do šest dni dodatnega letnega dopusta v enem letu, pri čemer se upošteva stalnost in prizadevnost obsojenca pri delu. Obsojenec, ki je kazen zapora nastopil iz pripora, lahko za čas, ko je v priporu delal, pridobi največ 30 dni letnega dopusta v letu, ko je nastopil kazen zapora.

(2) Obsojenec, ki se med prestajanjem kazni zapora v skladu z osebnim načrtom izobražuje, ima za vsak mesec uspešno opravljenega izobraževanja pravico do dveh dni letnega počitka. Obsojenec lahko dobi do šest dni dodatnega letnega počitka v enem letu, pri čemer se upoštevajo učna uspešnost, prizadevnost in prisotnost pri pouku. Odločitev o odmeri in izrabi letnega počitka se zapiše v osebnem načrtu obsojenca. Za izrabo letnega počitka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo izrabo letnega dopusta.

(3) Če obsojenec med trajanjem letnega dopusta zboli, se mu ta čas ne šteje v letni dopust.

(4) Dopust mora obsojenec izkoristiti najpozneje eno leto po pridobitvi pravice. Odločbo o odmeri letnega dopusta izda direktor zavoda oziroma vodja dislociranega oddelka najpozneje do konca meseca januarja za preteklo leto.

(5) Če obsojenec preživlja svoj letni dopust v zavodu, ga lahko po zmožnostih zavoda preživi v posebnih prostorih. Režim v posebnih prostorih oziroma med letnim dopustom mora biti organiziran tako, da omogoča sprostitev, razvedrilo, rekreacijo in počitek, skladno z možnostmi zavoda.

57. člen

(1) Zavod, v katerem obsojenec prestaja kazen, mora 20 odstotkov plačila za delo, ki ga prejme obsojenec, hraniti kot njegov obvezni prihranek.

(2) Ko vsota prihranjenega denarja iz prejšnjega odstavka doseže vrednost treh zneskov mesečne denarne socialne pomoči, določene po predpisih o socialnem varstvu, lahko obsojenec s presežkom ravna kot s preostalim denarjem, ki ga dobi za nagrado.

57.a člen

(1) Direktor zavoda oziroma vodja dislociranega oddelka odloči, da obsojencu prenehajo pravice iz dela, če:

- neupravičeno odkloni delo,
- pet dni zaporedoma neupravičeno ne pride na delo,
- to narekujejo utemeljeni razlogi varnosti oziroma izkazane potrebe ohranitve reda in discipline v zavodu,
- ne izpolnjuje pogojev zaradi zdravstvenih omejitev, ki se ugotovijo po razporeditvi na delo,
- ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov iz krivdnih razlogov,
- ponavlja kršitve navodil inštruktorja, ki pomenijo motnje v delovnem procesu ali
- preneha potreba po delu iz razlogov, ki niso na strani obsojenca.

(2) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve.

Zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje

58. člen

(1) Obsojenci na prestajanju kazni zapora, mladoletniškega zapora in mladoletniki na prestajanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom, ter osebe na prestajanju nadomestnega zapora ki so obvezno zavarovani po splošnih predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, imajo pravico do zdravstvenih storitev po teh predpisih, razen pravic do proste izbire zdravnika, zdravnika-specialista in zdravstvenega zavoda, zdravstvenega varstva v zvezi z dajanjem tkiv in organov za presaditev drugim osebam, zdravljenja in nege na domu, zdravljenja v tujini, zdraviliškega zdravljenja, pogrebnine in posmrtnine ter povračila potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev.

(2) Družinski člani oseb iz prejšnjega odstavka ne morejo biti zavarovani po teh osebah, razen otroka, ki skupaj z obsojenko biva v zavodu in nima drugače urejenega zavarovanja.

59. člen

(1) Vsak zavod mora imeti pogoje za zagotavljanje osnovne zdravstvene in zobozdravstvene dejavnosti.

(2) Zdravstveno oskrbo obsojencev v zavodih zagotavljajo zdravstveni domovi, na območju katerih deluje zavod, na podlagi dogovora, ki ga skleneta zavod in zdravstveni dom.

(3) Zdravstvena dejavnost za obsojence se lahko opravlja tudi v ustreznih zdravstvenih ustanovah zunaj zavoda.

(4) O napotitvi obsojenca na zdravstveni pregled ali zdravljenje iz prejšnjega odstavka odloča zdravnik, ki opravlja v zavodu zdravstveno dejavnost, o čemer je dolžan obvestiti direktorja zavoda.

60. člen

(1) Vsak zavod mora imeti bolniško sobo, v kateri bivajo in se zdravijo obsojenci. Bolniška soba mora biti opremljena skladno s splošnimi predpisi.

(2) Obsojenci, ki zaradi starosti, bolezni ali invalidnosti potrebujejo dodatno pomoč pri zadovoljevanju osnovnih življenjskih potreb v obliki nege ali socialne oskrbe, lahko bivajo v za to prilagojenem prostoru ali oddelku enega od zavodov.

(3) Obsojenci iz vseh zavodov v Republiki Sloveniji, ki jih zaradi begosumnosti ali iz drugih upravičenih razlogov ni mogoče zdraviti v splošnih zdravstvenih zavodih ali v bolniški sobi posameznega zavoda, se lahko zdravijo v posebnih bolnišničnih prostorih enega izmed zavodov ali v ustrezno varovanem oddelku zdravstvenega zavoda.

(4) O napotitvi na zdravljenje obsojenca iz prejšnjega odstavka odloča zdravnik, ki v zavodu opravlja zdravstveno dejavnost, po predhodnem soglasju zdravnika zdravstvenega zavoda, kjer se bo obsojenec zdravil.

61. člen

(1) Izbrana lekarna na območju, kjer je zavod, ima v zavodu priročno zalogo zdravil za potrebe zdravljenja obsojencev.

(2) Priročna lekarna posluje v skladu s splošnimi predpisi o lekarniški dejavnosti.

62. člen

(1) Obsojenkam, ki so noseče ali ki so rodile med prestajanjem kazni zapora, je zagotovljena ustrezna zdravniška nega in pogoji za nego otroka. Otrok sme ostati pri materi na njeno zahtevo do dopolnjenega prvega leta starosti, potem pa se odda v sporazumu z materjo otrokovemu očetu ali sorodnikom. Če to ni mogoče ali ni v otrokovo korist, stori pristojni center potrebne ukrepe za varstvo in vzgojo otroka v skladu z določbami zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme otrok ostati pri materi do dopolnjenega drugega leta starosti, če bo mati v tem času prestala kazen ali če to zahtevajo posebni zdravstveni, socialni ali drugi razlogi. O tem odloči generalni direktor.

(3) Zoper odločbo je dovoljena pritožba.

63. člen

(1) Za obsojence, za katere se utemeljeno sumi, da so pod vplivom alkohola ali nedovoljene psihoaktivne snovi, in za osebe, ki so vključene v program obravnave ali zdravljenja odvisnosti, se lahko opravi preizkus prisotnosti alkohola ali nedovoljenih psihoaktivnih snovi v njihovem organizmu.

(2) Če obsojenec odkloni preizkus alkoholiziranosti ali ne odda telesnih tekočin, potrebnih za preizkus prisotnosti nedovoljenih psihoaktivnih snovi, se šteje, da je pod vplivom alkohola oziroma nedovoljenih psihoaktivnih snovi, o čemer je treba obsojenca predhodno obvestiti.

(3) Obsojencem je potrebno omogočiti zaupno testiranje na okuženost s HIV in virusi hepatitisa obenem s svetovanjem pred testiranjem in po njem.

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje

64. člen

(črtan)

65. člen

(črtan)

66. člen

(1) Obsojenci so na prestajanju kazni zapora zavarovani za invalidnost in telesno okvaro, ki sta posledica poklicne bolezni ali nesreče pri delu, pri poklicnem izobraževanju ali pri opravljanju dovoljenih dejavnosti.

(2) Dovoljene dejavnosti v zavodu so tiste, ki se izvajajo po osebnem načrtu obsojencev (športne, kulturne, prosvetne in podobne dejavnosti).

(3) Obsojenci so med prestajanjem kazni zavarovani tudi za primer invalidnosti, ki je posledica nesreče izven dela, nastale zaradi višje sile.

(4) Kaj se šteje za nesrečo pri delu ali poklicno bolezen, se ugotavlja po splošnih predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

67. člen

(1) Pravice iz invalidskega zavarovanja po tem zakonu so:

- pravica do invalidske pokojnine in pravica do poklicne rehabilitacije in zaposlitve z ustreznimi denarnimi nadomestili – za primer zmanjšane ali izgubljene delovne zmožnosti (invalidnost);
- pravica do denarnega nadomestila – za primer telesne okvare;
- pravica do družinske pokojnine – za primer smrti zavarovanega obsojenca.

68. člen

Poklicna rehabilitacija se izvaja v okviru možnosti v zavodih, z dovoljenjem generalnega direktorja pa tudi v specializiranih zavodih za rehabilitacijo.

69. člen

(črtan)

Dopisovanje, sprejemanje obiskov in pošiljk

70. člen

(1) Obsojenec sprejema pisanja od državnih organov, organov lokalnih skupnosti, nosilcev javnih pooblastil in organizacij ter se obrača nanje z vlogami za varstvo svojih pravic in pravnih koristi preko zavoda v zaprtih kuvertah.

(2) Obsojeni tuji državljani se smejo obračati tudi na konzularne organe svoje države ali države, ki varuje njihove koristi. Osebe brez državljanstva in begunci se smejo obračati na uradno organizacijo, ki po pravilih mednarodnega prava varuje njihove koristi.

71. člen

(1) Obsojencu je treba omogočiti neomejeno dopisovanje z ožjimi družinskimi člani. Z drugimi osebami si lahko obsojenec dopisuje, če je to v skladu z njegovim osebnim načrtom. O tem odloči direktor zavoda na njegovo prošnjo.

(2) Obsojenec prejema in pošilja pisemske pošiljke preko zavoda v zaprtih kuvertah.

(3) Obsojencu je treba zagotoviti tajnost pisem in drugih občil.

72. člen

(1) Pregled pisemskih pošiljk je dopusten le, če obstaja sum vnašanja ali iznašanja nedovoljenih stvari.

(2) Pregled pošiljk iz prejšnjega odstavka odredi direktor zavoda ali druga oseba, ki jo on pooblasti.

(3) Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom podrobneje uredi pregled pisemskih pošiljk iz prvega odstavka tega člena.

73. člen

(1) Obsojencu je treba omogočiti, da ga najmanj dvakrat tedensko lahko obiščejo ožji družinski člani, rejnik in skrbnik. Z dovoljenjem direktorja zavoda ga smejo obiskati tudi druge osebe. Obiska ni mogoče omejiti na manj kot eno uro. Mladoletne osebe, ki niso ožji sorodniki, smejo biti na obisku samo v prisotnosti polnoletnega obiskovalca.

(2) Obsojencu je treba omogočiti, da ga na njegovo zahtevo obišče pooblaščenec, ki ga zastopa v njegovih zadevah, na željo obsojenca ali na podlagi ocene zavoda ga lahko obišče strokovni delavec pristojnega centra oziroma prostovoljec, če mu je bil določen.

(3) O obiskih in drugih stikih pooblaščenca z obsojencem iz prejšnjega odstavka, ki ni odvetnik, odloča direktor zavoda na obrazloženo prošnjo obsojenca in jih lahko prepove ali časovno omeji le z odločbo, s katero ugotovi, da:

- pooblaščenec, ki lahko obsojenca obiskuje kot ožji družinski član, rejnik ali skrbnik, oziroma kot pooblaščenec, ki ima dovoljenje direktorja zavoda za obisk obsojenca na podlagi prvega odstavka tega člena, zadeve, za katere je pooblaščen, lahko uredi ob obiskih, ali

- obsojenec lahko na drug način uredi zadeve, ki naj bi jih uredil pooblaščenec, ali

- iz okoliščin izhaja, da obisk lahko ogrozi red ali varnost v zavodu.

(4) Če je obsojenec tuj državljan, oseba brez državljanstva ali begunec, ima konzularni predstavnik njegove države ali države, ki varuje njegove koristi, oziroma predstavnik uradne organizacije, ki varuje koristi beguncev, pravico, da ga obiskuje. Ta pravica se sme odreči konzularnemu predstavniku samo, če se taka pravica odreka slovenskim konzularnim predstavnikom v državi, ki ji pripada obsojenec.

(5) Obsojencem se omogoči stik z mediji, razen če obstajajo utemeljeni razlogi, da se prepovejo zaradi razlogov varnosti, zaščite javnega interesa ali varovanja integritete žrtev, drugih obsojencev ali delavcev uprave.

(6) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka izda direktor zavoda.

74. člen

(1) Obiski obsojenca so glede na varnostno oceno obsojenca nadzorovani ali nenadzorovani.

(2) Nadzorovani obiski so obiski, ki se izvajajo z nadzorom pravosodnih policistov s stalno prisotnostjo v prostoru, kjer poteka obisk, z uporabo videonadzornega sistema ali s kombinacijo obeh načinov. Način nadzora obiska se določi v varnostni oceni obsojenca in zapiše v njegovem osebnem načrtu. Nadzorovani obiski trajajo do dve uri.

(3) Nadzorovani obiski se lahko opravljajo tudi za stekleno pregrado, če iz varnostne ocene obsojenca izhaja, da je to treba za zagotovitev varnosti, ali je to potrebno za preprečevanje izmenjave nedovoljenih stvari med obsojencem in obiskovalcem. Uporaba steklene pregrade pri nadzorovanih obiskih se določi v varnostni oceni obsojenca in zapiše v njegovem osebnem načrtu.

(4) Nenadzorovani obiski trajajo do tri ure. Če nenadzorovani obisk poteka zunaj zavoda, lahko traja do pet ur. Če ima zavod ločen namenski prostor, ki omogoča zasebnost in bivanje čez noč, lahko nenadzorovani obisk traja do 24 ur.

(5) Obisk se lahko prekine le, če obsojenec ali njegov obiskovalec kljub opozorilu pravosodnega policista motita druge, če je ogrožena varnost oseb ali če je moten red, varnost ali disciplina v zavodu.

(6) Ob zaostrenih varnostnih razmerah ali dogodkih lahko direktor zavoda začasno odredi, da se vsi obiski zavoda ali dela zavoda opravljajo za stekleno pregrado ali da se začasno ne izvajajo.

75. člen

(1) Obsojencu se omogočijo telefonski klici oseb zunaj zavoda.

(2) Zavod s hišnim redom določi pogostnost in trajanje telefonskih klicev na način, da niso moteni red, varnost in disciplina v zavodu. Pri tem pogostnosti ni dopustno določiti v manjšem obsegu od dveh dni v tednu.

(3) Direktor zavoda lahko z odločbo, za obdobje enega meseca, obsojencu prepove telefonske klice, če bi z njimi lahko ogrozil varnost v zavodu ali varnost oseb ali premoženja zunaj zavoda. Prepoved telefonskih klicev se lahko podaljšuje še za po en mesec, dokler obstajajo razlogi za prepoved. Prepoved telefonskih klicev se ne nanaša na klice odvetnikov, varuha človekovih pravic, policije ter v primeru obsojenca tujega državljana, na konzularne organe in uradne organizacije, ki po pravilih mednarodnega prava varujejo koristi obsojenca.

(4) Stroške telefonskih pogovorov nosi obsojenec.

(5) Zavod si v okviru svojih možnosti prizadeva omogočiti obsojencu brezplačne video stike preko avdio-video naprav z osebami iz prvega odstavka 73. člena.

(6) Obsojenci ne smejo uporabljati elektronske komunikacije (elektronska pošta, svetovni splet, mobilna telefonija, faksimilna sporočila, glasovna pošta, storitev SMS in MMS …), razen če direktor zavoda na prošnjo obsojenca ugotovi, da njegova uporaba elektronskih komunikacijskih sredstev na ta način ne ogroža varnosti v zavodu in zunaj njega. Dovoljenje za uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev za potrebe elektronske komunikacije se zapiše v osebni načrt obsojenca.

(7) Direktor zavoda lahko v okviru izvajanja kazenskih sankcij ter vzdrževanja reda in discipline v zavodu odloči, da na podlagi potrebe po varnostnih ukrepih za zagotovitev varnosti zapornikov, zaporskega osebja in drugih oseb v zavodu ter varnosti premoženja in podatkov, uvede ukrepe varovanja s snemanjem in shranjevanjem telefonskih klicev in drugih elektronskih komunikacij. Pri uvedbi ukrepa varovanja ter snemanja in shranjevanja elektronskih komunikacij se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja elektronske komunikacije, ki urejajo področje zaščite tajnosti, zaupnosti in varnosti elektronskih komunikacij. Podatki, pridobljeni na podlagi tega odstavka, se hranijo eno leto.

(8) Ukrep iz prejšnjega odstavka se sme nanašati na zunanje telefonske in druge elektronske komunikacije. V primerih zunanjih elektronskih komunikacij mora biti oseba, ki hoče komunicirati z zavodom v primeru telefonskih klicev predhodno zvočno obveščena, da bo pogovor sneman, v primeru drugih komunikacij pa mora biti o tem predhodno obveščena na drug primeren način (objave na spletni strani uprave, opozorila v sistemu elektronske pošte in podobno).

76. člen

(1) Obsojenec v zaprtem režimu sme sprejeti štiri pošiljke s hrano na leto, eno pošiljko s perilom in z osebnimi predmeti na mesec ter neomejeno število pošiljk s časopisi, revijami oziroma knjigami.

(2) Obsojenec v polodprtem režimu sme sprejeti štiri pošiljke s hrano na leto, eno pošiljko s perilom in z osebnimi predmeti na teden ter neomejeno število pošiljk s časopisi, revijami oziroma knjigami.

(3) Obsojenci v odprtem režimu lahko brez omejitev sprejemajo pošiljke s hrano, perilom, z osebnimi predmeti in s časopisi oziroma knjigami.

(4) Ob zaostrenih varnostnih razmerah ali dogodkih lahko direktor zavoda začasno, vendar ne za več kot 14 dni, omeji prejemanje pošiljk s hrano, perilom in z osebnimi predmeti in s časopisi oziroma knjigami.

(5) Zavod vodi evidenco pošiljk, ki jih prejme obsojenec.

Ugodnosti obsojencev

77. člen

(1) Za aktivno prizadevanje in doseganje uspehov pri izpolnjevanju osebnega načrta ter spoštovanje hišnega reda lahko direktor zavoda na prošnjo obsojenca ali predlog strokovne skupine obsojencu podeli naslednje ugodnosti:

- podaljšan obisk;
- obisk zunaj zavoda;
- izhod iz zavoda s spremstvom pooblaščene uradne osebe;
- prost izhod iz zavoda;
- delno ali popolno izrabo letnega dopusta ali letnega počitka zunaj zavoda;
- do sedem dni neplačanega letnega dopusta ali letnega počitka;
- dodatne ugodnosti znotraj zavoda.

(2) Prost izhod iz zavoda se sme obsojencu dodeliti do petkrat mesečno in sme trajati do 53 ur. Izjemoma, kadar to zahtevajo osebne okoliščine obsojenca, lahko odhod iz države dovoli generalni direktor.

(3) Pri odločanju o dodelitvi posamezne vrste ugodnosti je treba poleg kriterijev iz prvega odstavka tega člena upoštevati osebnost obsojenca, nevarnost pobega, vrsto in način storitve kaznivega dejanja, način nastopa kazni, mogoče odprte kazenske postopke, pa tudi druge okoliščine, ki kažejo na možnost zlorabe dodeljenih ugodnosti. Upoštevati je treba tudi odziv okolja, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno, zlasti oškodovancev.

(4) Če se v času od podelitve ugodnosti do njene izrabe ugotovijo razlogi, zaradi katerih ugodnost ne bi bila podeljena, ali je obsojenec od dodelitve ugodnosti do njihove izrabe storil disciplinski prekršek ali se ni držal sprejetih dogovorov iz osebnega načrta, se mu lahko ugodnost odvzame ali nadomesti z drugo vrsto ugodnosti.

(5) V dovolilnici za izhod iz zavoda se določijo kraji, kjer se sme zadrževati obsojenec med koriščenjem zunajzavodskih ugodnosti.

(6) Stroške izhoda iz zavoda s spremstvom pooblaščene uradne osebe plača obsojenec; če obsojenec brez svoje krivde nima sredstev, te stroške plača zavod.

(7) Ne glede na določbe tega člena se v primeru zaostrenih varnostnih razmer obisk zunaj zavoda, prost izhod iz zavoda in delna ali popolna izraba letnega dopusta ali letnega počitka zunaj zavoda ne podeljujejo ali se podeljujejo prilagojeno varnostnim razmeram in možnostim zavoda.

78. člen

(1) Obsojencu, ki je nastopil kazen pred pravnomočnostjo sodbe, ni mogoče dodeliti zunajzavodskih ugodnosti, dokler sodba ni pravnomočna.

(2) Obsojenec, ki mu je izrečena kazen izgona tujca iz države, praviloma ne more pridobiti zunajzavodskih ugodnosti.

78.a člen

(1) Obsojenci imajo pravico do duhovne oskrbe v skladu z zakonom, ki ureja versko svobodo. Vsebina in obseg duhovne oskrbe se lahko omejita le zaradi varnosti in ohranitve reda v zavodu.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše uresničevanje in izvajanje duhovne oskrbe obsojencev.

Premeščanje obsojencev in prekinitev prestajanja kazni

79. člen

(1) Obsojenec se lahko premesti v okviru istega zavoda ali iz enega v drug zavod ali v oddelek drugega zavoda, če je to potrebno za izvajanje osebnega načrta ali delovnega programa zavoda oziroma, če to narekujejo razlogi varnosti ali interesi ohranitve reda in discipline v zavodu ali če to zaradi zagotavljanja varnosti obsojenca predlaga enota, pristojna za zaščito ogroženih oseb, po zakonu, ki ureja zaščito prič.

(2) Če je podan utemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje, se lahko obsojenec začasno premesti iz enega v drug zavod ali oddelek zavoda, če je to potrebno zaradi racionalnejše izvedbe postopka.

(3) Kadar direktor zavoda, v katerega je napoten obsojenec s strani sodišča, oceni, da zaradi zaostrenih varnostnih razmer ali prezasedenosti ne more zagotavljati varnosti, reda in discipline ter funkcionalnega bivanja obsojencu, to nemudoma sporoči generalnemu direktorju, ki lahko tudi ustno odloči, da obsojenec nadaljuje s prestajanjem kazni v zavodu, v katerem se nahaja, ali da se ga premesti v tisti zavod, v katerem se bo obsojencu lahko zagotovilo funkcionalno bivanje in varno prestajanje kazni.

80. člen

(1) Postopek za premestitev iz enega v drug zavod ali oddelek drugega zavoda se začne na predlog direktorja zavoda ali enote, pristojne za zaščito ogroženih oseb po zakonu, ki ureja zaščito prič.

(2) O premestitvi obsojenca v okviru istega zavoda odloča direktor zavoda, o premestitvi iz enega v drug zavod ali oddelek drugega zavoda pa generalni direktor.

(3) Zoper odločbo o premestitvi je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve.

(4) O premestitvi obsojenca se obvesti pristojni center.

81. člen

(1) Obsojenca, ki prestaja kazen zapora v zavodu ali njegovem oddelku s strožjim režimom, se lahko premesti v zavod ali njegov oddelek s svobodnejšim režimom, če se oceni, da ne bo zlorabil takega režima.

(2) Obsojenca, ki zlorabi svobodnejši režim zavoda ali njegovega oddelka ali za katerega narekujejo premestitev drugi utemeljeni razlogi, se premesti v zavod ali njegov oddelek s strožjim režimom.

(3) O premestitvi obsojenca iz svobodnejšega v strožji ali iz strožjega v svobodnejši režim istega zavoda odloča direktor zavoda po uradni dolžnosti.

(4) Zoper odločbo o premestitvi je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve.

82. člen

(1) Na prošnjo obsojenca, ali z njegovo privolitvijo na prošnjo njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika lahko direktor zavoda, kadar za to ne obstajajo varnostni zadržki, prekine prestajanje kazni zapora:

1. če obsojencu zavod zaradi njegove hude bolezni, poškodbe ali potrebnega zdravljenja, ki ni bolnišnično zdravljenje, ne more zagotoviti potrebne zdravstvene oskrbe ali nege;

2. če obsojenec brez tuje pomoči ni sposoben opravljati vsaj ene od osnovnih življenjskih potreb v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavod pa mu te pomoči ne more zagotoviti;

3. če v njegovi ožji družini kdo umre ali je huje bolan in je nujno potrebna obsojenčeva pomoč;

4. če mu je potrebna prekinitev, da bi lahko opravil neodložljiva poljska ali sezonska dela ali dela, ki jih je povzročila naravna nesreča ali kakšna druga nesreča, pa v svoji družini nima za delo drugih sposobnih članov;

5. če je prekinitev potrebna, da obsojenec poskrbi za varstvo in vzgojo otrok ali v primerih, ko bi se lahko bistveno poslabšale bivanjske razmere njegove družine, o čemer da mnenje pristojni center, na območju katerega prebiva obsojenčeva družina;

6. če so skupaj z obsojencem obsojeni njegov zakonec oziroma oseba, ki z obsojencem živi v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti po zakonu, ki ureja registracijo istospolne partnerske skupnosti, ali drugi člani skupnega gospodinjstva, ali že prestajajo kazen in bi bilo ogroženo preživljanje starih, bolnih ali mladoletnih družinskih članov, če bi vsi obsojeni hkrati prestajali kazen zapora;

7. če ima obsojenka otroka, ki še ni star eno leto, ali če je obsojenka noseča in do poroda ni ostalo več kot pet mesecev, ali če ima otroka, ki še ni star dve leti, in zahtevajo posebni zdravstveni, socialni ali drugi razlogi, da sama skrbi zanj.

(2) Pri presoji varnostnega zadržka se upoštevajo vse okoliščine, ki bi lahko vplivale na zlorabo prekinitve prestajanja kazni zapora, kot so: osebnost obsojenca, njegova varnostna ocena, nevarnost izmikanja nadaljnjemu prestajanju kazni, delež prestane kazni, vrsta in način storitve kaznivega dejanja, odziv okolja, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno, zlasti oškodovancev, način nastopa kazni in mogoči odprti kazenski postopki.

(3) Kazen zapora se iz razloga po 1., 5., 6. in 7. točki prvega odstavka lahko prekine tudi po uradni dolžnosti.

(4) Če je obsojencu, ki že prestaja kazen zapora, odrejen pripor ali mu je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, se prekine prestajanje kazni zapora po uradni dolžnosti. Direktor zavoda po uradni dolžnosti obsojencu prekine prestajanje kazni zapora tudi, če je to nujno potrebno zaradi zaostrenih varnostnih razmer.

(5) Odločba o prekinitvi se izda za čas trajanja razloga iz prvega odstavka tega člena. Čas prekinitve se ne všteje v prestajanje kazni. V primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena je obsojenec dolžan vsak mesec predložiti zavodu novo zdravniško potrdilo o izpolnjevanju razlogov iz te točke. Potrdilo mora biti izdano na obrazcu, določenem v tretjem odstavku 24. člena tega zakona, in vsebovati navedbo, da se izdaja za namen vložitve prošnje za prekinitev oziroma podaljšanje prekinitve izvrševanja kazni zapora, in opis razlogov, ki narekujejo nujnost prekinitve prestajanja kazni zaradi zdravljenja.

(6) Če se med trajanjem prekinitve kazni ugotovi, da so prenehali razlogi, zaradi katerih je bila prekinitev dovoljena, ali če obsojenec prekinitev kazni zlorabi, pokliče direktor zavoda obsojenca takoj na prestajanje kazni, ne glede na rok, do katerega mu je bila prekinitev dovoljena. Direktor zavoda v treh delovnih dneh od ugotovitve, da so prenehali razlogi za prekinitev, izda odločbo o nadaljevanju prestajanja kazni. Obsojenec se lahko med prekinitvijo kadarkoli vrne na prestajanje kazni.

(7) Zoper odločbo iz prvega, tretjega, četrtega in šestega odstavka tega člena je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njene izvršitve. Generalni direktor odloči o pritožbi v treh delovnih dneh. Pred izdajo odločbe iz razlogov po 1. točki prvega odstavka tega člena lahko direktor zavoda v primeru suma zlorabe ali dvoma o zagotovljenosti ustrezne zdravstvene oskrbe ali nege v zavodu pridobi mnenje zdravstvene komisije iz tretjega odstavka 25. člena tega zakona, ki mnenje na podlagi posredovane dokumentacije izda najpozneje v desetih delovnih dneh od prejema zahteve direktorja zavoda, razen v primeru prekinitve prestajanja kazni zapora iz razloga zaostrenih varnostnih razmer.

(8) Če je bila prošnja obsojenca za prekinitev zavrnjena, direktor zavoda o ponovni prošnji za prekinitev iz istega razloga in ob nespremenjenem dejanskem stanju vsebinsko odloča po preteku šestih mesecev od dneva dokončnosti odločbe.

(9) Zavod o prekinitvi prestajanja kazni zapora obvesti pristojni center.

Privedba obsojenca

82.a člen

(1) Privedbo obsojenca na pristojno sodišče ali k pristojnemu državnemu tožilstvu se sme opraviti, če je to potrebno zaradi izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka in na podlagi pisnega naloga ter na stroške pristojnega sodišča oziroma državnega tožilstva.

(2) Privedbo obsojenca, ki prestaja kazen zapora v zavodu za prestajanje kazni zapora, opravijo pravosodni policisti. Privedbo obsojenca, ki prestaja hišni zapor, opravi policija.

Uveljavljanje in varstvo pravic obsojencev

83. člen

(1) Obsojenec, ki meni, da je podvržen mučenju ali drugim oblikam krutega, prepovedanega, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja, lahko zahteva sodno varstvo.

(2) Zahtevo za sodno varstvo obsojenec vloži na okrožno sodišče, na območju katerega je zavod oziroma njegov oddelek (v nadaljnjem besedilu pristojno sodišče). Predsednik pristojnega sodišča ali drug sodnik, določen z letnim razporedom dela sodišča, odloča glede zakonitosti posamičnih aktov in dejanj, s katerimi se posega v človekove pravice ali temeljne svoboščine iz prejšnjega odstavka s smiselno uporabo zakona, ki ureja upravni spor.

(3) Sodišče o zahtevi iz prvega odstavka tega člena odloči v petih dneh od prejema poročila zavoda za prestajanje kazni zapora v zvezi z zatrjevanimi kršitvami, ki ga je zavod dolžan posredovati sodišču v treh dneh od prejema poziva sodišča. Preden izda odločbo, lahko sodišče s potrebnimi preverjanji ugotovi dejstva, ki jih obsojenec navaja v zahtevi in po potrebi opravi razgovor z obsojencem, ki je zahteval sodno varstvo, oziroma drugimi obsojenci, tudi brez navzočnosti delavcev zavoda.

(4) V primeru ugotovljenih nepravilnosti lahko sodišče že pred izdajo odločbe odredi direktorju zavoda ali generalnemu direktorju takojšnjo odpravo nepravilnosti in ukrepe za odpravo kršitev.

(5) Zoper odločbo iz tretjega odstavka tega člena je dovoljena pritožba na višje sodišče v osmih dneh od vročitve odločbe. Višje sodišče odloči o pritožbi v osmih dneh od dneva prejema pritožbe.

84. člen

Če je bila obsojencu zaradi ravnanja iz prvega odstavka prejšnjega člena povzročena škoda, lahko zahteva odškodnino v skladu z zakonom neposredno tudi od tistega, ki mu je povzročil škodo.

85. člen

(1) Če gre za druge kršitve pravic ali za druge nepravilnosti, za katere ni zagotovljeno sodno varstvo, ima obsojenec pravico pritožiti se generalnemu direktorju. Zavod generalnemu direktorju posreduje poročilo in dokumentacijo iz osebnega spisa obsojenca, za katero ta zaprosi, v roku osmih dni od prejema zaprosila.

(2) Če obsojenec ne dobi odgovora na svojo pritožbo v 30 dneh od njene vložitve ali če ni zadovoljen z odločitvijo generalnega direktorja, ima pravico vložiti vlogo na ministrstvo, pristojno za pravosodje. Zavod posreduje poročilo in osebni spis obsojenca ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, v roku treh dni od prejema zaprosila in o tem seznani generalni urad.

(3) Obsojenec ima pravico pritožiti se zaradi kršitve svojih pravic in zaradi nepravilnosti iz prvega odstavka tudi drugim organom, ki opravljajo nadzorstvo v zavodu.

Red in disciplina

a) Disciplinske kazni

86. člen

(1) Obsojenec se mora na prestajanju kazni zapora ravnati po hišnem redu, pravilih o delovni disciplini in odredbah uradnih oseb.

(2) Za ohranitev reda in discipline so dovoljene samo tiste omejitve, ki so potrebne za varnost in skupno življenje v zavodu.

87. člen

(1) Obsojenca se za storjene disciplinske prestopke disciplinsko kaznuje.

(2) Disciplinski prestopki, za katere se obsojenca disciplinsko kaznuje, so:

1. fizični napad na soobsojenca, delavca zavoda ali tretjo osebo;
2. neizpolnitev ukaza uradne osebe, ki bi povzročila hujše motnje v delovanju zavoda;
3. izdelovanje, vnašanje ali posedovanje predmetov, primernih za napad, pobeg ali za storitev kaznivega dejanja in poskusa pobega;
4. pobeg ali poskus pobega s prestajanja kazni zapora;
5. posedovanje, vnašanje, skrivanje ali razpečevanje alkoholnih pijač, prepovedanih drog ter drugih nedovoljenih psihoaktivnih snovi ali predmetov;
6. povzročitev materialne škode, če je povzročena namenoma ali iz hude malomarnosti;
7. nedovoljeno posedovanje ali uporaba mobilnih telefonov in drugih komunikacijskih sredstev;
8. ukvarjanje s prekupčevanjem;
9. prisiljevanje, izvajanje psihičnih in fizičnih oblik pritiska nad drugimi in napeljevanje k temu.

(3) Kadar je glede na okoliščine mogoče, se namesto podaje predloga za uvedbo disciplinskega postopka uporabijo druge strokovne metode dela, ki vsebujejo tehnike nekonfliktnega in pomirjujočega postopanja.

88. člen

Disciplinske kazni, ki se smejo izreči obsojencu za disciplinske prestopke, so:

1. pisni opomin;
2. razporeditev na drugo delo do treh mesecev, če je kršitev storjena v zvezi z delom;

3. omejitev sprejemanja pošiljk do šestih mesecev, če se v pošiljki najdejo alkoholne pijače, prepovedana droga ali predmeti, ki so primerni za pobeg ali napad, ali mobilni telefon oziroma druga komunikacijska sredstva;

4. oddaja v samico do 21 dni s pravico do dela;

5. oddaja v samico do 14 dni brez pravice do dela.

89. člen

Če stori obsojenec v zavodu ali med spremstvom zunaj zavoda dejanje, ki ima vse znake kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, je zavod dejanje dolžan naznaniti pristojnemu državnemu tožilstvu ali pristojni policijski postaji. Obenem z ovadbo mora zavod navesti dokaze, za katere ve, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila.

90. člen

(1) Disciplinske kazni izreka direktor zavoda ali oseba, ki jo za to pooblasti direktor zavoda, v dislociranih oddelkih pa vodja dislociranega oddelka ali oseba, ki jo za to pooblasti vodja dislociranega oddelka.

(2) Disciplinska kazen se ne sme izreči, če je od storitve disciplinskega prestopka preteklo več kot šest mesecev, izvršiti pa ne, če je od izreka disciplinske kazni preteklo več kot šest mesecev.

(3) Pri izrekanju disciplinskih kazni sme direktor zavoda oziroma vodja dislociranega oddelka odložiti izvršitev izrečene disciplinske kazni za čas do šestih mesecev. Direktor zavoda oziroma vodja dislociranega oddelka odloži izvršitev disciplinske kazni, če oceni, da je mogoče pričakovati, da bo pri obsojencu tudi brez izvršitve disciplinske kazni dosežen namen kaznovanja.

(4) Če obsojenec v času, za katerega je bila odložena izvršitev disciplinske kazni, znova stori disciplinski prestopek, se mu izreče za oba prestopka ena sama disciplinska kazen.

(5) Policijska postaja, ki v skladu z zakonom pridrži obsojenca v času koriščenja zunajzavodskih ugodnosti, ga po končanem postopku privede v najbližji zavod.

90.a člen

(1) Dejansko stanje se v disciplinskem postopku ugotavlja na podlagi listinskih dokazov in zaslišanja prič.

(2) Iz varnostnih razlogov se lahko priče zaslišijo tudi izven disciplinske obravnave.

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka se na način, da se identiteta priče ne razkrije, obsojenca v postopku seznani z vsebino pričanja in se mu omogoči, da se o njej izjasni.

(4) Na disciplinski obravnavi je javnost izključena.

91. člen

(1) Med prestajanjem disciplinske kazni oddaje v samico mora obsojenca dnevno obiskovati zdravnik, ki v zavodu opravlja zdravstvene storitve, ali drug zdravstveni delavec

zavoda. Če zdravnik ugotovi, da bi nadaljnje prestajanje disciplinske kazni oddaje v samico ogrozilo obsojenčevo zdravje, obvesti o tem direktorja zavoda, ki odloči, da se prestajanje disciplinske kazni ustavi.

(2) Obsojenec, ki mu je izrečena disciplinska kazen oddaje v samico, ima pravico do dveurnega sprehoda na prostem dnevno.

92. člen

(1) Disciplinski postopek se začne na obrazložen predlog za uvedbo disciplinskega postopka, ki ga poda vodja tiste notranje organizacijske enote zavoda, v kateri je bil prestopek storjen. Prijava se poda vodji notranje organizacijske enote zavoda oziroma vodji dislociranega oddelka. Predlog mora biti podan najpozneje v petih delovnih dneh od storitve oziroma odkritja disciplinskega prestopka in mora biti vročen obsojencu. Preden se obsojencu izreče disciplinska kazen, mu je treba omogočiti, da se izjasni o predlogu, ugotoviti je treba dejanski stan prestopka ter druge okoliščine glede prestopka in osebnosti obsojenca, ki so potrebne za pravilno izbiro oziroma odmero kazni.

(2) O izrečeni disciplinski kazni se izda pisna odločba, ki se jo vroči obsojencu.

93. člen

(1) Zoper odločbo o disciplinski kazni je dovoljena pritožba, ki zadrži izvršitev disciplinske kazni.

(2) Zoper odločbo o izrečeni disciplinski kazni se sme obsojenec pritožiti v treh dneh. O pritožbi odloči v treh dneh minister, pristojen za pravosodje, ki odločbo potrdi, spremeni ali odpravi.

94. člen

Direktor zavoda lahko ustavi izvrševanje disciplinske kazni oddaje v samico pred iztekom izrečene disciplinske kazni, če oceni, da je disciplinska kazen dosegla svoj namen.

95. člen

(1) Predmeti ali denar, ki so nastali, bili uporabljeni, namenjeni ali pridobljeni v zvezi z disciplinskim prestopkom, se lahko obsojencu odvzamejo in se z njimi ravna, kot se ravna z nedovoljenimi stvarmi.

(2) Odvzeti denar se uporabi za pomoč obsojencu po odpustu s prestajanja kazni.

(3) Zoper tako odločbo je dovoljena pritožba.

96. člen

Če obsojenec zavodu namenoma ali iz hude malomarnosti povzroči škodo, jo mora poravnati. Obstoj škode, okoliščine, v katerih je škoda nastala, koliko znaša in kdo jo je povzročil, ugotavlja za to s strani direktorja zavoda pooblaščena oseba. Direktor zavoda določi rok za povrnitev ugotovljene škode. Če obsojenec ne povrne škode, zavod sproži postopek za plačilo odškodnine pred pristojnim sodiščem.

97. člen

Obsojencu, ki sta mu izrečena kazen zapora in kazen prepovedi vožnje motornega vozila oziroma varnostni ali varstveni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, med prestajanjem kazni zapora ni dovoljeno voziti tiste vrste oziroma kategorije motornega vozila, za katero mu je sodišče izreklo prepoved vožnje ali odvzem vozniškega dovoljenja.

b) Drugi ukrepi

98. člen

(1) Če obstaja verjetnost, da obsojenec v telesu skriva ali prenaša nedovoljene psihoaktivne snovi ali druge nedovoljene stvari, direktor zavoda odloči, da se obsojenec namesti v samsko sobo s posebno opremo. Takšna namestitev traja največ sedem dni.

(2) Obsojenca, ki biva v samski sobi iz prejšnjega odstavka, mora dnevno obiskati zdravnik ali zdravstveni delavec zavoda.

(3) Direktor zavoda odloči, da se izvrševanje odločbe o namestiti po prvem odstavku tega člena ustavi, kadar po pridobljenem mnenju zdravnika ali drugega zdravstvenega delavca oceni, da obsojenec zdravstveno ni zmožen prestajati kazni v takšni namestitvi.

(4) Pogoje za odreditev in izvrševanje ukrepa iz prvega odstavka tega člena podrobneje določi minister, pristojen za pravosodje.

98.a člen

(1) Direktor zavoda določi oddelek ali prostor v zavodu, v katerem se izvaja poseben strožji režim (v nadaljnjem besedilu: poseben strožji režim).

(2) Direktor zavoda namesti v poseben strožji režim tiste obsojence, ki:

- so izrazito begosumni,
- s svojim vedenjem huje motijo druge obsojence ali delavce zavoda,
- so nevarni, ker ogrožajo življenje ali zdravje drugih, ali
- so ogroženi, ker jih ogrožajo ali jim grozijo drugi obsojenci.

(3) Direktor zavoda izda odločbo o namestitvi obsojenca v poseben strožji režim za čas, ko obstajajo razlogi za takšno namestitev.

(4) O namestitvi v poseben strožji režim, ki je bila določena iz razloga iz prve ali druge alineje drugega odstavka tega člena, se izda odločba za obdobje enega meseca. Trajanje take namestitve se lahko podaljšuje še za po en mesec, dokler obstajajo razlogi za takšno namestitev.

(5) O namestitvi v poseben strožji režim, ki je bila določena iz razloga iz tretje alineje drugega odstavka tega člena, se izda odločba za obdobje treh mesecev. Trajanje take namestitve se lahko podaljšuje še za po tri mesece, dokler obstajajo razlogi za takšno namestitev.

(6) O namestitvi v poseben strožji režim iz razloga iz četrte alineje drugega odstavka tega člena, se izda odločba za obdobje enega meseca, če varnosti obsojenca ni mogoče zagotoviti z drugimi ukrepi. Zavod si prizadeva, da razlogi za takšno namestitev čimprej

prenehajo in da se varnost obsojenca zagotovi z drugimi ukrepi. Če to ni mogoče, se trajanje take namestitve lahko podaljšuje še za po en mesec, dokler obstajajo razlogi za takšno namestitev.

(7) Pritožba zoper odločbo, izdano na podlagi drugega odstavka tega člena, ne zadrži izvršitve.

(8) Obsojenca nameščenega po drugem odstavku tega člena se pogosteje nadzoruje pri njegovem bivanju in gibanju znotraj zavoda.

(9) Namestitev v poseben strožji režim se izvršuje na način ločenega bivanja in omejevanja stikov z drugimi obsojenci, če je glede na razlog za določitev strožjega režima to nujno potrebno.

(10) Zavod si prizadeva, da se obsojencem, ki so nameščeni v posebnem strožjem režimu, zagotavljajo aktivnosti v bivalnem prostoru (delo, izobraževanje, duhovna oskrba, prostočasne dejavnosti in podobno).

(11) Z obsojencem, ki je nameščen v poseben strožji režim, razgovore opravljajo strokovni delavci zavoda in zdravstveni delavci, kadar ta za razgovor zaprosi, najmanj pa enkrat tedensko. Če zdravnik ali drug zdravstveni delavec ugotovi, da obsojenec ni sposoben prestajati kazni v takšni namestitvi, o tem nemudoma obvesti direktorja zavoda.

(12) Obsojenca, ki je nameščen v poseben strožji režim, spremlja strokovna skupina, ki enkrat na teden poda direktorju zavoda mnenje o tem, ali še obstajajo razlogi za takšno namestitev.

(13) Direktor zavoda odloči, da se izvrševanje odločbe o namestitvi po drugem odstavku tega člena ustavi, kadar ugotovi, da razlogi za namestitev v poseben strožji režim niso več podani, ali če po pridobljenem mnenju zdravnika ali drugega zdravstvenega delavca oceni, da obsojenec ni sposoben prestajati kazni v posebnem strožjem režimu.

(14) Direktor zavoda o namestitvah v poseben strožji režim mesečno poroča generalnemu direktorju.

Pomoč obsojencu za socialno vključevanje po odpustu

99. člen

(1) Zavodi obsojencu med prestajanjem kazni nudijo pomoč, vodenje in urejanje pri načrtovanju socialnega vključevanja po odpustu v skladu z načrtom socialnega vključevanja iz osebnega načrta. Pri izvajanju načrta poleg zavoda sodelujejo pristojni centri, ki z zavodom sodelujejo tudi med prestajanjem kazni, če je to potrebno za obsojenčevo uspešnejše socialno vključevanje v družbo po prestani kazni.

(2) Načrtovanje in realizacija socialnega vključevanja po prestani kazni potekata po osebnem načrtu obsojenca prek vključevanja v individualne, skupinske in skupnostne programe in aktivnosti. Programi in aktivnosti za dvig kakovosti življenja, večjo socialno vključenost in povečanje zaposlitvene možnosti po odpustu se izvajajo v zavodu, zunaj zavoda in v njegovem življenjskem okolju.

(3) Obsojencu se za urejanje zadev, ki so potrebne za uresničevanje aktivnosti in dejavnosti, opredeljenih v njegovem osebnem načrtu ali zaradi nepredvidljivih dogodkov, omogoči namenski izhod iz zavoda, če za to ni varnostnih zadržkov in če obsojenec teh zadev

ne more urediti drugače. Direktor zavoda obsojencu dovoli namenski izhod na njegovo prošnjo in po pridobitvi mnenja strokovne skupine. Namenski izhod traja toliko časa, kolikor je potrebno, da obsojenec odide iz zavoda, uredi zadeve in se vrne v zavod, praviloma pa ne več kot 12 ur. Obsojenec opravi namenski izhod v spremstvu pravosodnih policistov, če je glede na obsojenčevo varnostno oceno takšno spremstvo potrebno. Obsojenca lahko na namenskem izhodu spremlja strokovni delavec zavoda, če obsojenec pri urejanju zadev potrebuje pomoč in vodenje.

(4) Obsojenec, ki se v skladu z osebnim načrtom šest mesecev pred odpustom vključi v programe aktivnega iskanja zaposlitve pri zavodu za zaposlovanje, lahko v skladu z zaposlitvenim načrtom sklene neposredno delovno razmerje z delodajalcem. Obsojenec je ob prejemu pogodbe o zaposlitvi dolžan zavodu predložiti kopijo sklenjene pogodbe.

(5) Delo obsojenca po prejšnjem odstavku in delo obsojenca po prvem odstavku 12. člena tega zakona se ne šteje za delo obsojenca zunaj zavoda po 53. členu tega zakona.

(6) Načrtovanje socialnega vključevanja zaprtih oseb vodijo strokovni delavci zavoda, ki delujejo v strokovnem timu in so pri svojem delu dolžni uporabljati sodobne metode dela in spoznanja posameznih strok.

100. člen

(1) Pri načrtovanju ter izvajanju aktivnosti in programov socialnega vključevanja poleg obsojenca, delavcev zavoda in pristojnega centra, sodelujejo tudi drugi organi in organizacije, ki zagotavljajo zaposlitev, nastanitev, ter javni zavodi s področja zdravstva in izobraževanja, razen če obsojenec to odkloni.

(2) Poleg organov in služb iz prejšnjega odstavka lahko pomoč obsojencu organizirajo tudi društva, dobrodelne organizacije, organizacije za samopomoč in druge organizacije civilne družbe.

(3) Vsi udeleženci v procesu socialnega vključevanja obsojenca morajo delovati usklajeno.

(4) Pri izdelavi in izvajanju osebnega načrta za obsojenca, ki je zaščitena oseba po zakonu, ki ureja zaščito prič, zavod sodeluje z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb, ter v soglasju z njo tudi z drugimi organi iz prvega in drugega odstavka tega člena.

101. člen

(1) Generalni urad lahko s prostovoljskimi organizacijami ali organizacijami s prostovoljskim programom sklene dogovor o izvajanju prostovoljskega dela v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo. V dogovoru se določi zlasti:

- način izbora prostovoljca,
- način izvajanja prostovoljskega dela,
- način evidentiranja, poročanja prostovoljca o opravljenem delu,
- sodelovanje uprave in organizacije pri izbiri,
- usposabljanje in zagotavljanje strokovne podpore prostovoljcu ter,
- način povračila stroškov izvajanja prostovoljstva.

(2) Zavod obsojencu priporoči prostovoljca, če iz mnenja strokovne skupine, izhaja, da bi to lahko prispevalo k izboljšanju kakovosti življenja obsojenca med prestajanjem kazni, ali če bi to lahko prispevalo k obsojenčevemu socialnemu vključevanju po prestani kazni.

102. člen

(1) Zavodi morajo skrbeti za izobraževanje in poklicno usposabljanje obsojencev.

(2) Izobraževanje obsojencev v zavodu se izvaja v skladu s predpisi s področja vzgoje in izobraževanja. Izobraževanje se lahko organizira v zavodu ali tudi zunaj njega v sodelovanju z vzgojno-izobraževalnimi organizacijami in izobraževalnimi zavodi.

(3) Pri izbiri izobraževalnega programa in obsojenčevega poklica je treba upoštevati njegove zmožnosti in nagnjenja, možnosti zavoda in druge okoliščine.

(4) Izobraževalni program lahko obsojenci izpolnijo v krajšem času, kot to določa predmetnik in predpisi o trajanju šolanja, vendar je treba zagotoviti tako raven znanja, kot jo zahteva izobraževalni program rednega šolanja.

(5) Posameznim obsojencem se lahko na njihove stroške v skladu z njihovim osebnim načrtom omogoči izobraževanje tudi na drugih vzgojno-izobraževalnih organizacijah.

103. člen

(1) Zavod, pristojen za zaposlovanje, poda med prestajanjem kazni na podlagi ocene delovne sposobnosti posebnih kategorij obsojencev mnenje o poklicnem usposabljanju telesno, duševno ali socialno prizadetih oseb.

(2) Poklicno usposabljanje za obsojence iz prejšnjega odstavka se lahko tudi med prestajanjem kazni zapora izvaja izven zavoda.

104. člen

(1) Obsojencu, ki je dokončal šolo ali pridobil poklic v zavodu, se izda spričevalo, iz katerega ne sme biti razvidno, da ga je pridobil v zavodu.

(2) Opravljanje določenega dela v zavodu se šteje v delovne izkušnje na določenem področju dela.

3. Odpust obsojencev

Pogojni odpust

105. člen

(1) O pogojnem odpustu obsojencev odloča komisija za pogojni odpust (v nadaljnjem besedilu: komisija).

(2) Predsednika, njegove namestnike in člane komisije ter njihove namestnike imenuje minister, pristojen za pravosodje, izmed vrhovnih ali višjih sodnikov, vrhovnih ali višjih državnih tožilcev in delavcev ministrstva, pristojnega za pravosodje.

(3) Komisija odloča v sestavi treh članov.

(4) Komisijo skliče predsednik oziroma eden od njegovih namestnikov, ki mora paziti, da so v komisiji zastopani predstavniki vseh organov iz drugega odstavka tega člena.

(5) Strokovno delo za komisijo opravlja ministrstvo, pristojno za pravosodje.

106. člen

(1) Komisija odloča o pogojnem odpustu na prošnjo obsojenca ali z njegovo pisno privolitvijo na prošnjo njegovih ožjih družinskih članov, rejnika ali skrbnika, ali na predlog direktorja zavoda. Prošnja za pogojni odpust se vloži pri zavodu.

(2) Prošnja in predlog iz prejšnjega odstavka morata biti obrazložena. Obrazložitev obsega navedbo razlogov, na podlagi katerih lahko komisija utemeljeno pričakuje, da obsojenec ne bo ponavljal kaznivih dejanj, zlasti pa se opišejo odnos obsojenca do kaznivega dejanja in morebitnega oškodovanca, vedenje med prestajanjem kazni in uspeh pri morebitnem zdravljenju odvisnosti, ter pogoji za vključitev v življenje na prostosti.

(3) Komisija zaseda na rednih in dopisnih sejah.

(4) Komisija zaseda na rednih sejah najmanj trikrat na leto. Predsednik komisije obvesti zavode o datumu seje najmanj 45 dni pred predvidenim datumom zasedanja. Zavod obvesti o datumu seje obsojence nemudoma po prejemu obvestila. Zavod pridobi podatke o obsojencih iz šestega odstavka tega člena (priloge) in pripravi poročilo, v katerem opredeli razloge in poda oceno glede ponovitvene nevarnosti obsojenca, ter poda predlog glede rešitve prošnje za pogojni odpust. Zavod vroči poročilo in priloge obsojencu ter mu da v podpis povratnico, iz katere je razvidno, da so mu bili poročilo in priloge vročeni. Zavod pošlje prošnjo oziroma predlog direktorja zavoda s poročilom, prilogami in morebitno izjavo obsojenca o poročilu in povratnico komisiji najpozneje 15 dni pred predvidenim datumom seje komisije.

(5) Na dopisnih sejah odloča komisija kadar:

- po sprejeti odločitvi in pred izdajo odločbe izve za nova dejstva in okoliščine, ki bi lahko vodile v drugačno odločitev,
- se predlog zavoda glede rešitve pogojnega odpusta, s katerim bi bil obsojenec pogojno odpuščen, nanaša na datum, ki bi nastopil med dvema rednima zasedanjema,
- ponovno odloča o prošnji obsojenca ali predlogu zavoda zaradi odprave odločbe v upravnem sporu,
- če se na redni seji odločitev odloži zaradi pridobitve novih podatkov ali
- če odloča o primerih iz 107.a člena tega zakona.

(6) Zaradi odločanja o pogojnem odpustu lahko zavod ali komisija brez soglasja obsojenca:

- pridobi podatke iz petega odstavka 250.a člena tega zakona;
- od sodišč pridobi podatek, ali zoper obsojenca teče kazenski ali pravdni postopek;
- od sodišč pridobi podatek o plačilu obveznosti po sodbi, po kateri prestaja kazen.

(7) Poleg razlogov iz katerih organ zavrže vlogo po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, komisija zavrže prošnjo iz prvega odstavka tega člena tudi iz naslednjih razlogov:

- če obsojenec vloge ni vložil pri pristojnem organu;

- če je prošnja ožjih družinskih članov, rejnika ali skrbnika vložena brez pisne privolitve obsojenca ali

- če ni obrazložena.

(8) Če komisija odloči o pogojnem odpustu z varstvenim nadzorstvom, hkrati s pošiljanjem odločbe osebam iz prvega odstavka tega člena, posreduje izvod odločbe tudi pristojni probacijski enoti, ta pa nemudoma določi svetovalca, ki bo opravljal varstveno nadzorstvo v skladu z zakonom, ki ureja probacijo.

(9) Komisija določi datum pogojnega odpusta znotraj štirih mesecev od dneva odločanja.

(10) Če zavod v času od odločitve komisije do datuma pogojnega odpusta obsojenca ugotovi, da so pri obsojencu nastala dejstva in okoliščine, zaradi katerih ocenjuje, da obsojenec ne bi bil pogojno odpuščen, o tem obvesti predsednika komisije, ki zadrži izvršitev odločbe do ponovnega odločanja komisije.

106.a člen

(črtan)

107. člen

(1) Komisija odloča na seji z večino glasov. Komisija izda o odločitvi pisno odločbo.

(2) Komisija izda odločbo najpozneje v dveh mesecih od zaključka postopka.

(3) Odločba iz prejšnjega odstavka, s katero je bila zavrnjena vloga ali predlog za pogojni odpust, mora biti obrazložena.

(4) Zoper odločbo komisije ni dovoljena pritožba.

107.a člen

(1) Komisija odloča o pogojnem odpustu iz hišnega zapora na prošnjo obsojenca ali z njegovo pisno privolitvijo na prošnjo njegovih ožjih družinskih članov, rejnika ali skrbnika, ali na predlog pristojne probacijske enote. Prošnja za pogojni odpust obsojenca v hišnem zaporu se vloži pri pristojni probacijski enoti.

(2) Določbe 105. člena tega zakona, 106. člena tega zakona, razen določb prvega in četrtega odstavka, ter 107. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za pogojni odpust iz hišnega zapora.

(3) Za potrebe odločanja o pogojnem odpustu iz prvega odstavka tega člena lahko komisija brez soglasja obsojenca od pristojne probacijske enote pridobi podatke o izvrševanju in morebitnih kršitvah pravil glede izvrševanja hišnega zapora.

Predčasni odpust

108. člen

(1) Direktor zavoda ima pravico potem, ko dobi mnenje strokovnih delavcev, predčasno odpustiti obsojenca, ki se ustrezno obnaša, si prizadeva pri delu in se aktivno udeležuje drugih koristnih dejavnosti ter je prestal dve tretjini kazni, vendar največ šest mesecev pred iztekom kazni.

(2) Zoper odločbo direktorja iz tega člena in odločbo o predčasnem odpustu obsojenca iz hišnega zapora po zakonu, ki ureja probacijo, ni dovoljena pritožba.

Odpust obsojencev in pomoč po prestani kazni

109. člen

(1) Obsojenec se odpusti iz zavoda tisti dan, ko mu izteče kazen. Oseba, ki prestaja nadomestni zapor, se v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, odpusti na dan, ko se izteče število dni izrečenega nadomestnega zapora, na dan, ki ga sodišče določi s sklepom o ustavitvi izvrševanja nadomestnega zapora oziroma na dan, ki ga sodišče določi s sklepom o znižanju števila dni nadomestnega zapora.

(2) Osebi, ki ji je bil zapor ali nadomestni zapor izrečen v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, ali zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje, se za dan prestanega zapora ali nadomestnega zapora šteje bivanje v zavodu v trajanju 24 ur in se jo odpusti, ko v zavodu prestane tolikšno število ur, kot ustreza odmerjenim dnem zapora ali nadomestnega zapora.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se osebo, ki se ji zadnjih 24 ur prestajanja kazni zapora ali nadomestnega zapora izteče na katerikoli dan v letu med 21.00 in 6.00 uro, odpusti s prestajanja kazni zapora ali nadomestnega zapora do 21.00 ure.

(4) Če je zadnji dan prestajanja kazni nedelja, državni praznik ali dela prost dan in obsojenec ne nadaljuje prestajanja nove kazni, se obsojenec odpusti zadnji delovni dan pred tem dnem.

(5) Obsojenec, ki je odpuščen iz zavoda, ima pravico do brezplačne vozovnice do svojega prejšnjega prebivališča ali do kraja v državi, ki si ga izbere za novo stalno prebivališče; če je obsojenec tujec, ki nima prebivališča v državi, pa do mejnega prehoda. Stroške za vozovnico plača zavod, iz katerega je obsojenec odpuščen.

(6) Obsojencu, ki ob odpustu s prestajanja kazni brez svoje krivde nima sredstev, nudi zavod nujno potrebno obleko in obutev.

(7) Zavod o odpustu obsojenca obvesti pristojno sodišče in pristojni center.

109.a člen

(1) Obsojenec, ki je prestajal hišni zapor, se mora na dan, ko se mu izteče kazen, med uradnimi urami zglasiti v zavodu, v katerem se vodi njegov osebni list, zaradi ugotovitve in vpisa odpusta s prestajanja kazni.

(2) Zavod o odpustu obvesti sodišče in pristojno probacijsko enoto.

110. člen

(1) Če je obsojenec ob odpustu s prestajanja kazni tako bolan, da zaradi tega ne more na pot, ga zavod odda v oskrbo najbližjemu ustreznemu zdravstvenemu zavodu.

(2) Stroški zdravljenja iz prvega odstavka se plačujejo po splošnih predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

(3) Če gre v primeru iz prvega odstavka tega člena za tujca, plača stroške zdravljenja Republika Slovenija na podlagi splošnih predpisov o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

111. člen

Pristojni centri in drugi subjekti iz prvega odstavka 100. člena tega zakona morajo v sodelovanju z zavodom najmanj tri mesece pred odpustom s prestajanja kazni pripraviti program potrebnih ukrepov za pomoč obsojencu in mu vsak na svojem področju nuditi pomoč pri njegovi vključitvi v družbo po prestani kazni.

2. ODDELEK
MLADOLETNIŠKI ZAPOR

112. člen

Določbe o izvrševanju kazni zapora se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje kazni mladoletniškega zapora, če ni z zakonom drugače določeno.

113. člen

(1) Kazen mladoletniškega zapora prestajajo starejši mladoletniki v posebnem zavodu za prestajanje kazni mladoletniškega zapora (v nadaljnjem besedilu: zavod za mladoletnike), v katerem lahko ostanejo do dopolnjenega triindvajsetega leta. Če dotlej ne prestanejo kazni, se premestijo v zavod, v katerem prestajajo kazen polnoletni obsojenci. Izjemoma lahko ostane v zavodu za mladoletnike tudi obsojenec, ki je že star triindvajset let, vendar samo, če je to potrebno, da dokonča šolo ali strokovno usposobitev. O premestitvi odloči generalni direktor.

(2) Zoper to odločbo je dovoljena pritožba.

114. člen

(1) Delo za obsojenega mladoletnika se izbere tako, da je primerno njegovim zmožnostim, da ustreza njegovim sposobnostim in interesom za posamezno vrsto dela in da je v skladu z možnostmi zavoda za mladoletnike.

(2) Delovni čas obsojenega mladoletnika se določi tako, da mu je omogočeno šolanje in strokovno usposabljanje in da ima dovolj časa za telesno vzgojo in razvedrilo.

115. člen

(1) Zavod za mladoletnike namenja posebno pozornost pedagoški, psihosocialni in specialno-terapevtski obravnavi mladoletnika, organizira pouk za dokončanje osnovne šole in pridobitev poklica ter skrbi za športno udejstvovanje in druge aktivnosti mladoletnikov.

(2) Pri izbiri pouka za mladoletnika upošteva zavod za mladoletnike njegove osebnostne lastnosti ter sposobnosti in interese za določen poklic ter možnosti za organiziranje izobraževanja.

(3) Mladoletniku, ki obiskuje pouk v osnovni ali srednji šoli in opravlja druge šolske obveznosti, se čas, predviden za delo, temu ustrezno skrajša.

(4) Obsojeni mladoletniki uživajo pri delu posebno varstvo v skladu s splošnimi predpisi o delovnih razmerjih.

116. člen

Direktor zavoda lahko dovoli mladoletniku, ki je discipliniran in prizadeven pri delu ali učenju, da obiskuje starše in druge ožje sorodnike ter druge osebe, če je to določeno z osebnim načrtom.

117. člen

Obsojenemu mladoletniku je treba omogočiti, da je najmanj tri ure dnevno na prostem, praviloma v prostem času.

118. člen

(1) Zoper obsojenega mladoletnika ni dovoljena osamitev.

(2) Obsojenemu mladoletniku za disciplinske prestopke ni dovoljeno izreči disciplinske kazni oddaje v samico.

3. ODDELEK
DENARNA KAZEN

119. člen

Če obsojenec ne plača denarne kazni v določenem času, se kazen izterja prisilno.

120. člen

(1) Glede pristojnosti in postopka za izterjavo denarnih kazni se uporablja zakon, ki ureja izvršbo denarnih terjatev, oziroma zakon, ki ureja prisilno izterjavo davkov, če je tako določeno z zakonom.

(2) Stroške prisilne izterjave plača obsojenec.

(3) Pri prisilni izterjavi denarne kazni se najprej poplača denarna kazen, potem pa stroški prisilne izterjave.

121. člen

Pri sočasni prisilni izterjavi denarne kazni in stroškov kazenskega postopka se najprej poplača denarna kazen, nato stroški kazenskega postopka in nazadnje stroški prisilne izterjave.

122. člen

Plačane oziroma izterjane denarne kazni so prihodek Republike Slovenije.

123. člen

Če se zaradi prisilne izterjave denarne kazni obsojenčevo premoženje toliko zmanjša, da iz njega ni mogoče poravnati odškodninskega zahtevka oškodovanca, se poravna ta zahtevek do višine izterjane denarne kazni iz sredstev plačane denarne kazni. Glede roka, v katerem ima oškodovanec pravico zahtevati poravnavo odškodninskega zahtevka, se uporabljata določbi drugega in tretjega odstavka 97. člena kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 – popravek in 23/99).

4. ODDELEK
PREPOVED VOŽNJE MOTORNEGA VOZILA

124. člen

(1) Kazen prepovedi vožnje motornega vozila se izvrši trideseti dan po pravnomočnosti sodbe oziroma trideseti dan po vročitvi pravnomočne sodbe, s katero je kazen izrečena, obsojencu.

(2) Kazen prepovedi vožnje motornega vozila se za potrebe izvrševanja te kazni vpiše v evidenco izdanih vozniških dovoljenj. Podatke vpisujejo sodišča, pri katerih ti nastanejo. Vpišejo se:

- podatki o sodbi (številka in datum sodbe, organ, ki je sodbo izdal, datum pravnomočnosti sodbe, podatki o kategorijah vozniškega dovoljenja za katere je izrečena kazen prepovedi vožnje motornega vozila),

- podatki o času trajanja izrečene kazni, računajoč od dneva vpisa v evidenco vozniških dovoljenj,

- podatki o preteku časa iz prejšnje alinee.

(3) Dostop do podatkov iz evidence iz prejšnjega odstavka in pravico do njihove uporabe imajo le tisti, ki so po zakonu upravičeni do pridobivanja podatkov iz kazenske evidence.

(4) Vpis iz drugega odstavka tega člena se opravi z elektronsko obdelavo podatkov.

(5) Sodišče seznani obsojenca z dnem vpisa iz drugega odstavka tega člena.

(6) Minister, pristojen za vodenje evidence izdanih vozniških dovoljenj, lahko podrobneje predpiše način izvršitve kazni prepovedi vožnje motornega vozila.

(7) Do vzpostavitve ustreznih elektronskih povezav opravi vpis v evidenco iz drugega odstavka upravna enota v kraju sedeža sodišča, ki je izreklo kazen prepovedi vožnje

motornega vozila. Sodišče mora overjen prepis sodbe s potrdilom o izvršljivosti poslati pristojni upravni enoti v osmih dneh po pravnomočnosti sodbe oziroma po njeni vročitvi obsojencu.

125. člen

(1) Za izvršitev kazni prepovedi vožnje motornega vozila osebi, ki ima tuje vozniško dovoljenje, se smiselno uporabljajo določbe 124. člena tega zakona.

(2) Za osebo, ki ima tuje vozniško dovoljenje in v Republiki Sloveniji nima stalnega oziroma začasnega prebivališča, se v evidenco izdanih vozniških dovoljenj, poleg podatkov iz drugega odstavka 124. člena tega zakona, vpiše ime in priimek osebe, datum in kraj rojstva ter stalno oziroma začasno prebivališče osebe.

126. člen

Če je sodišče izreklo kazen prepovedi vožnje motornega vozila ob pogojni obsodbi, mora pristojna policijska postaja obvestiti sodišče, ki je izreklo to kazen, če pogojno obsojeni ne spoštuje prepovedi vožnje motornega vozila.

5. ODDELEK
IZGON TUJCA IZ DRŽAVE

127. člen

(1) Policija tujca, ki mu je izrečena stranska kazen izgona tujca iz države, odstrani iz države po pravnomočnosti sodbe oziroma po odpustu iz zavoda.

(2) Zavod najmanj 60 dni pred predvidenim odpustom obsojenca, ki mu je bil izrečen izgon tujca iz države, in bo na dan predvidenega odpusta minilo več kot dve leti od pravnomočnosti sodbe, s katero je bil izrečen ta ukrep, o predvidenem odpustu obvesti sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, da po uradni dolžnosti presodi, ali so še podane osebne okoliščine, ki so bile podlaga za odločitev o izgonu.

(3) Zavod na zahtevo sodišča posreduje podatke o vedenju obsojenca v zavodu v roku petih dni od prejema zahteve.

(4) Sodišče v 15 dneh od prejema obvestila o predvidenem odpustu obsojenca opravi presojo in s sklepom odloči, ali naj se izgon tujca iz države izvrši. Zoper sklep sodišča je v treh dneh od vročitve sklepa dovoljena pritožba na višje sodišče, ki odloči v treh dneh od prejema pritožbe. Sodišče posreduje izvod sklepa zavodu.

(5) Zavod najmanj osem dni pred predvidenim odpustom obsojenca, za katerega je treba izvršiti izgon tujca iz države, o tem obvesti policijo, ki izgon izvrši v skladu z zakonom, ki ureja tujce.

II. POGLAVJE
SANKCIJE, IZREČENE V POSTOPKU O PREKRŠKU

1. ODDELEK
NADOMESTITEV PLAČILA GLOBE, IZREČENE V POSTOPKU O PREKRŠKU, Z NALOGAMI V SPLOŠNO KORIST ALI KORIST SAMOUPRAVNE LOKALNE SKUPNOSTI

128. člen

(črtan)

129. člen

(črtan)

130. člen

(1) Izvršitev oprave določene naloge v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti, s katero se storilcu prekrška nadomesti plačilo globe, izrečene v postopku o prekršku, pripravi, vodi in nadzoruje pristojna probacijska enota v skladu z zakonom, ki ureja probacijo.

131. člen

(črtan)

132. člen

(črtan)

133. člen

(črtan)

134. člen

(črtan)

135. člen

(črtan)

136. člen

(črtan)

2. ODDELEK
GLOBA

137. člen

Za izvršitev globe, izrečene v postopku o prekršku posamezniku ali odgovorni osebi pravne osebe, in za izvršitev globe, izrečene po drugih predpisih, se smiselno uporabljajo določbe 120. do 123. člena zakona.

3. ODDELEK
KAZENSKE TOČKE IN PRENEHANJE VELJAVNOSTI VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

138. člen

Kazen kazenske točke v cestnem prometu se izvrši z vpisom v evidenco, predpisano z zakonom, ki ureja prekrške.

139. člen

Za izvršitev stranske sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in stranske sankcije prepovedi vožnje motornega vozila se smiselno uporabljajo določbe 124. člena tega zakona.

4. ODDELEK

IZGON TUJCA IZ DRŽAVE

139.a člen

Za izvršitev sankcije izgona tujca iz države, izrečene v postopku za prekršek, se smiselno uporabljata prvi in peti odstavek 127. člena tega zakona.

III. POGLAVJE
KAZNI, IZREČENE PRAVNIM OSEBAM

1. ODDELEK
DENARNA KAZEN

140. člen

Za izvršitev denarne kazni, izrečene za kaznivo dejanje ali prekršek pravni osebi, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvršitvi denarne kazni, izrečene fizični osebi v kazenskem postopku.

2. ODDELEK
ODVZEM PREMOŽENJA

141. člen

(1) Sodišče, ki je izreklo kazen odvzema premoženja, začne po uradni dolžnosti postopek za njeno izvršitev. Glede pristojnosti in postopka se uporablja zakon, ki ureja izvršilni postopek.

(2) Lastninsko pravico na odvzetem premoženju pridobi Republika Slovenija.

(3) Če pravna oseba, ki ji je sodišče izreklo kazen odvzema premoženja, preneha, se postopek za izvršitev kazni izvede proti pravni osebi, ki je prevzela premoženje, in sicer do višine vrednosti prevzetega premoženja.

(4) Sredstva za izplačilo odškodnine oškodovancu, ki je naknadno ugotovljena s pravnomočno sodno odločbo, se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

3. ODDELEK
PRENEHANJE PRAVNE OSEBE

142. člen

(1) Za izvršitev kazni prenehanja pravne osebe se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja prenehanje pravne osebe.

(2) Postopek za prenehanje pravne osebe začne sodišče po uradni dolžnosti.

4. ODDELEK
PREPOVED RAZPOLAGANJA Z VREDNOSTNIMI PAPIRJI, KATERIH IMETNICA JE PRAVNA OSEBA

142.a člen

(1) Sodišče, ki je pravni osebi s pravnomočno odločbo izreklo stransko kazen prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba, v treh delovnih dneh po pravnomočnosti te odločbe o tem obvesti pravno osebo, ki vodi centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: register).

(2) V obvestilu iz prejšnjega odstavka sodišče navede polno ime, sedež in matično številko pravne osebe ter datum, do katerega je pravni osebi prepovedano razpolaganje z vrednostnimi papirji.

(3) Pravna oseba, ki vodi register, izbriše prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji iz registra najpozneje v treh delovnih dneh po datumu iz prejšnjega odstavka.

II. IZVRŠEVANJE DRUGIH KAZENSKIH SANKCIJ

1. ODDELEK
OPOZORILNA SANKCIJA

Pogojna obsodba z varstvenim nadzorstvom

143. člen

Varstveno nadzorstvo, izrečeno s pogojno obsodbo, se izvršuje po določbah zakona, ki ureja probacijo.

144. člen

(črtan)

145. člen

(črtan)

146. člen

(črtan)

2. ODDELEK
VARNOSTNI IN VARSTVENI UKREPI

1. Varnostni ukrepi, izrečeni v kazenskem postopku

147. člen

Za izvrševanje varnostnih ukrepov, ki so povezani z odvzemom prostosti, veljajo smiselno določbe tega zakona o izvrševanju kazni zapora.

148. člen

(1) Varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu se izvaja v zdravstvenih zavodih, varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti pa v zdravstvenih zavodih ter pri pravnih in fizičnih osebah, ki izvajajo psihiatrično dejavnost na podlagi koncesije (v nadaljevanju: zdravstveni zavodi).

(2) Zdravstveni zavodi morajo za izvrševanje varnostnih ukrepov iz prejšnjega odstavka izpolnjevati pogoje, ki jih določajo predpisi, ki urejajo zdravstveno dejavnost in ta zakon.

(3) Minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje, po predhodnem mnenju strokovne komisije iz tretjega odstavka 151. člena tega zakona določi seznam zdravstvenih zavodov, ki izvršujejo varnostna ukrepa iz prvega odstavka tega člena, in ga objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave pri ministrstvu, pristojnem za zdravje.

149. člen

Sredstva za izvrševanje varnostnih ukrepov iz prejšnjega člena se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

150. člen

Minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje, s pravilnikom določi izvrševanje varnostnih ukrepov obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu in obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti ter posebne strokovne in varnostne pogoje, ki jih morajo zdravstveni zavodi izpolnjevati za njihovo izvrševanje.

Obvezno psihiatrično zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu

151. člen

(1) Sodišče, ki je izreklo varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, napoti tistega, ki mu je izreklo ukrep, v zdravstveni zavod, v katerem se bo ta ukrep izvršil.

(2) Varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu se lahko izvršuje v oddelkih za forenzično psihiatrijo zdravstvenega zavoda, ki ustrezajo tem posebnim strokovnim in varnostnim pogojem:

- zagotovljeno ločeno bivanje zaprtih oseb glede na podlago ukrepa, ki se izvršuje,
- zagotovitev prostorov in opreme, ki omogoča ureditev strokovno ustreznega oviranja nasilne osebe do sebe ali drugih oseb,
- ustrezno zgrajeni, razporejeni, opremljeni in varovani prostori za spanje in počitek, bivanje, terapijo in gibanje zaprtih oseb, ki omogočajo zdravljenje in fizično, tehnično, komunikacijsko in osebno varovanje zaprtih oseb v skladu z zahtevami psihiatrične, penološke in varnostne stroke,
- ustrezno število, usposobljenost in izkušenost zdravstvenega osebja, ki izvaja zdravljenje in usposobljenost ter opremljenost pravosodnih policistov, ki izvajajo varovanje oseb, ki jim je varnostni ukrep izrečen.

(3) Minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje, imenuje strokovno komisijo treh strokovnjakov psihiatrične, penološke in varnostne stroke, ki poda obrazloženo predhodno mnenje o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega odstavka za odločitev iz tretjega odstavka 148. člena tega zakona.

(4) Strokovna komisija iz prejšnjega odstavka najmanj enkrat v treh letih na način iz prejšnjega odstavka preveri izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka tega člena za zdravstvene zavode iz seznama po tretjem odstavku 148. člena tega zakona, ki izvršujejo

varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu in o tem obvesti ministra, pristojnega za zdravje in ministra, pristojnega za pravosodje.

(5) Poleg izvrševanja varnostnega ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu se v oddelku za forenzično psihiatrijo lahko izvaja tudi pripor in opazovanje zaradi izdelave psihiatričnega izvedenskega mnenja glede prištevnosti ali sposobnosti za udeležbo v postopku ter psihiatrično bolnišnično zdravljenje obsojencev.

(6) Posebni strokovni in varnostni pogoji iz drugega odstavka tega člena se podrobneje opredelijo v predpisu iz 150. člena tega zakona.

152. člen

(1) Oseba, ki ji je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, ki je v priporu ali je nastopila kazen zapora pred pravnomočnostjo sodbe, se na njeno zahtevo lahko napoti v ustrezen zdravstveni zavod, še preden je sodba ali sklep pravnomočen.

(2) O tem odloči sodišče, ki je izreklo varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu.

153. člen

Pri osebah, proti katerim se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, so dovoljene samo tiste omejitve gibanja in stika z zunanjim okoljem, ki so nujne za njihovo varstvo in zdravljenje in za varnost okolice.

154. člen

(1) Zdravstveni zavod, v katerem se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, mora, takoj ko meni, da zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu nista več potrebna, to sporočiti sodišču, ki je ta ukrep izreklo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek mora zdravstveni zavod najmanj enkrat na vsakih šest mesecev poročati sodišču, ki je izreklo ukrep, o njegovem izvrševanju in uspehih zdravljenja.

(3) Zdravstveni zavod, v katerem se izvaja ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, po uradni dolžnosti izvede postopek, ki ga zakon, ki ureja duševno zdravje, določa za sprejem na zdravljenje brez privolitve v nujnih primerih, če je to ob poteku najdaljšega zakonskega trajanja potrebno glede na zdravstveno stanje osebe, ki ji je bil varnostni ukrep izrečen.

Obvezno psihiatrično zdravljenje na prostosti

155. člen

(1) Sodišče, ki je izreklo varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, napoti tistega, ki mu je izreklo ta ukrep, v zdravstveni zavod, v katerem naj se zdravi. O napotitvi obvesti tudi zdravstveni zavod.

(2) Zdravstveni zavod je dolžan obvestiti sodišče, če se obsojenec ni začel zdraviti, če je zdravljenje samovoljno opustil ali če je kljub zdravljenju tako nevaren za svojo okolico, da je potrebno njegovo zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek mora zdravstveni zavod najmanj enkrat na vsakih šest mesecev poročati sodišču, ki je izreklo ukrep, o njegovem izvrševanju in uspehih zdravljenja.

(4) Za določitev zdravstvenih zavodov, v katerih se izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, se glede pogojev smiselno uporabljata tretja in četrta alineja drugega odstavka v delu, ki se nanaša na izvajanje zdravljenja ter določbi tretjega in četrtega odstavka 151. člena zakona.

(5) Natančnejši pogoji iz prejšnjega odstavka se podrobneje opredelijo v predpisu iz 150. člena tega zakona.

156. člen

(črtan)

157. člen

(črtan)

Prepoved opravljanja poklica

158. člen

(1) Prepoved opravljanja poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti izvršuje upravna enota, na območju katere ima tisti, ki mu je izrečen ta ukrep, stalno oziroma začasno prebivališče.

(2) Če se tisti, ki mu je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti, preseli na območje druge upravne enote, je treba o izreku varnostnega ukrepa obvestiti pristojni organ, ki nadaljuje izvrševanje tega varnostnega ukrepa.

159. člen

(1) Če je opravljanje poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti vezano na dovoljenje pristojnega organa, se izvršuje ta ukrep tako, da ta organ obsojencu vzame dovoljenje in prepove izdati drugo, dokler traja ta varnostni ukrep.

(2) Če opravljanje poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti ni vezano na posebno dovoljenje, izvršuje upravni organ za notranje zadeve ta ukrep tako, da ukrene vse potrebno, da se tistemu, ki mu je izrečen ta ukrep, onemogoči opravljanje poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti, ki mu je prepovedana.

(3) Če je sodišče izreklo ta varnostni ukrep ob pogojni obsodbi, mora pristojna policijska postaja obvestiti sodišče, kadar pogojno obsojeni prekrši prepoved opravljanja poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti.

Odvzem vozniškega dovoljenja

160. člen

(1) Za izvršitev varnostnega ukrepa odvzema vozniškega dovoljenja se smiselno uporabljajo določbe 124. člena tega zakona.

(2) Če tisti, ki mu je izrečen ta varnostni ukrep, nima vozniškega dovoljenja, se ta ukrep izvrši tako, da se v evidenco izdanih vozniških dovoljenj vpiše prepoved izdaje vozniškega dovoljenja za čas trajanja tega ukrepa.

(3) Za osebo iz prejšnjega odstavka se v evidenco vozniških dovoljenj poleg podatkov iz drugega odstavka 124. člena tega zakona vpiše ime in priimek osebe, EMŠO in kraj rojstva ter stalno oziroma začasno prebivališče v Republiki Sloveniji.

161. člen

Če je sodišče izreklo varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ob pogojni obsodbi, mora pristojna policijska postaja obvestiti sodišče, ki je izreklo ta ukrep, če pogojno obsojeni zlorablja ta ukrep.

Odvzem predmetov

162. člen

(1) Varnostni ukrep odvzema predmetov izvrši sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji.

(2) Odvzeti predmeti se prodajo v skladu z zakonom, ki ureja izvršilni postopek, izročijo kriminalističnemu muzeju ali kakšnemu drugemu zavodu ali uničijo.

(3) Denar, ki se dobi s prodajo odvzetih predmetov, je prihodek Republike Slovenije.

2. Varstveni ukrepi, izrečeni v postopku o prekrških

163. člen

Določbe o izvrševanju varnostnih ukrepov se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje varstvenih ukrepov, izrečenih v postopku o prekršku, če ni s tem zakonom drugače določeno.

164. člen

Za izvršitev varstvenega ukrepa prepovedi vožnje motornega vozila, izrečenega v postopku o prekršku, se smiselno uporabljajo določbe 124. in 125. člena tega zakona.

165. člen

(črtan)

166. člen

(1) Za izvrševanje varstvenega ukrepa začasnega odvzema motornega vozila v cestnem prometu in kolesa s pomožnim motorjem se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvrševanju varnostnega ukrepa odvzema vozniškega dovoljenja.

(2) Odvzeta motorna vozila v cestnem prometu in kolesa s pomožnim motorjem v času trajanja varstvenega ukrepa hrani in čuva pristojna policijska postaja ali pristojna organizacija oziroma podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost skladiščenja.

3. Varnostni ukrepi, izrečeni pravni osebi

Objava sodbe

167. člen

(1) Če je pravni osebi izrečen varnostni ukrep objave sodbe, pošlje sodišče, ki je odločilo na prvi stopnji, prepis sodbe v celoti ali izvlečku v objavo tisku, radiu ali televiziji ali več navedenim sredstvom javnega obveščanja hkrati.

(2) Stroški za izvršitev tega varnostnega ukrepa bremenijo obsojeno pravno osebo.

Prepoved določene gospodarske dejavnosti

168. člen

Varnostni ukrep prepovedi določene gospodarske dejavnosti pravne osebe izvrši pristojno sodišče, ki vodi sodni register.

3. ODDELEK
VZGOJNI UKREPI

169. člen

(1) Za izvršitev vzgojnih ukrepov skrbi pristojni center.

(2) Sodišče pošlje pravnomočno odločbo o vzgojnem ukrepu v izvršitev pristojnem centru v osmih dneh po izvršljivosti odločbe.

(3) Če je mladoletni storilec kaznivega dejanja (v nadaljnjem besedilu: mladoletnik) zaščitena oseba po zakonu, ki ureja zaščito prič, pristojni center pri izvajanju vzgojnega ukrepa upošteva odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in sodeluje z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, izda v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve, podrobnejše predpise o izvrševanju vzgojnih ukrepov, razen vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom.

170. člen

(1) Pristojni center mora začeti izvrševati vzgojni ukrep najpozneje v 30 dneh od prejema odločbe, s katero je izrečen.

(2) Če je izrečen vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod, pristojni center določi strokovni center, v katerem se bo izvrševal vzgojni ukrep, na podlagi zakona, ki ureja obravnavo otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami ter motnjami v vzgoji in izobraževanju, ter začetek izvrševanja ukrepa; o tem mora najmanj osem dni pred začetkom izvrševanja ukrepa obvestiti mladoletnika in strokovni center, ki mu pošlje tudi odločbo, s katero je izrečen vzgojni ukrep, in podatke, ki so pomembni za izvrševanje tega ukrepa.

(3) Strokovni center mora sprejeti mladoletnika, ki ga napoti pristojni center.

171. člen

(1) Če se izvrševanje vzgojnega ukrepa ne more začeti ali nadaljevati, ker je mladoletnik pobegnil ali se skriva, mora pristojni center oziroma vzgojni zavod o tem obvestiti sodišče in pristojno policijsko postajo, da ga izsledi in privede v vzgojni zavod, iz katerega je mladoletnik pobegnil.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, izda v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve, navodilo za izvajanje določbe prejšnjega odstavka.

172. člen

(1) Organ, ki je izrekel vzgojni ukrep, lahko na prošnjo mladoletnika, njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika, na predlog centra ali po uradni dolžnosti odloži izvršitev zavodskega ukrepa:

1. če je mladoletnik huje bolan;

2. če v njegovi ožji družini kdo umre ali je huje bolan;

3. če mladoletnik končuje šolo ali je pred izpitom, na katerega se je pripravljal;

4. če ima mladoletnica otroka, ki še ni star eno leto, ali če je noseča ali če ima otroka, ki še ni star dve leti in posebni zdravstveni, socialni in drugi razlogi zahtevajo, da sama skrbi zanj;

5. če je potrebno, da poskrbi za varstvo in vzgojo otrok, o čemer da mnenje center, na območju katerega prebivajo mladoletnikovi otroci.

(2) Prošnji za odložitev je potrebno priložiti tudi dokaze o vzrokih za odložitev.

(3) Začetek izvrševanja ukrepa se lahko odloži v primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena, dokler traja bolezen; v primerih iz 2. in 5. točke največ za tri mesece; v primeru iz 3. točke največ za šest mesecev; v primeru iz 4. točke pa, dokler otrok ne dopolni enega leta oziroma dveh let starosti.

(4) Zoper sklep o zavrnitvi prošnje za odložitev je dovoljena pritožba v treh dneh po vročitvi sklepa na predsednika višjega sodišča, ki je dolžan v treh dneh izdati odločbo.

(5) Pritožba odloži izvršitev odločbe.

173. člen

Sredstva za izvrševanje vzgojnih ukrepov zagotavlja Republika Slovenija.

174. člen

(1) Zavod, v katerem se izvršuje zavodski ukrep, odpusti mladoletnika takoj, ko dobi pravnomočno odločbo o pogojnem odpustu, spremembi, ustavitvi ali nadomestitvi zavodskega vzgojnega ukrepa oziroma ko preteče z zakonom določena najdaljša doba za izvrševanje tega ukrepa.

(2) Mladoletniku, ki je neposredno pred koncem šolanja oziroma pred izpitom in bi mu odpustitev onemogočila ali ga ovirala dokončati šolo oziroma opraviti izpit, lahko zavod, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, na njegovo prošnjo ali prošnjo njegovega zakonitega zastopnika in s privolitvijo pristojnega centra omogoči, da obiskuje šolo do konca šolskega leta oziroma da dela izpit.

(3) Glede odpusta in pomoči mladoletniku po odpustu iz zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, se smiselno uporabljajo določbe 109., 110. in 111. člena tega zakona. Pristojni center je še posebej dolžan vsakemu mladoletniku po odpustu iz zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, pomagati pri njegovem vključevanju v življenje in mu v ta namen po potrebi, na predlog tega zavoda pa obvezno, postaviti svetovalca.

175. člen

Za izvrševanje vzgojnih ukrepov, izrečenih mladoletniku v postopku o prekršku, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvrševanju vzgojnih ukrepov, izrečenih v kazenskem postopku.

Navodila in prepovedi

176. člen

(1) Izvrševanje navodil in prepovedi, ki jih sodišče izreče mladoletniku, pripravi, vodi in nadzira pristojni center.

(2) Navodila in prepovedi, ki jih ne izvajajo pristojni centri, se izvršujejo v organih in organizacijah, v katerih delovno področje sodi izvajanje take dejavnosti; le-ti morajo o uspehu izvrševanja navodil in prepovedi obveščati sodišče in pristojni center.

(3) Pristojni center obvesti sodišče, ki je mladoletniku izreklo kot vzgojni ukrep navodilo iz prvega odstavka tega člena, ko oceni, da je namen izvrševanja tega vzgojnega ukrepa dosežen.

176.a člen

(1) Izvrševanje dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, ki je izrečeno kot navodilo mladoletniku v kazenskem postopku, pripravi, vodi in nadzoruje pristojni center.

(2) Kot delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti se šteje vsakršna oblika opravljanja dela mladoletnika v javnem interesu, ki ni namenjena pridobivanju dobička. Izvajalska organizacija, v kateri mladoletnik opravlja delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, je lahko vsaka pravna oseba v Republiki Sloveniji, ki opravlja dejavnosti v javnem interesu, če teh dejavnosti ne izvaja izključno zaradi pridobivanja dobička.

(3) Samoupravne lokalne skupnosti morajo zagotavljati delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti za mladoletnike v okviru nalog iz svojih pristojnosti in zagotavljati izvajalske organizacije za njegovo izvrševanje. Pristojni center mladoletniku delo in izvajalsko organizacijo izbere s seznama del in izvajalskih organizacij, ki ga za izvrševanje dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti v skladu z zakonom, ki ureja probacijo, vodi Uprava za probacijo. Uprava za probacijo posreduje seznam iz tega odstavka v treh dneh od prejema zahteve za posredovanje seznama pristojnega centra.

(4) Mladoletnik, pristojni center in izvajalska organizacija sklenejo dogovor o opravljanju dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti. Pristojni center obvesti sodišče, če mladoletnik ne izpolnjuje obveznosti iz dogovora. Če mladoletnik izpolnjuje naloge, določene z dogovorom, se v času od sklenitve dogovora do poteka roka za opravo obveznosti vzgojni ukrep ne nadomesti z drugim ukrepom.

(5) Stroški zdravstvenega pregleda, usposabljanja za varno opravljanje dela in stroški zavarovanja za primer poškodbe pri delu ali poklicne bolezni ali primer smrti kot posledice poškodbe pri delu ali poklicne bolezni se krijejo iz proračuna. Iz proračuna se krijejo tudi stroški prevoza, malice in drugi stroški, povezani z izvršitvijo dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti.

(6) Izvrševanja dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti za mladoletnike po tem členu podrobneje določi minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve.

(7) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za izvrševanje dela v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, ki je mladoletniku odrejeno s sklepom v postopku o prekršku.

177. člen

Za izvršitev prepovedi vožnje motornega vozila mladoletniku se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o izvrševanju kazni prepovedi vožnje motornega vozila.

Nadzorstvo organa socialnega varstva

178. člen

(1) Ko prejme center odločbo sodišča, s katero je mladoletniku izrečen vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva, določi mladoletniku svetovalca in o tem obvesti sodišče.

(2) Minister, pristojen za socialne zadeve, podrobneje uredi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati svetovalci, in druga vprašanja v zvezi z delom svetovalcev.

179. člen

(1) Svetovalec mora nameniti posebno skrb vzgoji, varstvu in nadzorstvu mladoletnika. Pri tem se lahko obrača za strokovno pomoč na sodišče, pristojni center ter na druge strokovne organizacije.

(2) Svetovalec mora zlasti skrbeti, da bo mladoletnik izvrševal posebna navodila, če mu jih je naložilo sodišče.

180. člen

Mladoletnikovi starši, posvojitelj, rejnik ali skrbnik morajo omogočiti svetovalcu izvrševanje njegovih nalog.

181. člen

(1) Svetovalec mora imeti z mladoletnikom ustrezne stike. Starši, posvojitelj, rejnik ali skrbnik so dolžni obvestiti svetovalca o razmerah, okoliščinah in pogojih, ki negativno vplivajo na izvajanje tega ukrepa.

(2) Državni organi, organi lokalnih skupnosti, javni zavodi in druge organizacije so dolžne sodelovati s svetovalcem, če je to potrebno za izvrševanje njegovih nalog.

182. člen

(1) Pristojni center mora o uspehih izvrševanja tega vzgojnega ukrepa poročati sodišču v rokih, ki jih določi sodišče, najmanj pa vsakih šest mesecev.

(2) Pristojni center lahko sodišču za mladoletnike predlaga prenehanje tega vzgojnega ukrepa, če oceni, da je namen tega vzgojnega ukrepa dosežen.

Oddaja v vzgojni zavod

183. člen

(1) Vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod se izvršuje v skladu s predpisi, ki urejajo usmerjanje mladostnikov s posebnimi potrebami.

(2) Minister, pristojen za šolstvo, določi vzgojne zavode, v katerih se izvaja vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod za posamezne kategorije mladoletnikov.

Oddaja v prevzgojni dom

184. člen

(1) Vzgojni ukrep oddaje v prevzgojni dom se izvršuje v prevzgojnem domu za mladoletnike (v nadaljnjem besedilu: prevzgojni dom).

(2) Prevzgojni dom je notranja organizacijska enota uprave.

(3) Nadzorstvo nad izobraževanjem mladoletnikov v prevzgojnem domu opravlja ministrstvo, pristojno za šolstvo.

185. člen

Za prevzgojni dom se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo organizacijo in delo zavodov.

186. člen

Ob sprejemu v prevzgojni dom se prouči mladoletnikova osebnost, ugotovi njegovo zdravstveno stanje, zmožnost usposabljanja, sposobnosti in interesi ter druge lastnosti, pomembne za vzgojo, prevzgojo in izobraževanje mladoletnika.

187. člen

(1) Mladoletnikom, ki so zmožni za delo in želijo delati, se omogoči delo, ki ustreza potrebam njihovega izobraževanja ter pridobivanju in izpopolnjevanju delovnih navad.

(2) Za delo in nagrajevanje mladoletnikov in za gospodarsko dejavnost prevzgojnega doma se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o delu obsojencev in o gospodarski dejavnosti zavoda, če ni z zakonom drugače določeno.

(3) Mladoletniki, ki se poklicno izobražujejo, dobivajo nagrado glede na učni uspeh in uspeh pri praktičnem delu; osnova za nagrado je 50 odstotkov vrednosti, določene z zakonom, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje.

188. člen

Mladoletniki, ki se primerno vedejo in imajo uspehe pri delu oziroma pri izobraževanju, lahko dobijo pohvale in nagrade ali druge ugodnosti, ki se določijo v hišnem redu prevzgojnega doma.

189. člen

(1) Mladoletniki v prevzgojnem domu, ki delajo, uživajo pravice in varstvo v skladu s splošnimi predpisi.

(2) Mladoletnike se lahko zaposli največ dve uri na dan pri delih, ki so potrebna za vzdrževanje reda in snage v prevzgojnem domu.

(3) Za mladoletnike v prevzgojnem domu se lahko organizira skupno letovanje zunaj doma. Letni počitek in skupno letovanje se štejeta v čas prestajanja vzgojnega ukrepa.

(4) Letni počitek in skupno letovanje se organizirata praviloma med šolskimi počitnicami.

190. člen

(1) Prevzgojni dom mora mladoletniku omogočiti, da pridobiva znanje, zlasti pa da dokonča osnovnošolsko obveznost in si pridobi poklic. Za to prevzgojni dom organizira osnovnošolsko in poklicno izobraževanje v skladu s predpisi o osnovni šoli in drugimi predpisi s področja vzgoje in izobraževanja.

(2) Iz spričevala ne sme biti razvidno, da se je mladoletnik izobraževal v prevzgojnem domu.

191. člen

(1) Za disciplinske prestopke se smejo izreči mladoletniku v prevzgojnem domu naslednje disciplinske kazni:

1. pisni opomin;

2. prepoved izhoda do treh mesecev.

(2) Zoper odločbo o izrečeni disciplinski kazni je dovoljena pritožba. Pritožba zadrži izvršitev disciplinske kazni, razen prepovedi izhoda do treh mesecev.

192. člen

Disciplinske kazni izreka direktor prevzgojnega doma oziroma oseba, ki jo pooblasti. Za disciplinski postopek se smiselno uporablja določba 92. člena tega zakona.

193. člen

(1) Mladoletnika, ki je nevaren, ker ogroža sebe ali druge, se lahko izloči iz skupine in namesti v poseben prostor. Ta ukrep traja, dokler obstaja razlog za namestitev, vendar največ 12 ur.

(2) Namestitev mladoletnika v poseben prostor odredi z odločbo direktor prevzgojnega doma oziroma tisti, ki v njegovi odsotnosti odgovarja za delovanje prevzgojnega doma. O ukrepu je treba takoj obvestiti domskega zdravnika in generalnega direktorja.

194. člen

Poseben prostor za izvršitev disciplinske kazni iz 191. člena tega zakona mora biti opremljen kot bivalni prostor, poseben prostor za izvršitev ukrepa iz prejšnjega člena tega zakona pa mora biti opremljen tako, da se preprečijo samopoškodbe in uničevanje opreme.

195. člen

(1) V prevzgojnem domu se organizira vzgojno delo po programu vzgojnega dela v skladu z ustreznimi določbami zakona, ki ureja izobraževanje in usposabljanje otrok in mladoletnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju.

(2) Če se mladoletnik ni sposoben prilagajati delu in življenju po programu vzgojne skupine, v katero je bil napoten, se lahko premesti v posebno vzgojno skupino z intenzivnejšim postopkom.

(3) O premestitvi mladoletnika odloča direktor na predlog vodje strokovne skupine.

196. člen

Posameznemu mladoletniku lahko prevzgojni dom omogoči izobraževanje in delo zunaj doma.

197. člen

Določbe 29. člena, od 31. do 41. člena, 54. člena, od 57. do 63. člena, od 66. do 68. člena, od 70. do 77. člena, 78.a člena, 81. člena, od 83. do 87. člena, od 90. do 96. člena, 99., 109. in od 114. do 117. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za mladoletnike.

198. člen

(1) Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje uredi izvrševanje vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom.

(2) Življenje in delo mladoletnikov v prevzgojnem domu določa hišni red, ki ga predpiše direktor v soglasju z generalnim direktorjem.

Oddaja v zavod za usposabljanje

199. člen

(1) Vzgojni ukrep oddaje v zavod za usposabljanje se izvršuje v zavodih za usposabljanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju.

(2) Sodišče lahko izreče vzgojni ukrep oddaje v zavod za usposabljanje mladoletniku, ki ima odločbo o usmeritvi v skladu z zakonom, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, in je v njej opredeljen kot otrok z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju. Sodišče v odločbi določi, v kateri zavod naj se odda mladoletnik, ki mu je izreklo ta ukrep.

200. člen

Ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, določi, v katerih zavodih za usposabljanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju se lahko izvršuje vzgojni ukrep iz prejšnjega člena.

DRUGI DEL

I. ORGANI ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ

1. ODDELEK
UPRAVA

201. člen

(1) V Republiki Sloveniji se kazenske sankcije izvršujejo v okviru Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij kot organa v sestavi ministrstva, pristojnega za pravosodje.

(2) Upravo sestavljajo naslednje notranje organizacijske enote: Generalni urad, zavodi za prestajanje kazni zapora, ki imajo lahko dislocirane oddelke, in prevzgojni dom.

(3) V zavodih za prestajanje kazni zapora oziroma mladoletniškega zapora se izvršuje kazen zapora, mladoletniškega zapora ter kazni zapora, izrečene po drugih predpisih.

202. člen

(1) Uprava v okviru delovnega področja, določenega z zakonom, skrbi za celostno uveljavljanje pravic in obveznosti zaprtih oseb, za razvoj specifičnih, psiholoških, socialnih, pedagoških, sociooloških ter drugih oblik in metod dela z zaprtimi osebami, za celostni razvoj in izvrševanje socialnega dela in postpenalne obravnave ter zdravstvenega varstva zaprtih oseb.

(2) Generalni urad opravlja naslednje naloge:

1. skrb za uniforme in drugo osebno opremo, oborožitev, tehnično in drugo opremo pravosodnih policistov,
2. skrb za razvoj sistemov varovanja zaprtih oseb,
3. odločanje na prvi in drugi stopnji v upravnem postopku, kadar je tako določeno z zakonom,
4. zbiranje in obdelovanje statističnih in drugih podatkov o izvrševanju kazenskih sankcij,
5. izvajanje internega nadzora nad vsemi področji dela v zavodih za prestajanje kazni zapora in prevzgojnem domu ter usmerjanje in usklajevanje njihovega dela,
6. izvajanje izobraževanj, izpopolnjevanj in usposabljanj delavcev uprave,
7. predlaganje izboljšav na področju izvrševanja kazenskih sankcij in
8. opravljanje drugih nalog, določenih z zakonom.

(3) Zavodi za prestajanje kazni zapora in prevzgojni dom opravljajo naslednje naloge:

1. neposredno izvrševanje kazni zapora, mladoletniškega zapora, zapora, odrejenega v postopku o prekršku, vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom ter izvrševanje pripora v skladu z zakonom,
2. skrb za zakonitost dela in zagotavljanje ter varovanje človekovih pravic zaprtih oseb,
3. vodenje upravnih postopkov na prvi stopnji,
4. vodenje evidenc zaprtih oseb in zagotavljanje tajnosti podatkov, ki se zbirajo o zaprtih osebah,
5. izvajanje obravnave zaprtih oseb v skladu s sistemskimi usmeritvami na nivoju uprave,
6. izvajanje nalog na področju zdravstvenega varstva zaprtih oseb in
7. zagotavljanje materialnih pogojev za življenje zaprtih oseb.

(4) Pri opravljanju nalog iz drugega odstavka tega člena sodeluje Generalni urad z znanstvenimi organizacijami, strokovnimi društvi, nevladnimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi organizacijami.

203. člen

(1) Uprava v izrednem ali vojnem stanju opravlja naloge s svojega delovnega področja tako, da z obrambnim načrtom določi svojo organiziranost, oblike in metode dela nastalim razmeram.

(2) Pooblaščene uradne osebe uprave so v izrednem ali vojnem stanju razporejene na delovno dolžnost v upravi.

(3) Materialno tehnična sredstva, zemljišča in objekti uprave so v izrednem ali vojnem stanju v uporabi uprave.

204. člen

(1) Zavode ustanavlja in odpravlja Vlada Republike Slovenije z uredbo.

(2) Notranja organizacija in sistemizacija delovnih mest v upravi je določena z aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

205. člen

(1) Delo uprave in Generalnega urada vodi generalni direktor.

(2) Generalnega direktorja nadomešča namestnik.

(3) Delo zavoda vodi direktor zavoda. Direktor zavoda je višji upravni delavec in je za svoje delo in za delo zavoda odgovoren generalnemu direktorju uprave.

206. člen

(1) Zavodi s strožjim režimom prestajanja kazni zapora so zaprti zavodi, zavodi s svobodnejšim režimom pa so polodprti in odprti ter se med seboj ločijo po stopnji varovanja in omejevanja svobode gibanja obsojencev. Podrobnejše kriterije določi minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom.

(2) Po stopnji varovanja in omejevanja svobode gibanja se lahko razlikujejo tudi oddelki znotraj zavoda.

(3) V okviru posameznega zavoda je mogoče izvajati strožji in svobodnejši režim prestajanja kazni zapora.

207. člen

(1) V zavodih morajo biti obsojenci med seboj ločeni po spolu in mladoletni od polnoletnih.

(2) Poleg upoštevanja ločevanja med osebami iz prejšnjega odstavka si zavod prizadeva zagotoviti ločevanje oseb, ki prestajajo nadomestni zapor, od preostalih varovanih oseb.

(3) Zavod si v skladu s prostorskimi možnostmi prizadeva zagotoviti tudi ločevanje oseb glede na njihovo zdravstveno stanje in nekadilcev od kadilcev.

(4) Način pošiljanja in razporejanja obsojencev v zavode določi minister, pristojen za pravosodje.

208. člen

(1) Zavod ima hišni red, v katerem je v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi natančneje določeno življenje in delo obsojencev v zavodu.

(2) Hišni red predpiše direktor zavoda v soglasju z generalnim direktorjem.

209. člen

(1) Uradni jezik v zavodih je slovenščina.

(2) V zavodih na območjih občin, v katerih živita avtohtoni italijanska in madžarska narodnostna skupnost, je uradni jezik tudi italijanščina oziroma madžarščina. Na teh območjih zavodi poslujejo, vodijo postopke, izdajajo upravne akte v slovenščini in v jeziku narodnostne skupnosti, če obsojenci uporabljajo italijanski oziroma madžarski jezik.

(3) Kadar je zavod na prvi stopnji vodil postopek tudi v italijanščini oziroma v madžarščini, mora biti tudi drugostopna odločba izdana v istem jeziku.

(4) Obsojenca, ki ne obvlada uradnega jezika, mora zavod seznaniti z gradivom in svojim delom v jeziku, ki ga obsojenec razume, in mu omogočiti, da spremlja postopek po tolmaču.

210. člen

(1) Ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi morajo biti dostopni obsojencem med prestajanjem kazni zapora.

(2) Obsojencem morajo biti na voljo tudi vsi mednarodni pravni akti, ki jih je ratificirala Republika Slovenija in se nanašajo na izvrševanje kazenskih sankcij in varstvo človekovih pravic.

211. člen

Zavodi so dolžni zagotoviti brezplačno pravno pomoč obsojencem za varstvo njihovih pravic, določenih v tem zakonu in v predpisih, izdanih na njegovi podlagi.

Nadzorstvo nad zavodi

212. člen

(1) Nadzorstvo glede zakonitega ravnanja z obsojenci opravljajo ministrstvo, pristojno za pravosodje, in predsednik okrožnega sodišča, na območju katerega je zavod oziroma njegov oddelek. Pooblaščena uradna oseba ministrstva, pristojnega za pravosodje, oziroma predsednik okrožnega sodišča se seznani pri obsojencih o ravnanju z njimi ter izvajanju njihovih pravic, na njihovo željo tudi brez navzočnosti delavcev zavoda.

(2) Če ministrstvo, pristojno za pravosodje, oziroma predsednik okrožnega sodišča iz prejšnjega odstavka pri nadzorstvu ugotovijo, da so bile kršene pravice obsojencev, ukrenejo vse potrebno za zagotovitev pravic obsojencev.

(3) Nadzorstvo iz prvega odstavka tega člena je treba omogočiti tudi varuhu človekovih pravic v skladu z zakonom o varuhu človekovih pravic in po mednarodnih aktih pooblaščenim pristojnim organom za varstvo človekovih pravic in za preprečevanje mučenja, nečloveškega, poniževalnega postopka in kaznovanja.

(4) Nadzorstvo nad izobraževanjem obsojencev v zavodih opravlja ministrstvo, pristojno za šolstvo.

(5) Strokovni nadzor in upravni nadzor nad zdravstveno dejavnostjo zavoda se izvajata v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost.

2. ODDELEK
DELAVCI UPRAVE

213. člen

Za delavce uprave se uporabljajo splošni in posebni predpisi, ki urejajo delovna razmerja, zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje delavcev, če s tem zakonom ni drugače določeno.

214. člen

(1) Delavci uprave so delavci s posebnimi dolžnostmi in posebnimi pooblastili (v nadaljnjem besedilu: pooblaščene uradne osebe) in drugi delavci.

(2) Pooblaščene uradne osebe so delavci pravosodne varnostne policije (v nadaljnjem besedilu: pravosodni policisti), ki opravljajo naloge varovanja in nadzora, strokovni delavci, inštruktorji, generalni direktor, njegov namestnik in delavci generalnega urada, ki opravljajo nadzor po tem zakonu, direktorji zavodov, vodje oddelkov obsojencev, vodje dislociranih oddelkov zavodov ter direktor prevzgojnega doma.

(3) V aktu o sistemizaciji delovnih mestu se določi tista delovna mesta, na katerih delajo pooblaščene uradne osebe.

(4) Kadrovske standarde in normative za pravosodne policiste in strokovne delavce predpiše minister, pristojen za pravosodje, v predpisu, ki ureja izvrševanje kazni zapora, iz 17. člena tega zakona.

214.a člen

(1) Delavca uprave, ki opravlja naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo pri zagotavljanju varnosti v zavodu, varovanju življenja in zdravja ljudi ali ki jih zaradi posebnih obremenitev ni mogoče opravljati po določeni starosti, uprava dodatno pokojninsko zavaruje v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Ne glede na zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji določijo delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje.

215. člen

(1) Delavci uprave so dolžni varovati državno, uradno ali drugo skrivnost, s katero se seznanijo pri opravljanju nalog. Dolžnost varovanja državne, uradne ali druge skrivnosti traja tudi po prenehanju delovnega razmerja v upravi.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, lahko med delovnim razmerjem, kakor tudi po prenehanju delovnega razmerja delavca uprave v utemeljenem primeru razreši dolžnosti varovanja državne, uradne ali druge skrivnosti.

216. člen

(1) Minister, pristojen za pravosodje, podeljuje na predlog posebne komisije zavodom, prevzgojnemu domu za mladoletnike, njihovim delavcem in zunanjim sodelavcem priznanja za izjemne uspehe širšega družbenega pomena, ki prispevajo k boljšemu izvrševanju kazenskih sankcij ter k razvoju in krepitvi humanizacije postopanja z zaprtimi osebami.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, predpiše natančneje pogoje za podeljevanje priznanj iz prejšnjega odstavka, sestavo komisije in postopek za podeljevanje priznanj.

217. člen

Delavci uprave morajo med stavko opravljati vsa dela in naloge, ki zagotavljajo varnost in nemoteno delovanje uprave, pravosodni policisti pa morajo tudi spremljati in varovati priprte osebe po odredbi sodišča.

218. člen

Delavec uprave, ki uveljavi pravico do pokojnine, ima pravico do povračila stroškov za selitev iz kraja, v katerem je služboval, v kraj, v katerem se želi nastaniti, če je bil v kraj služovanja premeščen ali razporejen zaradi nemotenega opravljanja nalog uprave.

219. člen

Pooblaščene uradne osebe so dolžne opravljati vse uradne naloge, tudi kadar je izvršitev nalog povezana z nevarnostjo za njihovo življenje.

220. člen

Pooblaščene uradne osebe imajo posebno izkaznico, ki jo izda minister, pristojen za pravosodje, ki s pravilnikom predpiše tudi obrazec izkaznice.

221. člen

(1) Pooblaščeni uradni osebi pripada dodatek za stalnost za vsako začeto leto delovne dobe nad pet let v upravi.

(2) V delovno dobo iz prejšnjega odstavka se všteje tudi delovna doba, ko je bila pooblaščena uradna oseba upravičena do dodatka na stalnost pri drugem organu.

222. člen

(1) Pooblaščena uradna oseba, ki je uveljavila pravico do starostne ali invalidske pokojnine, ima pravico do odpravnine po splošnih predpisih.

(2) Ob smrti pooblaščene uradne osebe se njeni družini izplača odpravnina v skladu s prejšnjim odstavkom.

223. člen

(črtan)

224. člen

Uprava zavaruje pooblaščene uradne osebe za primer nesreče pri delu, katere posledica je smrt ali trajna izguba splošne delovne zmožnosti.

225. člen

(1) Pooblaščena uradna oseba, ki pri opravljanju službene naloge ali v zvezi z opravljanjem take naloge izgubi življenje, se na stroške uprave pokoplje v kraju na območju Republike Slovenije, ki ga določijo njeni ožji sorodniki.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka imajo ožji sorodniki umrlega delavca pravico do enkratne denarne pomoči. Ta pomoč ne sme znašati manj kot znaša vsota plače in drugih osebnih prejemkov, ki jih je pooblaščena uradna oseba prejela v zadnjih šestih mesecih.

(3) O višini enkratne pomoči iz prejšnjega odstavka odloči generalni direktor.

(4) Denarna pomoč iz drugega odstavka tega člena se izplača poleg odpravnine.

226. člen

Pooblaščenim uradnim osebam pripadata poleg pravic iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ki ureja dopust za delavce v državnih organih, dodatno še dva dneva letnega dopusta zaradi zahtevnosti dela.

226.a člen

(1) Zaradi obvladovanja psihičnih obremenitev pri opravljanju nalog Generalni urad zagotavlja delavcem uprave psihološko pomoč in podporo ter udeležbo v programih, namenjenih obvladovanju psihičnih obremenitev.

(2) Psihološka pomoč in podpora iz prejšnjega odstavka se lahko zagotovita tudi zakoncu delavca uprave, njegovemu zunajzakonskemu partnerju in otrokom.

(3) Vrste in način izvajanja strokovne psihološke pomoči in podpore za obvladovanje psihičnih obremenitev predpiše generalni direktor.

227. člen

(1) Pravosodni policisti opravljajo delo v manj ugodnem delovnem času, kadar je to potrebno za izvajanje njihovih nalog.

(2) Delo v manj ugodnem delovnem času je:

- delo v neenakomerno razporejenem delovnem času;

- delo v izmenah;

- delo ob sobotah, nedeljah praznikih in drugih dela prostih dnevih;

- delo v deljenem delovnem času;

- delo preko polnega delovnega časa;

- popoldansko in nočno delo.

(3) Prerazporeditev pravosodnih policistov na delo v manj ugodnem delovnem času v okviru določene redne mesečne oziroma letne delovne obveznosti določi direktor zavoda ali vodja dislociranega oddelka zavoda.

(4) Delovna mesta, na katerih poteka delo v neenakomerno razporejenem delovnem času in delo v izmenah, se določijo v aktu o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest.

(5) Če to terjajo varnostne razmere oziroma če je samo tako mogoče opraviti določene naloge, ki jih ni mogoče odlagati ali pa morajo biti opravljene v določenem roku, se lahko odredijo tudi druge oblike dela, kot so določene v drugem odstavku tega člena.

(6) Generalni direktor določi primere, v katerih je dovoljeno odrediti delo iz prejšnjega odstavka, in osebe, ki ga lahko odredijo.

(7) Če je organizirana 12-urna nočna izmena, je treba zagotoviti 24-urni počitek.

(8) V izjemnih razmerah lahko direktor zavoda v soglasju z generalnim direktorjem odredi odložitev ali prekinitev letnega dopusta pravosodnim policistom.

227.a člen

(črtan)

227.b člen

(1) Generalni direktor ali direktor zavoda lahko pravosodnemu policistu odredita delo preko polnega delovnega časa, pri čemer se časovna omejitev dnevnega, tedenskega in mesečnega delovnega časa preko polnega delovnega časa upošteva kot povprečna omejitev v obdobju štirih mesecev.

(2) S soglasjem pravosodnega policista se dnevna, tedenska in mesečna časovna omejitev delovnega časa lahko upošteva kot povprečna omejitev v obdobju, ki ne sme biti daljše od šestih mesecev.

227.c člen

(1) Delovni čas pravosodnih policistov, ki se razporeja z razporedom dela, se določi tako, da se določita začetek in konec dnevne delovne obveze.

(2) Pravosodni policist se z razporedom dela seznani najmanj tri dni pred nastopom dela.

(3) Razpored dela se lahko izjemoma spremeni v najmanj 48 urah pred nastopom dela zaradi nepredvidenih dogodkov. V takem primeru se šteje, da gre za delo po posebnem razporedu kot ga opredeljuje kolektivna pogodba za javni sektor. Če se razpored dela spremeni v manj kot 24 urah pred nastopom dela, se tako delo šteje kot delo preko polnega delovnega časa.

227.č člen

(1) Pri neenakomerni razporeditvi in začasni prerazporeditvi delovnega časa se upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju, ki ne sme biti daljše od štirih mesecev, s pisnim soglasjem pravosodnega policista pa se lahko upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju, ki ne sme biti daljše od šest mesecev (v nadaljnjem besedilu: referenčno obdobje). Pisno soglasje pravosodnega policista velja do njegovega pisnega preklica, preklic pa se upošteva od začetka naslednjega koledarskega leta dalje.

(2) Posamezno referenčno obdobje se začne 1. januarja, 1. maja in 1. septembra v koledarskem letu, konča pa 30. aprila, 31. avgusta in 31. decembra v koledarskem letu. Če pravosodni policist da pisno soglasje iz prejšnjega odstavka, se referenčno obdobje začne 1. januarja in 1. julija v koledarskem letu, konča pa 30. junija in 31. decembra v koledarskem letu.

(3) Za osebo, ki se na delovno mesto pravosodnega policista zaposli sredi referenčnega obdobja, se prvo referenčno obdobje dela v neenakomerno razporejenem delovnem času skrajša in konča na datum zaključka referenčnega obdobja iz prejšnjega odstavka.

(4) Če je bilo pravosodnemu policistu, ki ima neenakomerno razporejen oziroma začasno prerazporejen delovni čas, v posameznem referenčnem obdobju odrejeno delo preko povprečne delovne obveznosti v tem obdobju, se mu ne glede na dnevno, tedensko ali mesečno omejitev dela preko polnega delovnega časa ta presežek šteje kot delo preko polnega delovnega časa.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek se pravosodni policist in predpostavljeni lahko v desetih dneh po poteku referenčnega obdobja pisno dogovorita, da pravosodni policist v dveh mesecih po poteku referenčnega obdobja izkoristi presežek ur iz prejšnjega odstavka. V tem primeru se za presežek ur izplača dodatek za delo preko polnega delovnega časa.

(6) Pravosodni policist, ki ima neenakomerno razporejen oziroma začasno prerazporejen delovni čas, lahko iz prejšnjega referenčnega obdobja v novo referenčno obdobje izjemoma prenese primanjkljaj največ 12 ur, vendar ne v dveh referenčnih obdobjih zaporedoma. Ne glede na navedeno omejitev lahko pravosodni policist predpostavljenemu pisno predlaga, da prenese v novo referenčno obdobje primanjkljaj največ 12 ur, če je nastal v zadnjem tednu referenčnega obdobja. Pravosodnemu policistu, ki je prenesel primanjkljaj ur v naslednje referenčno obdobje, se v tem referenčnem obdobju poveča delovna obveznost za število ur prenesenega primanjkljaja.

(7) V primeru neenakomerne razporeditve in začasne prerazporeditve delovnega časa polni delovni čas posameznega tedna (od ponedeljka do nedelje) ne sme preseči 56 ur.

227.d člen

(1) Za delo v izmeni se šteje delo, ki se izmenoma opravlja v dopoldanskem, popoldanskem ali nočnem času, ne glede na vzorec zaporedja. Za delo v izmeni se ne šteje delo, opravljeno med 6.00 in 14.00 oziroma med 7.00 in 15.00 uro.

(2) Kadar pravosodni policist dela v času od 15.00 ure do 7.00 ure naslednjega dne ali kadar dela ob vikendih, praznikih ali dela prostih dnevih, v času koriščenja odmora med delovnim časom ne sme zapustiti varovanega območja zavoda.

227.e člen

(1) Pripravljenost za delo je poseben delovni pogoj, pri katerem mora biti pravosodni policist, ki mu je pripravljenost odrejena, v pripravljenosti za delo, doma, kar pomeni, da je pravosodni policist za potrebe prihoda na delovno mesto ali na kraj, kjer je treba opraviti nujno nalogo, dosegljiv po telefonu ali drugih komunikacijskih sredstvih. Pravosodni policist se seznani z odrejeno pripravljenostjo za delo najmanj tri dni vnaprej po razporedu dela.

(2) Pravosodni policist, ki je v času pripravljenosti poklican na delo, se mora v najkrajšem možnem času zglasiti na delovnem mestu ali na kraju, kjer je treba opraviti nujno nalogo.

(3) Pripravljenost za delo se ne šteje v delovni čas.

(4) Če pravosodni policist med pripravljenostjo za delo začne opravljati delo, se mu čas opravljanja dela šteje v delovni čas. Delo, opravljeno med odrejeno pripravljenostjo za delo na dan, ko je pravosodni policist že opravil dnevno delovno obveznost na podlagi razporeda dela, se šteje kot delo preko polnega delovnega časa.

(5) Pripravljenost za delo pisno odredi generalni direktor, direktor zavoda ali osebe, ki jih pooblastita.

227.f člen

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, o časovnih omejitvah dnevne delovne obveznosti, dnevnega in tedenskega počitka ter dela preko polnega delovnega časa, lahko v izjemnih, nujnih ali nepredvidenih primerih, ko ni mogoče drugače opraviti nalog, predpostavljeni, po predhodni odobritvi direktorja zavoda, pravosodnemu policistu po poteku delovnega časa odredi, da opravi ali dokonča že začeto nalogo, ki je nujna. Takšna odreditev se šteje kot delo preko polnega delovnega časa.

(2) Odreditev dela po prejšnjem odstavku je dopustna do dokončanja nujne naloge s tem, da je treba pravosodnemu policistu takoj po prenehanju razlogov za odreditev takšnega dela zagotoviti ustrezen počitek. Soglasje pravosodnega policista zaradi nujne narave odrejenega dela ni potrebno.

(3) Delo preko polnega delovnega časa po prvem odstavku tega člena mora predpostavljeni odrediti v pisni obliki praviloma pred potekom delovnega časa. Če zaradi narave dela ali nujnosti opravljanja dela to ni mogoče, se lahko delo preko polnega delovnega časa v izjemnih primerih odredi ustno. V tem primeru se pisna odreditev vroči naknadno, najpozneje v osmih dneh po opravljenem delu preko polnega delovnega časa.

(4) Skupno delo pravosodnega policista, opravljeno preko polnega delovnega časa ne sme presegati letne časovne omejitve, ki jo določa zakon, ki ureja delovna razmerja.

228. člen

(prenehal veljati)

Datum konca veljavnosti: 31.12.2005
Sklic: 89. člen ZJU-B

229. člen

(1) Pooblaščena uradna oseba ne sme opravljati dela, ki bi jo oviralo pri opravljanju nalog uprave, ali dela, ki bi škodovalo ugledu uprave, oziroma dela, ki ni združljivo z naravo dejavnosti uprave.

(2) Dela, ki jih pooblaščena uradna oseba ne sme opravljati, določi generalni direktor.

(3) Za vrednotenje posebnih prepovedi in omejitev iz tega člena določi Vlada Republike Slovenije odstotek povečanja osnovne plače pooblaščenih uradnih oseb.

230. člen

Določbe tega poglavja, ki se nanašajo na pooblaščene uradne osebe, veljajo tudi za druge delavce, za katere je tako določeno v aktu o sistemizaciji.

Pravosodna varnostna policija

230.a člen

(1) Poklic pravosodnega policista se določi s poklicnim standardom, ki je podlaga za oblikovanje izobraževalnih programov.

(2) Za delovno mesto pravosodni policist VI. tarifnega razreda, za katero je kot pogoj določen poklic pravosodni policist, se kot pogoj izobrazbe zahtevata najmanj srednješolska izobrazba in certifikat za nacionalno poklicno kvalifikacijo pravosodni policist, ki se pridobi v skladu s predpisi, ki urejajo nacionalne poklicne kvalifikacije.

(3) Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, pogoj glede predpisane izobrazbe za imenovanje v nazive četrtega kariernega razreda na delovnih mestih, za katera je kot pogoj določen poklic pravosodnega policista, izpolnjujejo tudi osebe, ki imajo najmanj srednješolsko izobrazbo in certifikat za nacionalno poklicno kvalifikacijo pravosodni policist.

(4) Ne glede na določbe predpisa, ki ureja notranjo organizacijo, sistemizacijo, delovna mesta in nazive v organih javne uprave in v pravosodnih organih, se pravosodni policist po pridobitvi certifikata za nacionalno poklicno kvalifikacijo pravosodni policist premesti na delovno mesto pravosodni policist v VI. tarifnem razredu, za katero je kot pogoj določen poklic pravosodnega policista, in se imenuje v uradniški naziv z isto zaporedno številko, kot ga je dosegel na prejšnjem delovnem mestu.

(5) Delovna mesta, ki jih lahko zasedejo osebe, ki pridobijo certifikat za nacionalno poklicno kvalifikacijo pravosodni policist, se določijo v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

231. člen

(1) Delovno razmerje za opravljanje nalog pravosodnega policista lahko sklene oseba, ki poleg pogojev, določenih v zakonu, ki ureja sistem javnih uslužbencev, izpolnjuje še naslednje pogoje:

1. da je državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Evropski uniji;

2. da ima ustrezne psihofizične sposobnosti;

3. da ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, in da ni bila pravnomočno obsojena zaradi drugega kaznivega dejanja na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;

4. da je bila varnostno preverjena v obsegu in na način, kot je določen v tem zakonu, in da zanjo ne obstaja varnostni zadržek;

5. da ima veljavno vozniško dovoljenje kategorije B.

(2) Psihofizične sposobnosti iz 2. točke prejšnjega odstavka se določijo v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest uprave.

231.a člen

(1) Oseba, ki sklene delovno razmerje za opravljanje nalog pravosodnega policista, mora biti zanesljiva in verodostojna.

(2) Šteje se, da oseba ni zanesljiva in verodostojna, če so podani varnostni zadržki.

(3) Varnostni zadržki so:

1. lažne navedbe v vprašalniku za varnostno preverjanje;

2. pravnomočna obsodba zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;

3. pravnomočna odločba o storjenem prekršku zoper javni red in mir z elementi nasilja, prekršku v zvezi s proizvodnjo in prometom s prepovedanimi drogami ali prekršku v zvezi z orožjem;

4. odvisnost od alkohola, prepovedanih psihoaktivnih snovi ter drugih oblik odvisnosti, če ta pomeni tveganje za uspešno opravljanje dela;

5. bolezen ali duševne motnje, ki bi lahko ogrozile varno opravljanje nalog pravosodne varnostne policije;

6. odvzeta poslovna sposobnost;

7. ugovor vesti, če se nanaša na opravljanje del in nalog pravosodne varnostne policije.

(4) Če obstaja sum o obstoju varnostnega zadržka iz 4. ali 5. točke prejšnjega odstavka, se osebo napoti na zdravniški pregled k izvajalcu zdravstvenih storitev. Če se oseba pregleda iz neupravičenih razlogov ne udeleži, se šteje, da varnostni zadržek obstaja.

(5) Uprava izvede varnostno preverjanje osebe pred sklenitvijo delovnega razmerja za delovno mesto pravosodni policist.

(6) Varnostno preverjanje osebe se izvede z njeno pisno privolitvijo.

231.b člen

(1) Podatki, ki se smejo pridobivati v postopku varnostnega preverjanja, so:

1. osebno ime, vključno s prejšnjimi,
2. davčna številka,
3. datum in kraj rojstva,
4. državljanstvo oziroma državljanstva, vključno s prejšnjimi,
5. naslov prebivališča (stalnega in začasnega),
6. zakonski stan ali z njim izenačena skupnost in število otrok,
7. poklic in delo, ki ga opravlja ali ga je opravljal,
8. znanje o ravnanju z orožjem,
9. sedanji in prejšnji delodajalci ter njihovi naslovi,
10. pravnomočne sodbe zaradi kaznivih dejanj, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, ter sodbe in odločbe o prekrških,
11. kazenski postopki za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, in postopki o prekrških,
12. odvisnost od alkohola, prepovedanih drog oziroma druge odvisnosti,
13. bolezen ali duševne motnje, ki bi lahko ogrozile varno opravljanje nalog pravosodne varnostne policije,
14. disciplinske sankcije v zvezi z delom,
15. prejšnja varnostna preverjanja po tem zakonu ter
16. lastnosti in okoliščine iz življenja preverjane osebe zaradi katerih bi lahko bila izpostavljena izsiljevanju ali drugim oblikam pritiska.

(2) Med varnostnim preverjanjem se smejo zbirati le tisti podatki iz prejšnjega odstavka, ki so pomembni za odločitev o varnostnem zadržku.

(3) Samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnosti, pravne osebe in državni organi, od katerih uprava med varnostnim preverjanjem zbira podatke iz prvega odstavka tega člena, morajo podatke brezplačno posredovati upravi najpozneje v 15 dneh od prejetja zahteve.

(4) Osebe iz prejšnjega odstavka morajo obdelovati podatke v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in z drugimi predpisi, ki urejajo zaupnost ali tajnost podatkov, preverjani osebi pa niso dolžni sporočiti ali potrditi, da so bili podatki posredovani upravi. Preverjena oseba je s tem lahko seznanjena pet let po varnostnem preverjanju oziroma dve leti po prenehanju pogodbe o zaposlitvi.

232. člen

(1) Oseba, ki je sklenila delovno razmerje na delovnem mestu pravosodni policist, pridobi pooblastila pravosodnega policista, ko po koncu usposabljanja opravi strokovni izpit.

(2) Oseba, ki je v preteklosti že opravljala dela in naloge pravosodnega policista, pridobi pooblastila pravosodnega policista, ko nastopi delo po pogodbi o zaposlitvi ali po pogodbi o opravljanju del in nalog pravosodnega policista na drugi pravni podlagi.

(3) Oseba iz prvega odstavka tega člena, ki je sklenila delovno razmerje na delovnem mestu pravosodni policist, mora opraviti usposabljanje in strokovni izpit v osemnajstih mesecih po sklenitvi delovnega razmerja.

(4) Po opravljenem izpitu iz prvega odstavka mora pravosodni policist pred generalnim direktorjem dati prisego, ki se glasi:

»Slovesno prisegam, da bom pri izvajanju nalog varovanja in nadzora vestno, odgovorno, humano in zakonito izpolnjeval svoje naloge ter spoštoval človekove pravice in temeljne svoboščine.«.

(5) Pravosodni policist, ki je pridobil status pooblaščene uradne osebe v drugem državnem organu, mora opraviti usposabljanje samo iz vsebin, ki jih program za pooblaščene uradne osebe drugega državnega organa ne zajema. Zahtevane vsebine določi minister, pristojen za pravosodje.

(6) Po uspešno opravljenem strokovnem izpitu iz prvega odstavka tega člena mora pravosodni policist v delovnem razmerju ostati najmanj še dvakrat toliko časa, kot je trajalo usposabljanje.

(7) Pravosodni policist, ki mu delovno razmerje preneha po njegovi volji ali krivdi med usposabljanjem ali pred potekom roka iz prejšnjega odstavka, mora povrniti sorazmerni del stroškov usposabljanja.

(8) Program usposabljanja in program strokovnega izpita predpiše minister, pristojen za pravosodje.

233. člen

(1) Pravosodni policisti morajo biti strokovno in psihofizično usposobljeni za opravljanje svojih nalog.

(2) Generalni urad skrbi za načrtovanje in izvajanje usposabljanja ter zagotavlja pogoje za usposabljanje pravosodnih policistov.

(3) Usposabljanje poteka po programih, ki jih določi generalni direktor. Programi vključujejo seznanjanje s predpisi s področja izvrševanja kazenskih sankcij, usposabljanje za izvrševanje pooblastil pravosodnih policistov s praktičnim postopkom, tehnike obvladovanja oseb ter vaje v streljanju.

233.a člen

(1) Pravosodni policist, ki posameznih usposabljanj po programih iz tretjega odstavka prejšnjega člena ni opravil uspešno, mora opraviti preizkus strokovne in psihofizične usposobljenosti pred komisijo, ki jo imenuje generalni direktor.

(2) Vsebino in potek preizkusa strokovne in psihofizične usposobljenosti ter način ocenjevanja pred komisijo določi generalni direktor.

(3) Pravosodni policist sme ponavljati preizkus iz prejšnjega odstavka največ dvakrat zaporedoma.

(4) Udeležba na preizkusu spada v redno delovno obveznost pravosodnega policista.

(5) Če pravosodni policist preizkusa ne opravi uspešno, se ga razporedi na drugo delovno mesto v skladu s predpisi, ki urejajo pogoje za razporeditev javnih uslužbencev.

234. člen

(1) Pravosodni policisti so oboroženi in enotno uniformirani ter nosijo položajne oznake.

(2) Pravosodni policisti lahko opravljajo delo tudi v civilni obleki pod pogoji, ki se jih določi s pravilnikom.

(3) Vozila, ki se uporabljajo za opravljanje nalog varovanja in nadzora, so posebej označena in opremljena.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom predpiše nošenje, hrambo in vzdrževanje orožja, vrsto, videz in način nošenja uniforme, položajne oznake ter označitev vozil.

234.a člen

(1) Če je zoper pravosodnega policista uveden kazenski postopek zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in za katerega je zagrožena kazen zapora daljša od šestih mesecev, lahko generalni direktor odloči, da se pravosodni policist začasno odstrani z dela (suspenz).

(2) Če je bil pravosodni policist obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, sodišče pošlje pravnomočno sodbo generalnemu direktorju.

(3) Pravosodnemu policistu preneha delovno razmerje z dnem, ko generalni direktor na podlagi pravnomočne sodbe zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, izda ugotovitveni sklep o prenehanju delovnega razmerja.

1. Naloge pravosodnih policistov

235. člen

(1) Pravosodni policisti skrbijo za varnost, red in disciplino tako, da:

1. varujejo zavod in obsojence;

2. spremljajo obsojence zunaj zavoda; in

3. izvršujejo druge naloge, ki jih določa ta zakon.

(2) Določbe tega zakona, ki urejajo izvrševanje pooblastil in nalog pravosodnih policistov v zavodu, se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje pooblastil in nalog, ki jih pravosodni policisti opravljajo v drugih varovanih objektih.

(3) Določbe tega zakona, ki urejajo izvrševanje pooblastil in nalog pravosodnih policistov pri delu z obsojenci, se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje pooblastil in nalog, ki jih pravosodni policisti opravljajo pri delu z drugimi varovanimi osebami.

(4) Določbe tega zakona, ki urejajo uporabo prisilnih sredstev pri delu z obsojenci, se smiselno uporabljajo tudi za uporabo prisilnih sredstev, kadar jih pravosodni policisti pri svojem delu smejo uporabiti zoper osebe, ki niso varovane osebe.

235.a člen

(1) Za varovanje varovanih objektov in varovanih območij ter preprečevanje pobegov obsojencev se namestijo in uporabljajo videonadzorni sistemi.

(2) Način uporabe in nadzor nad uporabo videonadzornega sistema, odrejanjem snemanja, ravnanjem s posnetki podrobneje predpiše minister, pristojen za pravosodje.

(3) Zaradi zagotavljanja varnosti v zavodih in prevzgojnem domu so nad njihovim varovanim območjem prepovedani preleti brezpilotnih zrakoplovov, razen če operator predhodno pridobi odobritev uprave. Pravosodni policisti lahko v varovanem območju izvajajo motenje elektronskih komunikacij in satelitskega navigacijskega signala ter brez opozorila onesposobijo brezpilotne zrakoplove, ki vstopijo v zračni prostor nad varovanim območjem zavoda ali prevzgojnega doma.

2. Pooblastila pravosodnih policistov

235.b člen

(1) Pooblastila pravosodnih policistov so z zakonom določeni ukrepi, ki jih pravosodni policist pod pogoji, ki jih določa zakon, uporablja za izvrševanje svojih nalog.

(2) Pooblastila pravosodnega policista so:

1. izdajanje ukazov,
2. ugotavljanje istovetnosti obsojenca in odvzem prstnih odtisov,
3. ugotavljanje identitete,
4. opravljanje preizkusov alkoholiziranosti in sodelovanje pri preizkusu prisotnosti nedovoljenih psihoaktivnih snovi,
5. zbiranje operativnih informacij o obsojencu,
6. odstranitev in namestitev obsojenca v poseben prostor,
7. pregled osebnih stvari, vozil in prtljage,
8. pregled pošiljk,
9. pregled prostorov,
10. varnostni pregled osebe,
11. osebni pregled osebe,

12. odvzem nedovoljenih stvari,

13. zasledovanje pobeglega obsojenca,

14. odvzem prostosti in

15. uporaba prisilnih sredstev.

235.c člen

(1) Za izvršitev naloge pravosodni policist uporabi tisto pooblastilo, ki osebo, zoper katero je pooblastilo uporabljeno, najmanj prizadene.

(2) Pravosodni policist uporablja pooblastilo samo tako dolgo, da je namen dosežen, ali dokler se izkaže, da namena ni mogoče doseči.

(3) Uporaba pooblastila ne sme povzročiti škode, ki ni v sorazmerju z namenom in cilji uporabe pooblastila.

(4) Posamezno pooblastilo nikoli ne sme biti uporabljeno kot kazen.

235.č člen

Z ukazom pravosodni policist odredi, da obsojenec nekaj opravi, stori ali opusti, se odstrani z določenega mesta ali odide na določen kraj ali prostor.

235.d člen

(1) Ugotavljanje istovetnosti je postopek, v katerem pravosodni policist ugotovi identiteto obsojenca ob prihodu v zavod zaradi prestajanja kazni zapora in ob izhodu iz zavoda.

(2) Istovetnost iz prejšnjega odstavka se najprej ugotovi s primerjanjem osebnih podatkov obsojenca na osebni izkaznici ali drugi javni listini, ki vsebuje osebne podatke o obsojencu, s podatki, navedenimi na nalogu za izvršitev kazni, odločbi o premestitvi ali na drugi listini, ki je podlaga za sprejem obsojenca v zavod.

(3) Če istovetnosti ni mogoče ugotoviti na način iz prejšnjega odstavka, se jo lahko ugotavlja s preverjanjem podatkov s pomočjo drugih oseb, drugih listin, podatkov iz evidenc po tem zakonu ali s primerjavo fotografij.

(4) V primeru suma, da prestajanja kazni zapora ni nastopila oseba, ki bi morala nastopiti kazen po nalogu za izvršitev kazni, ali v primeru, da istovetnosti ni mogoče ugotoviti na način iz prvega in drugega odstavka tega člena, zavod o tem nemudoma obvesti policijo, ki izvede nadaljnji postopek v skladu s predpisi, ki urejajo postopke policijske identifikacije.

(5) Pravosodni policist v primeru suma o istovetnosti obsojenca iz prejšnjega odstavka in v postopkih izvrševanja čezmejnega ali mednarodnega sodelovanja, po odredbi direktorja zavoda ali osebe, ki jo on pooblasti, obsojencu odvzame prstne odtise obeh rok.

235.e člen

(1) Identifikacija je postopek, v katerem pravosodni policist ugotovi identiteto druge osebe, ki:

- pride v zavod z namenom vstopa;

- se nahaja na varovanem območju zavoda;

- ovira pravosodnega policista pri izvrševanju njegovih nalog.

(2) Identifikacija se opravi z ugotovitvijo imena in priimka ter osebne fotografije na izročeni javni listini.

(3) Zavod za namene varovanja življenja in zdravja oseb in reda v zavodu oziroma na varovanem območju zavoda v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, vodi evidenco o vstopih in izstopih.

235.f člen

(1) Preizkus alkoholiziranosti opravi pravosodni policist s sredstvi, ki reagirajo na alkohol v izdihanem zraku.

(2) Pravosodni policist sodeluje pri opravljanju preizkusa prisotnosti nedovoljenih psihoaktivnih snovi na način, da nadzoruje in zagotavlja varnost v postopku oddaje telesnih tekočin za preizkus. Nadzor in zagotavljanje varnosti iz tega odstavka opravlja oseba istega spola kot oseba, ki oddaja telesno tekočino.

(3) Preizkus alkoholiziranosti oziroma oddaja telesnih tekočin se ne opravi, če obsojenec to odkloni ali če prizna, da je zaužil alkohol ali nedovoljeno psihoaktivno snov.

235.g člen

(1) Zbiranje operativnih informacij o obsojencu vključuje zbiranje, vrednotenje in analiziranje podatkov, ki se nanašajo na disciplinske prestopke obsojencev oziroma na njihovo preprečevanje in odkrivanje.

(2) Pravosodni policist o ugotovitvah iz prejšnjega odstavka sproti poroča direktorju zavoda.

236. člen

(1) Obsojenec se odstrani iz bivalnega ali drugih prostorov in se namesti v poseben prostor, če je podan sum za obstoj vsaj enega od naslednjih razlogov:

- da je storil kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali če resno grozi, da bo storil tako kaznivo dejanje,

- da se pripravlja na beg ali upor,

- da kakorkoli ogroža sebe ali druge,

- da huje ovira druge pri delu, počitku ali razvedrilu,

- da namerno uničuje zavodski inventar.

(2) V posebnem prostoru sme obsojenec ostati največ 12 ur. Če se pred iztekom tega časa ugotovi, da je še vedno podan kateri od razlogov iz prejšnjega odstavka, lahko pravosodni policist, ki vodi izmeno (v nadaljnjem besedilu: operativni vodja), odloči, da obsojenec ostane v posebnem prostoru, dokler za to obstajajo razlogi, vendar na podlagi

posamezne odločbe ne več kot 12 ur, o čemer obvesti direktorja zavoda. Namestitev obsojenca v posebnem prostoru ne sme trajati skupno več kot 72 ur neprekinjeno.

(3) Obsojenec je v posebnem prostoru posebej nadzorovan z videonadzorom, če te možnosti ni, pa z nadzorom pravosodnega policista. Če se v času nadzora ugotovi, da ni več razlogov za namestitev v posebnem prostoru, operativni vodja odredi, da se obsojenec namesti v bivalni prostor. O namestitvi obsojenca v posebnem prostoru je treba takoj obvestiti zdravstveno osebje, ki odredi potrebne ukrepe za zavarovanje njegovega življenja in zdravja.

(4) O namestitvi obsojenca v poseben prostor odloči operativni vodja. Pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.

236.a člen

(1) Pravosodni policist opravi pregled osebnih stvari obsojenca in pregled prtljage, ki jo obsojenec prinese v zavod ali odnese iz zavoda:

1. ob varnostnem oziroma osebnem pregledu obsojenca;

2. ob pregledu prostora, v katerem biva ali ga uporablja obsojenec in

3. kadar obstaja sum, da obsojenec med osebnimi stvarmi ali v prtljagi skriva nedovoljeno stvar.

(2) Pravosodni policist opravi pregled osebnih stvari oziroma prtljage obsojenca tako, da obsojencu ukaže, naj mu izroči osebne stvari oziroma prtljago in jih v njegovi prisotnosti pregleda.

(3) Pravosodni policist opravi tudi pregled stvari, ki jih ima pri sebi druga oseba, ki pride do zavoda z namenom vstopa v zavod ali ko odhaja iz zavoda. Osebi, ki ne soglaša s pregledom iz tega odstavka, se vnos stvari v zavod ali iznos iz zavoda ne dovoli.

(4) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za pregled vozila, s katerim oseba vstopi ali izstopi iz zavoda.

(5) Pregled iz tega člena opravi pravosodni policist v prisotnosti osebe, katere stvari, prtljago oziroma vozilo pregleda.

236.b člen

Pravosodni policist opravi pregled pisemske pošiljke iz prvega odstavka 72. člena tega zakona in pošiljke iz 76. člena tega zakona v navzočnosti obsojenca tako, da odpre pošiljko in pregleda vsebino na način, da ne bere vsebine pisanja.

236.c člen

(1) Pravosodni policist opravi pregled prostora, v katerem obsojenec biva, če obstaja sum, da je v prostoru nedovoljena stvar.

(2) Pregled se opravi v navzočnosti obsojenca. Če obsojenec ni dosegljiv ali je v takem psihofizičnem stanju, da bi lahko ogrozil varno izvedbo pregleda, lahko pravosodni policist pregleda prostor brez njegove navzočnosti, pri čemer je kot priča navzoč eden od drugih obsojencev.

(3) Pregled bivalnih prostorov se opravi po pisni odredbi, ki jo izda vodja oddelka za varnost ali operativni vodja, v dislociranem oddelku pa vodja dislociranega oddelka ali operativni vodja.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka odredba za vizualni pregled bivalnih prostorov ni potrebna.

236.č člen

(1) Pravosodni policist lahko pri opravljanju pregledov osebnih stvari ali prtljage obsojenca, pošiljk, prostorov in vozil ter pri opravljanju drugih nalog, za odkrivanje nedovoljenih stvari, po pisni odredbi poveljnika kot pripomoček uporablja službenega psa, če obstaja sum, da so v stvareh, prostorih, vozilih ali v varovanem območju nedovoljene stvari, ki se jih s službenim psom lahko odkrije.

(2) Pravosodni policist lahko uporablja službenega psa tudi kot pripomoček za odvračanje in odkrivanje aktivnosti, ki ogrožajo varnost, red in disciplino v varovanem območju varovanega objekta in za zasledovanje pobeglega obsojenca.

236.d člen

(1) Pravosodni policist opravi varnostni pregled obsojenca:

- ob sprejemu v dislocirane polodprte in odprte oddelke;
- ob prihodu z zunajzavodske ugodnosti ali namenskega izhoda v spremstvu pravosodnih policistov, razen če obsojenec kazen prestaja v dislociranem polodprtem ali odprtem oddelku;
- na prehodih med deli zavoda, ki so določeni v načrtih varovanja varovanih objektov;
- pred po zaključku obiska in po njem, razen če obsojenec prestaja kazen v dislociranem polodprtem ali odprtem oddelku;
- pred spremljanjem obsojenca zunaj zavoda in po njem;
- vselej, ko obstaja sum, da obsojenec pri sebi skriva nedovoljeno stvar.

(2) Pred začetkom varnostnega pregleda pravosodni policist obsojenca pozove, naj odda vse predmete oziroma stvari, ki jih ima pri sebi.

(3) Pravosodni policist opravi varnostni pregled tako, da z napravo, ki zaznava kovinske dele, pri obsojencu preveri prisotnost kovinskih predmetov (prvi del varnostnega pregleda). Pravosodni policist pretipa vidno površino oblačil, ki jih ima obsojenec na sebi, obuvala, podplate, vrhnja oblačila, pokrivala, hlačni pas in hlačne zavihke (drugi del varnostnega pregleda).

(4) Pravosodni policist opravi varnostni pregled obsojenca v celoti, razen če je z načrtom varovanja zavoda določeno, da se v določenih okoliščinah opravi le prvi ali le drugi del varnostnega pregleda.

(5) Drugi del varnostnega pregleda obsojenca sme opraviti le oseba istega spola.

236.e člen

(1) Pravosodni policist opravi varnostni pregled osebe, ki ni obsojenec, in pride do zavoda oziroma varovanega območja z namenom vstopa v zavod ali varovano območje zavoda.

(2) Pred začetkom varnostnega pregleda pravosodni policist osebo iz prejšnjega odstavka opozori na pregled in jo seznani s potekom pregleda.

(3) Pravosodni policist opravi pregled osebe iz prvega odstavka tega člena tako, da z uporabo tehničnih sredstev preveri prisotnost nedovoljenih stvari na osebi in njeni osebni prtljagi. Če pravosodni policist pri pregledu zazna kovinske ali druge stvari, ki bi lahko bile nedovoljene, osebo pozove, naj mu jih izroči v pregled.

(4) Pravosodni policist osebo iz prvega odstavka tega člena pozove, naj osebno prtljago, zlasti pa stvari, za katere je na vidnem mestu označeno, da niso dovoljene, odda v hrambo.

(5) Predmeti iz osebne prtljage in predmeti, ki jih ima oseba iz prvega odstavka na sebi, se lahko dodatno pregledajo, če je to potrebno za zagotovitev varnosti, reda in discipline.

(6) Direktor zavoda lahko izjemoma dovoli vnos nedovoljene stvari osebi iz tega člena, če oceni, da se s tem ne ogrožajo varnost, red in disciplina.

(7) Če oseba iz prvega odstavka tega člena pregleda ne dovoli, ji pravosodni policist ne dovoli vstopa v zavod oziroma zadrževanja na varovanem območju.

(8) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za pregled oseb, ki so na varovanem območju zavoda.

(9) Določbe tega člena se ne uporabljajo za delavce uprave ter druge uradne osebe državnih organov, sodišč in nadzornih organov, ki prihajajo v zavod v zvezi z opravljanjem nadzora.

(10) Direktor zavoda lahko izjemoma zaradi preprečitve vnosa nedovoljenih stvari v zavod za delavce zavoda odredi ukrep osebnega pregleda v skladu z 236.g členom tega zakona. O tem ukrepu direktor zavoda obvesti generalnega direktorja.

236.f člen

(1) Pravosodni policist opravi osebni pregled obsojenca:

- ob sprejemu na prestajanje kazni, razen ob sprejemu v dislocirani polodprti ali odprti oddelek,
- pred izvajanjem preizkusa prisotnosti nedovoljenih psihoaktivnih snovi,
- pred namestitvijo v poseben prostor in
- kadar obstaja sum, da obsojenec pri sebi skriva nedovoljene stvari in teh stvari z varnostnim pregledom ni mogoče ugotoviti.

(2) Pred začetkom osebnega pregleda se obsojenec seznani z razlogi za pregled in s potekom pregleda.

(3) Pravosodni policist opravi osebni pregled obsojenca tako, da obsojencu ukaže, naj v pregled odda vse stvari in oblačila, ki jih ima na sebi, nato pregleda površino obsojenčevega telesa in obsojenčevo lasišče. Obsojencu se za čas osebnega pregleda zagotovijo nadomestna oblačila.

(4) Osebni pregled obsojenca opravita dva pravosodna policista, ki sta istega spola kot obsojenec, brez navzočnosti drugih oseb. Če je izvedba osebnega pregleda nujna, ker bi bilo odlašanje do prihoda drugega pravosodnega policista nevarno, izjemoma opravi osebni pregled en pravosodni policist.

(5) Pregled iz pete alineje prvega odstavka tega člena opravita pravosodna policista po pisni odredbi, ki jo izda vodja oddelka za varnost. Če je vodja oddelka za varnost odsoten in bi bilo odlašanje z osebnim pregledom do izdaje pisne odredbe vodje oddelka za varnost nevarno, pravosodna policista opravita pregled po ustni odredbi operativnega vodje.

(6) O osebnem pregledu, ki ga je v skladu s tretjim odstavkom tega člena opravil en pravosodni policist, in o osebnem pregledu, opravljenem po ustni odredbi iz prejšnjega odstavka, pravosodni policist takoj obvesti operativnega vodjo in mu odda poročilo o izvedenem osebnem pregledu, v katerem opiše razloge za opravljen pregled, zlasti pa utemelji razlog za opravljanje pregleda brez navzočnosti drugega pravosodnega policista oziroma za izdajo ustne odredbe. Operativni vodja s poročilom seznani direktorja zavoda in vodjo oddelka za varnost.

(7) O osebnih pregledih iz pete alineje prvega odstavka tega člena, pri katerih niso bile najdene nedovoljene stvari, vodja oddelka za varnost pisno poroča direktorju zavoda in v poročilu opiše okoliščine suma, ki je bil podlaga za opravljeni osebni pregled.

236.g člen

(1) Pravosodni policist opravi osebni pregled obiskovalca obsojenca, če po opravljenem varnostnem pregledu obstaja sum, da ima obiskovalec pri sebi nedovoljene stvari, ki jih ne izroči, in še nadalje izraža, da želi obiskati obsojenca.

(2) Osebni pregled iz tega člena opravi pravosodni policist po pisni odredbi direktorja zavoda. Če je izvedba pregleda za zagotovitev varnosti nujna, ker bi bilo odlašanje do izdaje pisne odredbe nevarno, opravi pravosodni policist pregled po pisni odredbi operativnega vodje.

(3) Pregled iz tega člena opravita dva pravosodna policista brez navzočnosti drugih oseb. Osebni pregled opravi pravosodni policist, ki je istega spola kot obiskovalec obsojenca.

(4) Pred začetkom pregleda pravosodni policist obiskovalca seznani z razlogom za pregled in s potekom pregleda.

(5) Pravosodni policist opravi osebni pregled obiskovalca tako, da pretipa vidno površino oblačil, ki jih ima oseba na sebi, ter obuvala, vrhnja oblačila in pokrivala, ki jih obiskovalec izroči v pregled. Pravosodni policist pregleda tudi hlačni pas, hlačne zavihke, podplate in lasišče obiskovalca.

(6) Direktor zavoda lahko izjemoma dovoli vnos nedovoljene stvari osebi iz tega člena, če oceni, da se s tem ne ogrožajo varnost, red in disciplina.

(7) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za osebe, ki vstopajo na sodišča in v druge stavbe ministrstva, pristojnega za pravosodje, razen za delavce uprave ter druge uradne osebe državnih organov, sodišč in nadzornih organov, ki prihajajo v zavod v zvezi z opravljanjem nadzora.

236.h člen

(1) Pravosodni policist obsojencu odvzame stvari, ki jih po tem zakonu ne sme imeti pri sebi.

(2) Odvzete nedovoljene stvari, katerih posest ali uporaba ni predmet kaznivega dejanja, in so obsojenčeva lastnina, obsojenec lahko pošlje ali izroči osebi, ki jo sam določi, ali pa se hranijo v zavodu in se vrnejo obsojencu ob odpustu.

(3) O najdbi in odvzemu nedovoljenih stvari, katerih posest ali uporaba bi lahko pomenila kaznivo dejanje, se takoj obvesti policijo. Če gre za sum storitve kaznivega dejanja, pravosodni policist stvari zavaruje kot dokaze.

(4) Nedovoljene stvari, katerih lastnik je neznan in niso stvari iz drugega odstavka, se v roku 30 dni po najdbi komisijsko uničijo.

(5) Odvzete nedovoljene stvari in druge hranjene obsojenčeve stvari, ki jih obsojenec v roku 30 dni po odpustu ne prevzame, se komisijsko uničijo.

(6) Stvari, katerih lastnik je neznan, in se v skladu z drugimi predpisi ne posredujejo drugim organom, se v roku 30 dni po najdbi komisijsko uničijo.

(7) Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje določi ravnanje z odvzetimi nedovoljenimi stvarmi.

236.i člen

(1) Pravosodni policist zasleduje pobeglega obsojenca dokler obstaja možnost, da bo prijet.

(2) Med zasledovanjem sme pravosodni policist brez odločbe sodišča vstopiti v tuje stanovanje in druge prostore.

237. člen

(črtan)

238. člen

(1) Pravosodni policist osebi, ki je zasačena pri kaznivem dejanju ali kršenju javnega reda in miru, odvzame prostost in jo zadrži do prihoda policije, vendar največ dve uri.

(2) Pravosodni policist odvzame prostost in do prihoda policije zadrži tudi osebo, vendar največ dve uri, pri kateri so bile z varnostnim ali osebnim pregledom najdene stvari, katerih posest ali uporaba bi pomenila kaznivo dejanje. O takšni najdbi pravosodni policist takoj obvesti policijo.

239. člen

(1) Pravosodni policist zoper obsojenca uporabi prisilna sredstva, če z drugimi pooblastili ne more preprečiti bega, napada, samopoškodbe ali povzročitve večje materialne škode.

(2) Pravosodni policist uporabi prisilna sredstva tudi zoper osebo, ki ni obsojenec, če:

1. oseba ovira njegovo delo in s tem ogroža varno izvedbo spremstva oziroma varovanja obsojenca zunaj zavoda, ogroža obsojenca, varnost zavoda ali oseb v njem;

2. je oseba zalotena pri kaznivem dejanju ali kršenju javnega reda in miru ter je uporaba prisilnega sredstva nujno potrebna za preprečitev ali odvrnitev nevarnosti ali odvzem prostosti osebi.

(3) Za uporabo prisilnega sredstva v primerih iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki urejajo pogoje in način uporabe prisilnih sredstev zoper obsojenca.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena pravosodni policist prisilnega sredstva ne uporabi zoper vidno bolno, ostarelo ali onemoglo osebo, vidno težkega invalida, vidno nosečo žensko ali žensko, za katero ve, da je noseča, razen če ne more drugače obvladati njenega upiranja ali napada ali če ogroža svoje življenje ali življenje drugih ljudi, premoženje ali če je zaradi drugih okoliščin njeno življenje ali zdravje neposredno ogroženo.

(5) Pri opravljanju nalog sme pravosodni policist uporabiti naslednja prisilna sredstva:

1. sredstva za vklepanje in vezanje;

2. telesna sila;

3. plinski razpršilec;

4. palica;

5. službeni pes;

6. strelno orožje.

(6) Za uporabo prisilnih sredstev gre takrat, ko pravosodni policist pri opravljanju nalog uporabi katero od sredstev iz prejšnjega odstavka za neposredno delovanje na osebo.

239.a člen

(1) Pravosodni policist obsojenca, zoper katerega uporabi prisilno sredstvo, predhodno na to opozori, razen če bi to onemogočilo izvršitev naloge.

(2) Pravosodni policist uporabi tisto prisilno sredstvo, s katerim lahko glede na varnostne okoliščine z najmanjšimi škodljivimi posledicami za obsojenca opravi uradno nalogo.

(3) Prisilno sredstvo se uporablja samo, dokler trajajo razlogi za njegovo uporabo, dokler namen ni dosežen ali dokler se ne izkaže, da namena ni mogoče doseči.

(4) Milejša prisilna sredstva so sredstva za vklepanje in vezanje ter milejše oblike telesne sile.

(5) Hujša prisilna sredstva so hujše oblike telesne sile, plinski razpršilec, palica, službeni pes in strelno orožje.

239.b člen

(1) Sredstvo za vklepanje so lisice.

(2) Sredstva za vezanje so plastična zatega, vrv, pas, lepilni trak ali drugo sredstvo, ki je glede na pričakovane posledice uporabe primerljivo s sredstvom za vklepanje. Sredstvo za vezanje se uporabi, če sredstvo za vklepanje ni dosegljivo, z njegovo uporabo pa se preneha takoj, ko je dosegljivo sredstvo za vklepanje. Sredstvo za vezanje se uporabi na način, določen za uporabo sredstev za vklepanje.

(3) Vklepanje obsojenca pisno odredi vodja oddelka za varnost, če iz varnostne ocene obsojenca izhaja, da v določenih okoliščinah, kot je spremljanje obsojenca zunaj zavoda, z milejšim ukrepom ni mogoče preprečiti bega, napada, samopoškodbe ali povzročitve večje materialne škode.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko pravosodni policist opravi vklepanje tudi brez odredbe, če ob trenutnem vedenju obsojenca z milejšim ukrepom ne more preprečiti bega, napada, samopoškodbe ali povzročitve večje materialne škode.

239.c člen

(1) Za uporabo telesne sile se šteje neposredna uporaba sile, kot so strokovni udarci in strokovni meti (hujše oblike uporabe telesne sile) ter strokovni prijemi, strokovni pritiski in druge oblike uporabe telesne sile, kot so prenašanje, potiskanje, odrivanje, razdvajanje skupine in podobno (milejše oblike uporabe telesne sile).

(2) Pravosodni policist sme uporabiti telesno silo, če ne more drugače obvladati upiranja obsojenca, ki mu je predhodno izdal ukaz, naj preneha z dejanjem, s katerim ogroža življenje, zdravje, premoženje ter red in varnost.

239.č člen

(1) Pravosodni policist uporabi plinski razpršilec tako, da s pritiskom na sprožilec sproži raztopino na naravni osnovi, ki draži kožo, sluznico ali dihalne poti.

(2) Pravosodni policist sme uporabiti plinski razpršilec, če so izpolnjeni pogoji za uporabo telesne sile. Pravosodni policist plinskega razpršilca ne sme uporabiti za obvladovanje pasivnega upiranja obsojencev.

239.d člen

(1) Pravosodni policist sme uporabiti gumijasto palico, palico z ročajem ali teleskopsko palico.

(2) Pravosodni policist lahko uporabi palico, da obsojencu, ki ogroža človeško življenje, iz rok izbije nevarni predmet ali stvar, in kadar je dovoljena uporaba hujših oblik uporabe telesne sile, plinskega razpršilca ali službenega psa z nagobčnikom.

(3) Pravosodni policist lahko uporabi palico tudi kot tehnični pripomoček, kadar z njo izvede tisti del strokovnih prijemov, strokovnih pritiskov ali drugih uporab telesne sile, ki bi jih sicer izvedel z roko.

239.e člen

(1) Kot prisilno sredstvo se šteje uporaba službenega psa, ko ta s telesom ali ugrizom neposredno deluje na osebo.

(2) Službenega psa z nagobčnikom in na povodcu smejo pravosodni policisti uporabiti v primeru aktivnega upiranja, odvrnitve napada ali preprečitve bega obsojenca.

(3) Službenega psa z nagobčnikom in brez povodca smejo pravosodni policisti uporabiti, če ne morejo drugače odvrniti napada ali preprečiti bega obsojenca.

(4) Službenega psa brez nagobčnika in na povodcu smejo pravosodni policisti uporabiti, če ne morejo drugače:

- obvladati aktivnega upiranja z orožjem, nevarnim orodjem, drugimi nevarnimi predmeti ali snovmi oziroma odvrniti napada osebe s takimi predmeti ali snovmi,
- obvladati aktivnega upiranja več oseb ali odvrniti njihovega napada,
- odvrniti napada osebe, ki je fizično močnejša ali uporablja posebne spretnosti ali
- zasledovati nevarnega pobeglega obsojenca.

(5) Službenega psa brez nagobčnika in brez povodca smejo pravosodni policisti uporabiti, če so podani pogoji, v katerih je dovoljena uporaba strelnega orožja.

240. člen

(1) Pri opravljanju uradnih nalog sme pravosodni policist uporabiti strelno orožje samo, če ne more drugače:

- zavarovati življenja ljudi;
- odvrniti od sebe neposrednega napada, s katerim je ogroženo njegovo življenje;
- odvrniti napada na objekt, ki ga varuje, če je pri tem ogroženo življenje ljudi v njem;
- odvrniti napada na osebo, ki jo varuje.

(2) Za preprečitev bega iz zaprtega oziroma posebej varovanega zavoda ali oddelka sme pravosodni policist zoper pobeglega obsojenca uporabiti strelno orožje z gumijastimi naboji.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov sme pravosodni policist uporabiti strelno orožje šele, če ne more z drugimi sredstvi, ki jih določajo predpisi o opravljanju službe, zagotoviti izvršitve uradne naloge. Pred vsako uporabo strelnega orožja mora pravosodni policist, kadar okoliščine to dopuščajo, tistega, zoper katerega naj bi se uporabilo strelno orožje, opozoriti s klicem in opozorilnim strelom.

(4) Pravosodni policist, ki opravlja uradno nalogo pod neposrednim vodstvom predpostavljenega, sme uporabiti strelno orožje samo po njegovem ukazu. Uporabo strelnega orožja se sme ukazati le v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena.

241. člen

(1) Uprava zagotavlja pravno pomoč delavcu uprave, zoper katerega je uveden kazenski postopek ali odškodninski postopek zaradi opravljanja uradnih nalog, ki jih je po oceni uprave opravljal skladno s predpisi.

(2) Oceno poda komisija, ki jo imenuje generalni direktor.

241.a člen

(1) Za pravosodnega policista, ki je bil ali bi lahko bil poškodovan pri uporabi prisilnega sredstva, vodja oddelka za varnost omogoči zdravstveni pregled.

(2) Obsojencu, ki je bil ali bi lahko bil z uporabo prisilnega sredstva poškodovan, pravosodni policist takoj, ko varnostni razlogi to dopuščajo, ponudi prvo pomoč in mu zagotovi potrebno zdravstveno oskrbo.

(3) Po vsaki uporabi prisilnega sredstva razen preventivnega vklepanja se obsojencu takoj, najpozneje pa v 24 urah od uporabe prisilnih sredstev, zagotovi možnost zdravstvenega pregleda, da se ugotovijo morebitne poškodbe in se mu zagotovi potrebna zdravstvena oskrba.

(4) O uporabi prisilnega sredstva razen preventivnega vklepanja obsojenca zunaj zavoda je treba obvestiti generalni urad.

(5) V primeru suma o neupravičeni ali nestrokovni uporabi prisilnega sredstva generalni direktor imenuje komisijo, ki oceni upravičenost in strokovnost uporabe prisilnega sredstva.

241.b člen

Določbe od 235. do 241.a člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za druge varovane osebe.

242. člen

Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje uredi izvrševanje nalog in pooblastil pravosodnih policistov.

Vzgojna služba

243. člen

Naloge vzgojne službe opravljajo strokovni delavci: vzgojitelji, psihologi, pedagogi, socialni delavci, inštruktorji, delovni inštruktorji, delovni terapevti in zdravstveno osebje.

244. člen

(1) Strokovni delavci skrbijo za takšno organizacijo življenja in dela v zavodu, ki pospešuje ustrezno vključitev obsojenca v normalno življenje na prostosti po prestani kazni.

(2) Strokovni delavci pripravljajo osebni načrt obsojenca in vodijo njegovo realizacijo, organizirajo in vodijo skupinske in individualne programe za obsojence ter sodelujejo pri načrtovanju in izvajanju vse ostalih ukrepov, s katerimi se poskuša doseči boljšo vključitev obsojencev v družbeno skupnost.

(3) Za strokovne delavce se organizira usposabljanje in izobraževanje za specifično področje in metode dela.

245. člen

(črtan)

II. GOSPODARSKA DEJAVNOST

246. člen

(1) Za zagotavljanje možnosti dela obsojencev v času prestajanja kazni zapora se v upravi organizirajo ustrezne gospodarske dejavnosti.

(2) Gospodarske dejavnosti uprave so sestavni del izvrševanja kazni zapora v Republiki Sloveniji.

(3) Gospodarske dejavnosti uprave, ki se opravljajo v javnem interesu, se lahko organizirajo in izvajajo tudi kot gospodarske javne službe.

247. člen

(1) Gospodarske dejavnosti uprave se organizirajo kot terapevtske in učne delavnice v tistih zavodih, kjer je to potrebno za izvajanje izobraževalnih in korektivnih dejavnosti obsojencev.

(2) Za delovanje terapevtskih in učnih delavnic se smiselno uporabljajo predpisi s področja izobraževanja.

(3) Obsojencem, ki so vključeni v delovno terapijo iz 15. člena tega zakona, pripada plačilo za delo pri delovni terapiji, in sicer po kriterijih in merilih, ki jih predpiše minister, pristojen za pravosodje.

(4) Obsojenci iz prejšnjega odstavka imajo tudi pravico do letnega dopusta v višini in pod pogoji, ki jih določa ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi o letnem dopustu obsojencev. Obsojencem je zagotovljena tudi pravica do 30-minutnega odmora med delovno terapijo, če traja poln delovni čas. Pravico do sorazmernega odmora med delovno terapijo imajo tudi obsojenci, če delovna terapija traja najmanj štiri ure dnevno.

248. člen

(1) Ustanovitelj posameznih pravno-organizacijskih oblik gospodarskih dejavnosti uprave je Vlada Republike Slovenije, ki v ustanovnem aktu uredi vprašanja, ki izhajajo iz namena ustanovitve posamezne organizacijske oblike, ter druga vprašanja skladno z določbami zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

(2) Gospodarske dejavnosti uprave se organizirajo kot režijski obrati smiselno po predpisih, ki urejajo organizacijo režijskih obratov. Taka organizacijska oblika je smiselna, ko bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti podjetje po določbah zakona, ki ureja gospodarske družbe, ali podeliti koncesijo. Režijski obrati se organizirajo kot notranje organizacijske enote zavodov.

(3) Gospodarske dejavnosti uprave se lahko organizirajo tudi v eni od pravno-organizacijskih oblik, ki jih določa zakon, ko se zaradi zagotavljanja večjih možnosti dela obsojencev ukvarjajo tudi s proizvodnjo izdelkov in storitev za potrebe uprave in potrebe drugih organov ali so ti izdelki lahko namenjeni trgu.

249. člen

Kadar obstajajo pogoji, da se gospodarske dejavnosti uprave v enaki kakovosti lahko učinkoviteje zagotavljajo na drug način, se pravno-organizacijske oblike iz prejšnjega člena lahko ustanovijo ali preoblikujejo skladno z zakoni, ki urejajo javno-zasebno partnerstvo, zavode oziroma javne gospodarske službe.

250. člen

V posameznem zavodu se lahko glede na velikost zavoda, posebne značilnosti zavodskih programov, velikost in posebnosti gospodarskih dejavnosti ter iz drugih razlogov organizirajo gospodarske dejavnosti v več organizacijskih oblikah.

III. DAJANJE PODATKOV IZ KAZENSKE EVIDENCE

250.a člen

(1) Ministrstvo upravlja kazensko evidenco, evidenco vzgojnih ukrepov in evidenco izbrisanih obsodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost (v nadaljnjem besedilu: kazenske evidence), skupno evidenco kazenskih točk v cestnem prometu in evidenco pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških (v nadaljnjem besedilu: evidence). V evidencah se obdelujejo: osebni podatki, vključno z enotno matično številko občana, o storilcih kaznivih dejanj iz sodb ali drugih odločb sodišč, podatki o izrečenih kaznih, varnostnih ukrepih, pogojnih obsodbah, sodnih opominih, vzgojnih ukrepih in o obsodbah, s katerimi je bila storilcem kaznivih dejanj, o katerih se vodi kazenska evidenca, odpuščena kazen, o izrečenih sankcijah v postopku o prekršku ter o njihovih pravnih posledicah; poznejše spremembe podatkov o obsodbah, ki so bile vpisane v kazensko evidenco, pa tudi podatki o izvršeni kazni in razveljavitvi vpisa neupravičene obsodbe. Na podlagi enotne matične številke občana se iz Centralnega registra prebivalstva v kazensko evidenco vpiše veljaven podatek o osebnem imenu.

(2) Podatke za evidence iz prejšnjega odstavka posredujejo ministrstvu upravljavec Centralnega registra prebivalstva, državni organi, pristojni organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, ki obdelujejo podatke, ki so potrebni za točnost in ažurnost podatkov v kazenski evidenci. Ministrstvu se v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, in zakonom, ki ureja davčni postopek, za izvajanje njegovih nalog in pooblastil iz prvega odstavka tega člena ter za namene zagotavljanje točnosti in posodobljenosti podatkov ob vpisu ali posredovanju podatkov iz evidence, omogoči neposreden elektronski dostop do Centralnega registra prebivalstva. Dostop se izvede z imenom in priimkom, enotno matično številko ali drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, o kateri se zahteva

podatek ter opravilno številko zadeve in navedbo pravne podlage. Za potrebe vodenja kazenske evidence za pravne osebe se omogoči tudi elektronski dostop do centralnega registra aktivnih in izbrisanih pravnih oseb. Upravljavec poslovnega registra mora pravno osebo, ki potrebuje enolično identifikacijsko številko za vpis v kazensko evidenco, vpisati v poslovni register, tudi če po splošnih pravilih zakona, ki ureja poslovni register, ta pravna oseba ne izpolnjuje pogojev za vpis v ta register.

(3) V evidence iz prvega odstavka tega člena se vpisujejo naslednji podatki:

1. ime in priimek ter datum rojstva;

2. enotna matična številka oziroma matična številka pravne osebe;

3. kraj in država rojstva;

4. državljanstvo;

5. stalno oziroma začasno prebivališče;

6. naziv in naslov sodišča oziroma prekrškovnega organa, za tuje sodišče tudi ime države; številka in datum izreka odločbe sodišča prve stopnje oziroma prekrškovnega organa, datum izreka in pravnomočnosti odločbe organa druge stopnje;

7. zakonska označba kaznivega dejanja oziroma prekrška z navedbo člena, odstavka in točke, ki je bil uporabljen;

8. čas izvršitve kaznivega dejanja;

9. vrsta in višina izrečene kazenske sankcije oziroma sankcije za prekršek, ki se vpisuje v evidenco, z navedbo trajanja izrečene sankcije;

10. vse spremembe v zvezi z vpisanimi podatki, z navedbo organa, ki je izdal odločbo, in podatki o njej;

11. v evidenci kazenskih točk se obdelujejo tudi podatki o vozniškem dovoljenju ter podatek o času izvršitve prekrška.

(4) Za vzgojne ukrepe se upravlja posebna evidenca, v kateri se s smiselno uporabo določb drugega in prejšnjega odstavka obdelujejo osebni podatki o mladoletniku, podatki o izrečenih vzgojnih ukrepih in podatki o izvršenih vzgojnih ukrepih oziroma drugi podatki, ki se nanašajo na izvrševanje vzgojnih ukrepov.

(5) Podatki iz kazenske evidence se dajejo le za neizbrisane obsodbe sodišču, državnemu tožilstvu, policiji za potrebe kazenskih postopkov, ki tečejo zoper prej obsojeno osebo, organom, pristojnim za izvrševanje kazenskih sankcij, in pristojnim organom, ki sodelujejo v postopku za podelitev amnestije, pomilostitve ali za izbris obsodbe.

(6) Ministrstvo posreduje podatke iz kazenskih evidenc o neizbrisani obsodbi državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcem javnih pooblastil, na obrazloženo zahtevo pa tudi pravnim osebam in zasebnim delodajalcem, če še trajajo pravne posledice obsodbe ali varnostni ukrepi, in če imajo te osebe za prejem podatkov upravičen, na zakonu utemeljen interes. Državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcem javnih pooblastil se omogoči varen elektronski dostop do kazenskih evidenc tako, da lahko zahtevo posredujejo tudi v elektronski obliki, in v primeru, če oseba ni zabeležena v evidencah, takoj prejmejo sporočilo, da oseba ni vpisana v kazenskih evidencah. Če je oseba zabeležena, ministrstvo organu posreduje v elektronski obliki podatek iz kazenskih evidenc o neizbrisani obsodbi.

(7) Ministrstvo o izbrisu obsodbe iz kazenske evidence obvesti upravljavca evidence zaprtih oseb. Podatke se lahko uporabi samo za izbris podatkov o sodbi iz evidence iz 50. člena tega zakona, kar upravljavec te evidence izvede najpozneje v osmih dneh po prejetju podatka o izbrisani sodbi.

(8) Podatke iz kazenske evidence za kazniva dejanja po 170. do 173.a členu, po drugem odstavku 174. člena, po drugem odstavku 175. člena, ki je izvršeno proti mladoletni osebi, in po 176. členu Kazenskega zakonika (Uradni list Republike Slovenije, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17), vpiše ministrstvo na podlagi pravnomočne odločbe o izbrisu obsodbe iz kazenske evidence oziroma po izpolnitvi pogojev za izbris obsodbe iz kazenske evidence v evidenco izbrisanih obsodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost. Podatki iz evidence izbrisanih obsodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost se dajo na upravičeno zahtevo ustanov, društev ali skupin, ki so jim otroci ali mladoletniki zaupani v učenje, vzgojo, varstvo ali v oskrbo.

(9) Posamezniku se sme na njegovo zahtevo brezplačno dati podatke o tem, da je bil oziroma da ni bil obsojen.

(10) Določbe o zakonski rehabilitaciji in izbrisu sodbe ter o sodni rehabilitaciji se smiselno uporabljajo tudi, kadar gre za sodbo, ki jo je državljanu Republike Slovenije izreklo tuje sodišče.

(11) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za sodbe, ki so jih državljanom Republike Slovenije in pravnim osebam s sedežem v Republiki Sloveniji izrekla tuja sodišča, določbe o posredovanju podatkov pa se uporabljajo tudi za državne organe, pravne osebe in delodajalce držav članic Evropske unije, če ni z zakonom določeno drugače.

250.b člen

(1) Evidence iz prvega odstavka prejšnjega člena se za namene pridobitve podatkov, ki jih je potrebno vpisati v njih, zagotavljanja točnosti in posodobljenosti teh podatkov po vpisu, dajanja podatkov državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti, nosilcem javnih pooblastil in drugim subjektom v skladu s šestim odstavkom prejšnjega člena oziroma za namen izvedbe izbrisa teh podatkov po poteku rokov hrambe lahko povezujejo:

1. s Centralnim registrom prebivalstva po zakonu, ki ureja centralni register prebivalstva, ki ga upravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, pri čemer lahko ministrstvo, pristojno za pravosodje, poleg podatkov iz tretjega odstavka prejšnjega člena tega zakona pridobiva še podatke o spolu, datumu rojstva, datumu smrti, spremembah osebnega imena, imenu in priimku staršev, prebivališču v tujini, osebnih dokumentih ter naslovu za vročanje subjekta vpisa v evidenco oziroma pošiljatelja zahteve za pridobitev podatkov iz evidence;

2. s Poslovnim registrom Slovenije po zakonu, ki ureja poslovni register, pri čemer lahko ministrstvo, pristojno za pravosodje, pridobiva podatke o enoti poslovnega registra iz prvega odstavka 8. člena zakona, ki ureja poslovni register, ki je subjekt vpisa v evidenco ali ki je pošiljatelj zahteve za pridobitev podatkov iz evidence;

3. z vpisniki in drugimi evidencami sodišč po zakonu, ki ureja sodišča, ki jih upravlja Vrhovno sodišče Republike Slovenije;

4. z vpisniki in drugimi evidencami državnih tožilstev po zakonu, ki ureja državna tožilstva, ki jih upravlja Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije;

5. z evidencami policije po zakonu, ki ureja naloge in pooblastila policije, ki jih upravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, policija,

6. s centralno evidenco o osebah na prestajanju kazni zapora, ki jo upravlja uprava,

7. z zbirko podatkov o osebah po zakonu, ki ureja probacijo, ki jo upravlja Uprava za probacijo,

8. z evidencami prekrškovnih organov po zakonu, ki ureja prekrške, s katerimi upravljajo prekrškovni organi,

9. s sistemom povezovanja poslovnih registrov (»BRIS«) po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, za namene preverjanja nekaznovanosti kot pogoja za imenovanje članov organa vodenja in nadzora, pri čemer ministrstvo, pristojno za pravosodje, posreduje podatek o tem, ali določena oseba izpolnjuje pogoje ali ne; in

10. z evidenco posredovanih in prejetih zaprosil, odgovorov na zaprosila, obvestil ter drugih sporočil, izmenjanih s pristojnimi organi drugih držav članic oziroma pristojnim organom Evropske unije po zakonu, ki ureja sodelovanje v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije, ki jo upravlja ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(2) Enotni informacijski sistem, ki predstavlja zbirko podatkov o ponudnikih in njihovih ponudbah po zakonu, ki ureja javno naročanje, (»e-Dosje«), se sme za namen preverjanja okoliščin, ki so podlaga za razvezo pogodbe in pogojev za usposobljenost ali razlogov za izključitev gospodarskih subjektov ali oseb, ki so članice upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa tega gospodarskega subjekta ali ki imajo pooblastila za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem, v skladu z določbami zakona, ki ureja javno naročanje, in zakona, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, povezovati s kazensko evidenco. Upravljavec enotnega informacijskega sistema mora zagotoviti, da je izkazana identiteta vsakega uporabnika sistema.

(3) Državni portal za poslovne subjekte in samostojne podjetnike (»SPOT«) se lahko povezuje s kazensko evidenco iz prvega odstavka prejšnjega člena za namen, da se poslovnemu subjektu omogoči elektronsko oddajo vloge za pridobitev podatka o tem, ali je ta poslovni subjekt bil oziroma ni bil obsojen. Upravljavec državnega portala zagotavlja, da je izkazana identiteta vsakega uporabnika sistema.

(4) Državni portal eUprava se lahko povezuje s kazenskimi evidencami iz prvega odstavka prejšnjega člena za namen, da se posamezniku omogoči elektronsko oddajo vloge za pridobitev podatka o tem, ali je ta posameznik bil oziroma ni bil obsojen. Upravljavec državnega portala zagotavlja, da je izkazana identiteta vsakega uporabnika sistema.

(5) Povezovanja zbirk podatkov iz prejšnjih odstavkov se izvedejo z imenom in priimkom in enotno matično številko občana ali drugimi podatki, ki v povezavi z imenom in priimkom zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, o kateri se zahteva, vpisuje ali posreduje podatek, oziroma, v kolikor gre za pravno osebo, z davčno ali matično številko te osebe.

(6) Za vsako prejeto zahtevo in posredovanje podatkov po tem členu upravljavec v dnevnik obdelave zabeleži podatke o uporabniku (organ ali organizacija uporabnika, identifikator uporabnika), datum in čas obdelave, vrsto in namen obdelave ter vrsto posredovanih osebnih podatkov, da se omogoči naknadno ugotavljanje, kdo, kdaj in za kakšen namen je pridobival osebne podatke, oziroma katere osebne podatke je pridobil. Dnevniki obdelave se hranijo dve leti po zaključku koledarskega leta, v katerem so nastali.

(7) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, lahko izvaja nadzor nad obdelavami osebnih podatkov po drugem, tretjem in četrtem odstavku tega člena tako, da za naključno izbrane uporabnike podatkov naključno izbere primere dostopov do podatkov ter preveri, ali so za tak dostop izpolnjeni zakonski pogoji.

IV. POGLAVJE

ODLOČANJE GLEDE RAZVELJAVITVE KAZNI ZAPLEMBE PREMOŽENJA

Opomba: Določbe IV. poglavja se uporabljajo za postopke, ki so se začeli v času veljavnosti Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list SRS, št. 17/78, 23/82, 41/87, Uradni list RS, št. 8/90, 12/92, 58/93, 71/94 – ZODPM, 10/98, 72/98 – ZKP-A, 26/99, 22/00 – ZIKS-1 in 59/02 – ZIKS-1A) ali po njegovi razveljavitvi in še tečejo.

250.c člen

(1) Če je kazen zaplembe premoženja razveljavljena, se zaplenjeno premoženje vrne obsojencu oziroma njegovim dedičem.

(2) Zavezanec za vrnitev premoženja v naravi je Republika Slovenija oziroma samoupravna lokalna skupnost, v katere lasti je premoženje, ki je bilo zaplenjeno.

(3) Če vrnitev zaplenjenega premoženja ali njegovih posameznih delov stvarno ali pravno ni več mogoča, povrne dejansko vrednost tega premoženja po času izdaje sklepa o vrnitvi in po stanju v času zaplembe Republika Slovenija.

(4) Republika Slovenija lahko uveljavlja povrnitev plačane odškodnine iz prejšnjega odstavka tega člena od samoupravne lokalne skupnosti, če je samoupravna lokalna skupnost odklonila vrnitev premoženja v nasprotju z določili prejšnjega odstavka. Enako lahko tudi samoupravna lokalna skupnost zahteva od Republike Slovenije že plačano odškodnino, če je premoženje prevzela Republika Slovenija.

250.č člen

Ne glede na določbo prejšnjega člena se za vračanje zaplenjenega premoženja v kazenskih postopkih, ki so bili pravnomočno končani do 31. decembra 1959, kazen zaplembe premoženja pa je bila razveljavljena na podlagi izrednih pravnih sredstev, glede oblik in obsega vračanja, omejitev v zvezi z vračanjem in glede vrednotenja premoženja smiselno uporabljajo določbe III. poglavja Zakona o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I, 56/92 – odl. US, 13 /93 – odl. US, 31/93, 24/95 – odl. US, 20/97 – odl. US, 23/97 – odl. US, 65/98, 76/98 – odl. US, 66/00, 66/00 – ORZDen27, 11/01 – odl. US, 54/04 – ZDoh-1, 18/05 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 77/23 – odl. US).

250.d člen

Zavezanci za vrnitev po prejšnjem členu so:

1. zavezanec za vrnitev zaplenjenega premoženja v naravi je Republika Slovenija ali samoupravna lokalna skupnost, v katere lasti je premoženje, ki je bilo zaplenjeno;

2. zavezanec za vrnitev kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov v lasti Republike Slovenije je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije;

3. zavezanec za odškodnino v priznanicah je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije;

4. zavezanec za odškodnino v delnicah, s katerimi razpolaga Republika Slovenija, v obveznicah in v denarju je Republika Slovenija.

250.e člen

V zadevah iz 250.č člena tega zakona se odškodninski zahtevki iz naslova nemožnosti uporabe oziroma upravljanja premoženja ter iz naslova vzdrževanja nepremičnin in iz naslova katerihkoli izgubljenih dobičkov po pravilih odškodninskega prava za čas od zaplembe premoženja do dneva pravnomočnosti razveljavitve kazni zaplembe premoženja ne priznajo.

250.f člen

(1) O vrnitvi zaplenjenega premoženja odloča sodišče, ki je izvršilo kazen zaplembe premoženja, v nepravdnem postopku.

(2) Zoper odločbo sodišča druge stopnje je dovoljena revizija.

TRETJI DEL

I. KAZENSKE DOLOČBE

251. člen

(1) Z globo od 1.400 eurov do 21.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost:

1. če kot delodajalec oziroma izvajalec izobraževanja ne izvršuje obveznosti glede vsebine, rokov in načina obveščanja zavoda o izpolnjevanju oziroma opuščanju delovnih oziroma izobraževalnih obveznosti obsojenca, morebitnih zlorabah načina prestajanja kazni zapora ob koncu tedna, hujših kršitvah delovnih ali učnih oziroma študijskih obveznosti in drugih okoliščinah, ki lahko vplivajo na način izvrševanja kazni zapora (peti odstavek 12. člena tega zakona);

2. če omogoči drugemu opravljanje poklica, dejavnosti in dolžnosti, čeprav ve, da mu je bil s pravnomočno odločbo izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja določenega poklica, določene samostojne dejavnosti ali kakšne dolžnosti (159. člen tega zakona);

3. če opravlja določeno gospodarsko dejavnost, ki ji je prepovedana z varnostnim ali varstvenim ukrepom prepovedi določene gospodarske dejavnosti (168. člen tega zakona).

(2) Z globo od 150 eurov do 1.400 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba državnega organa, samoupravne lokalne skupnosti, pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

252. člen

(1) Z globo od 150 eurov do 500 eurov se kaznuje za prekršek tisti, ki se izmika odvzemu vozniškega dovoljenja (160. člen zakona).

(2) Z globo od 150 eurov do 500 eurov se kaznuje za prekršek tisti, ki med prestajanjem kazni zapora vozi tiste vrste oziroma kategorije motornega vozila, za katero mu je sodišče izreklo prepoved vožnje ali odvzem vozniškega dovoljenja (97. člen tega zakona).

253. člen

Z globo od 250 eurov do 700 eurov se kaznuje za prekršek tisti, ki mu je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, samostojne dejavnosti ali dolžnosti (158. člen tega zakona) ali varnostni ukrep prepovedi samostojnega opravljanja dejavnosti ali poklica, če to prepoved prekrši (163. člen tega zakona).

254. člen

(črtan)

255. člen

(1) Z globo od 500 eurov do 4.500 eurov se kaznuje za prekršek vzgojni zavod, ki ne sprejme mladoletnika, ki mu je izrečen vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod (170. člen tega zakona).

(2) Z globo od 50 eurov do 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba vzgojnega zavoda, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

256. člen

Nadzor nad izvrševanjem petega odstavka 12. člena tega zakona izvajata inšpektorat, pristojen za šolstvo in inšpektorat, pristojen za delo, vsak v okviru svojih pristojnosti, nad izvrševanjem 97. člena tega zakona policija, nad izvrševanjem petega odstavka 106. člena tega zakona, inšpektorat, pristojen za notranje zadeve, nad izvrševanjem 160. člena tega zakona inšpektorat, pristojen za promet, nad izvrševanjem 158., 159., 163. in 168. člena tega zakona inšpektorat, pristojen za delo, nadzor nad izvrševanjem 170. člena tega zakona pa inšpektorat, pristojen za šolstvo.

II. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

257. člen

Za gospodarske enote se do sprejema ustanovnega akta, vendar najdalj eno leto po uveljavitvi tega zakona, uporabljajo predpisi, ki veljajo za gospodarske družbe.

258. člen

(1) Do sprejema predpisov, ki bodo urejali štetje zavarovalne dobe s povečanjem, se za pooblaščene uradne osebe uporablja določba 112. člena zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list SRS, št. 17/78 in Uradni list RS, št. 12/92, 58/93, 71/94, 29/95, 10/98, 56/98 – odločba US in 26/99) v zvezi z 99. členom zakona o notranjih zadevah (Uradni list SRS, št. 28

/80, 38/88, 27/89 in Uradni list RS, št. 8/90, 19/91, 4/92 in 58/93, 87/97 in 31/98 – odločba US) in zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94, 7/96 in 54 /98).

(2) V enem letu od uveljavitve tega zakona se opravi revizija delovnih mest v upravi, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem.

259. člen

Do sprejema predpisa, ki bo urejal položaj javnih uslužbencev, se za pooblaščene uradne osebe uporablja določba 112. člena zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list SRS, št. 17/78 in Uradni list RS, št. 12/92, 58/93, 71/94, 29/95, 10/98, 56/98 – odločba US in 26 /99) v zvezi s 136. členom zakona o notranjih zadevah.

260. člen

(1) Do sprejema predpisa, ki bo urejal pogoje za upokojevanje pooblaščenih uradnih oseb, ima pooblaščena uradna oseba, ki ima najmanj 30 (moški) oziroma 25 (ženska) let pokojninske dobe, od tega najmanj 15 let s statusom pooblaščene uradne osebe, in dopolni najmanj 45 (moški) oziroma 40 (ženska) let starosti, v roku šest mesecev po vložitvi zahteve pravico do upokojitve.

(2) **(prenehal veljati)**

Datum konca veljavnosti: 01.01.2013
Sklic: 429. člen ZPIZ-2

(3) Pooblaščena uradna oseba, ki na dan uveljavitve tega zakona izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena, ima v obdobju šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona pravico do upokojitve.

261. člen

Vlada Republike Slovenije izda predpise o nazivih, pogojih za pridobitev nazivov in posebnih označb paznikov najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

262. člen

Predpise na podlagi tega zakona morajo pristojni ministri izdati najkasneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

263. člen

Do izdaje ustreznih predpisov, najdalj pa eno leto po uveljavitvi tega zakona, ostanejo v veljavi:

1. pravilnik o izvrševanju kazni zapora (Uradni list SRS, št. 3/79),

2. pravilnik o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom (Uradni list SRS, št. 3 /79),

3. pravilnik o izvrševanju del in nalog pooblaščenih uradnih oseb kazenskih poboljševalnih zavodov (Uradni list SRS, št. 3/79, 2/83 in 23/87 in Uradni list RS, št. 10/91),

4. pravilnik o načinu in odmerjanju plačila za delo obsojencev in o nagradah za delo mladoletnikov v prevzgojnem domu (Uradni list SRS, št. 3/79),

5. navodilo o razporejanju in pošiljanju obsojencev na prestajanje kazni v zavode za prestajanje kazni zapora (Uradni list RS, št. 41/97),

6. navodilo o vodenju evidenc in zbiranju statističnih podatkov o osebah na prestajanju kazni zapora in mladoletnikih v prevzgojnem domu (Uradni list SRS, št. 3/79),

7. navodilo o ravnanju z mladoletnikom, ki se izmika izvršitvi vzgojnega ukrepa (Uradni list SRS, št. 12/79).

264. člen

Zavodi in prevzgojni dom za mladoletnike morajo hišne rede uskladiti z določbami tega zakona ter na podlagi zakona izdanih predpisov v šestih mesecih po izdaji pravilnika o izvrševanju kazni zapora oziroma pravilnika o izvrševanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom.

265. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati pravilnik o posebnih skladih gospodarskih enot kazenskih poboljševalnih zavodov in njihovi uporabi (Uradni list SRS, št. 3 /79 in 17/84).

266. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list SRS, št. 17/78 in Uradni list RS, št. 12/92, 58/93, 71/94, 29/95, 10/98, 56/98 – odločba US in 26/99), razen določbe 21. člena, ki ostane v veljavi do izdaje ustreznega predpisa, in 145. člena ter členov od 145.a do 145.č.

267. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.